

Výročná správa

Všetky práva vyhradené. Reprodukované na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené s uvedením zdroja. Redakčná uzávierka údajov uvedených v tejto správe bola 11. marca 2025. Správa bola prerokovaná v Bankovej rade NBS 24. júna 2025.

Vydavateľ

© Národná banka Slovenska 2025

Adresa

Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava
www.nbs.sk

Elektronická verzia

www.nbs.sk/sk/publikacie/vyrocna-sprava

Obsah

Príhovor	4
Pohľad na rok 2024	6
Časť A - Ekonomický a finančný vývoj	8
1 Makroekonomický vývoj	9
2 Vývoj na finančnom trhu	15
Časť B – Aktivity a činnosti NBS	18
1 Implementácia menovej politiky a správa investičných rezerv	19
1.1 Implementácia menovej politiky	21
1.2 Povinné minimálne rezervy	25
1.3 Akceptovateľné aktíva	26
1.4 Správa investičných rezerv	26
2 Finančná stabilita a dohľad nad finančným trhom	28
2.1 Finančná stabilita	30
2.2 Bankovníctvo	31
2.3 Poistovníctvo a dôchodkové sporenie	33
2.4 Kapitálový trh a finančné sprostredkovanie	34
2.5 Platobné služby, finančné technológie a inovácie	36
2.6 Prierezové témy	38
3 Ochrana finančného spotrebiteľa	41
3.1 Podania finančných spotrebiteľov	43
3.2 Výkon dohľadu	44
3.3 Finančné vzdelávanie	44
4 Emisná činnosť a peňažný obeh	47
4.1 Vývoj kumulovanej čistej emisie	49
4.2 Výroba eurobankoviek a euromincí	50
4.3 Falzifikáty peňazí zadržaných na území Slovenska	51
5 Platobné služby a platobné systémy	53
5.1 Platobné systémy	55
5.2 Platobné karty	58
6 Štatistika	61
6.1 Vývoj v oblasti štatistiky	63
6.2 Štatistické informačné systémy	69
7 Ekonomický výskum	70
8 Komunikácia, spoločenská a environmentálna zodpovednosť	75
8.1 Komunikácia a spoločenská zodpovednosť	77
8.2 Environmentálna zodpovednosť	79
9 Inštitucionálny rozvoj	80
Časť C – Správa nezávislého audítora a účtovná závierka NBS k 31. decembru 2024	87
Prílohy	120
Legislatíva	121
Skratky a slovník pojmov	125
Zoznam grafov, tabuliek, schém a boxov	131

Príhovor

Uplynulý rok priniesol prechod od intenzívneho boja proti rekordne vysokej inflácii k jej postupnej a dlho očakávanej stabilizácii.

Po dvoch rokoch výrazného sprísňovania menovej politiky, ktoré predstavovalo historicky najrýchlejšie zvyšovanie úrokových sadzieb v dejinách eurozóny, sme si spoločne vydýchli. Tento proces bol náročný, no nevyhnutný pre ochranu cenovej stability a ekonomického zdravia.

Dnes môžeme s veľkou dávkou istoty povedať, že sa nám podarilo infláciu skrotiť.

V lete 2024 sme konečne mohli pristúpiť k postupnému znižovaniu úrokových sadzieb, v ktorom pokračujeme dodnes. Európska centrálna banka počas vlaňajška znížila svoju kľúčovú sadzbu štyrikrát.

Táto zmena bola reakciou na pozitívny vývoj inflácie v eurozóne. Priblížili sme sa k nášmu dlhodobému cieľu – dvojpercentnej inflácii – a očakávame, že sa nám ho podarí dosiahnuť už v tomto roku.

Napriek optimistickému vývoju riziká pre infláciu pretrvávajú. Okrem toho opakovane upozorňujeme, aké krehké je hospodárske oživenie eurozóny. Je dôležité zachovať si obozretnosť, najmä pre trvajúce geopolitické napätie, obchodné spory či neistotu spojenú s energetickou transformáciou a digitalizáciou ekonomík členských krajín eurozóny.

V tomto roku opäť čelíme zásadnému nárastu neistoty v globálnom obchode, ktorá súvisí predovšetkým so sprísnením colnej politiky Spojených štátov amerických. Opatrenia prijaté ich administratívou, vrátane zavádzania nových cieľ na dovoz z Európy, výrazne zvyšujú ekonomické riziká pre celý svet. Inflácia síce jednoznačne smeruje k nášmu dvojpercentnému cieľu, no nové obchodné bariéry môžu tempo obnovy svetovej ekonomiky spomaliť a viesť k ďalšiemu rastu neistoty na finančných trhoch.

Tieto riziká sú osobitne závažné pre Slovensko, keďže sme malá, otvorená a exportne orientovaná ekonomika mimoriadne závislá od stabilného a bezbariérového medzinárodného obchodu. Na akékoľvek zmeny v globálnom obchodnom prostredí veľmi citlivo reagujeme. Preto je potrebné, aby sme pozorne sledovali situáciu a pripravovali sa na prípadné obchodné konflikty, ktoré môžu ovplyvniť ekonomický rast a zamestnanosť na Slovensku. Našou spoločnou úlohou je byť pripravení na tieto vonkajšie hrozby.

Z domácich faktorov na ekonomiku dolieha neistota spojená s budúcimi konsolidačnými opatreniami a cenami energií.

To všetko si žiada, aby sme zostali flexibilní a boli schopní reagovať tak, ako si to okolnosti budú vyžadovať.

Pre Národnú banku Slovenska bol rok 2024 opäť rokom ekonomických výziev. Naša snaha o zabezpečenie cenovej stability, ktorá chráni blahobyt občanov a ekonomiku, mala negatívny vplyv na naše finančné výsledky. Dobrou správou však je, že predošlé obozretné a zodpovedné hospodárenie i vytvorené rezervy nám umožnili úspešne prekonať tieto náročné časy.

Výzvy, ktorým budeme čeliť v nasledujúcom období, sú početné a komplexné.

Aj preto budeme naďalej dôsledne podporovať odborný rast našich zamestnancov, investovať do inovácií, do digitalizácie a posilňovania našej inštitúcie. Zostaneme aktívnym partnerom pri zvyšovaní finančnej gramotnosti na Slovensku. Našou pokračujúcou ambíciou bude modernizovať centrálnu banku po odbornej stránke aj na technickej úrovni.

To je cesta, ako zabezpečiť dlhodobú schopnosť inštitúcie vykonávať svoj mandát.

V tejto súvislosti by som rád úprimne poďakoval všetkým kolegom v Národnej banke Slovenska za ich nasadenie a profesionalitu. Ich schopnosti a odhodlanie sú pre plnenie našej misie cenovej a finančnej stability kľúčové.

Verím, že vďaka spoločnému úsiliu dokážeme zvládnuť všetky výzvy a pokračovať v budovaní stabilnej, modernej a konkurencieschopnej ekonomiky.

Peter Kažimír
guvernér Národnej banky Slovenska

Pohl'ad na rok 2024

Inflácia sa ďalej spomalila

3,2 %

priemerná inflácia HICP

3,7 %

rast priemernej reálnej mzdy

5,3 %priemerná miera
nezamestnanosti

Menová politika Eurosystému sa začala uvoľňovať

3,00 %základná úroková sadzba
ECB k 31. 12. 2024**100 b. b.**ročné zníženie základnej
úrokovej sadzby ECB**15 b. b.**zúženie spreadu úrokových
sadzieb MRO a DFR

NBS vykonávala dohľad nad finančným trhom

966subjektov finančného trhu
k 31. 12. 2024**293**právoplatných rozhodnutí
vydaných k 31. 12. 2024**36**vykonaných dohľadov
na mieste k 31. 12. 2024

Objem emisií zelených dlhopisov na Slovensku kontinuálne rástol

2,2 mld. €hodnota zelených dlhopisov
vydaných na Slovensku
k 31. 12. 2024**4,1 mld. €**držba zelených dlhopisov
slovenskými subjektmi
k 31. 12. 2024**0,4 mld. €**držba zelených dlhopisov
v investičných portfóliách
NBS k 31. 12. 2024

Vzdelávanie a ochrana finančných spotrebiteľov sa rozšírili

1 602podaní finančných
spotrebiteľov**307 tis. €**vrátených spotrebiteľom
na základe podaní**10 000**žiakov zúčastnených
na finančnom vzdelávaní NBS

Rast kumulovanej čistej emisie eurovej hotovosti sa ďalej spomaľoval

27,5 mld. €hodnota emitovanej eurovej
hotovosti na Slovensku
k 31. 12. 2024**7,6 %**medziročný rast emisie
eurovej hotovosti**1 857**celkový počet zadržaných
falzifikátov eurobankoviek

Časť A

Ekonomický
a finančný vývoj

A1

Makroekonomický vývoj

✂ Inflácia klesla

✂ Kúpyschopnosť ľudí vzrástla

✂ Priemysel sa trápil

✂ Realitný trh ožil

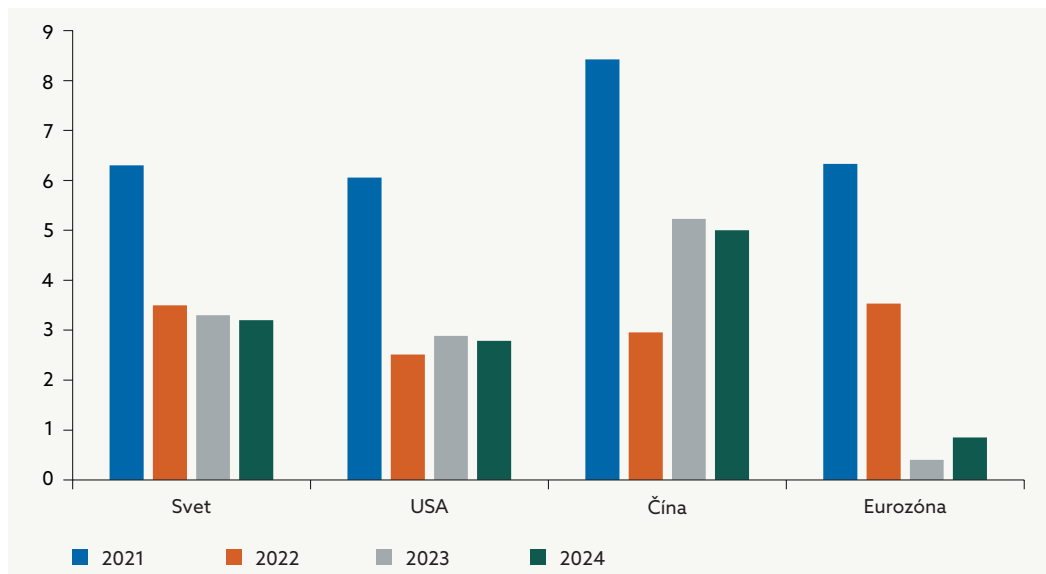
A1

Makroekonomický vývoj

V roku 2024 pokračoval rast globálnej ekonomiky nad 3 % (graf 1). Podporil ho najmä sektor služieb, ktorý bol hlavným motorom ekonomickej aktivity. Ťahúňmi globálneho rastu boli najmä Čína a USA. Ekonomika eurozóny sa len pomaly zotavovala z energetickej krízy a jej rast o 0,9 % bol podobne ako v roku 2023 pomerne slabý. Nedarilo sa predovšetkým priemyslu. Ten naďalej zápolil s vysokými nákladmi na energie a s oslabením konkurencieschopnosti na zahraničných trhoch. Neistota spolu s predchádzajúcim sprísnením menovej politiky prispeli k oslabeniu investičného dopytu. Spotrebiteľský dopyt síce mierne rástol, zostal však slabý.

Graf 1:
Vývoj HDP vo vybraných krajinách
(medziročná zmena v %)

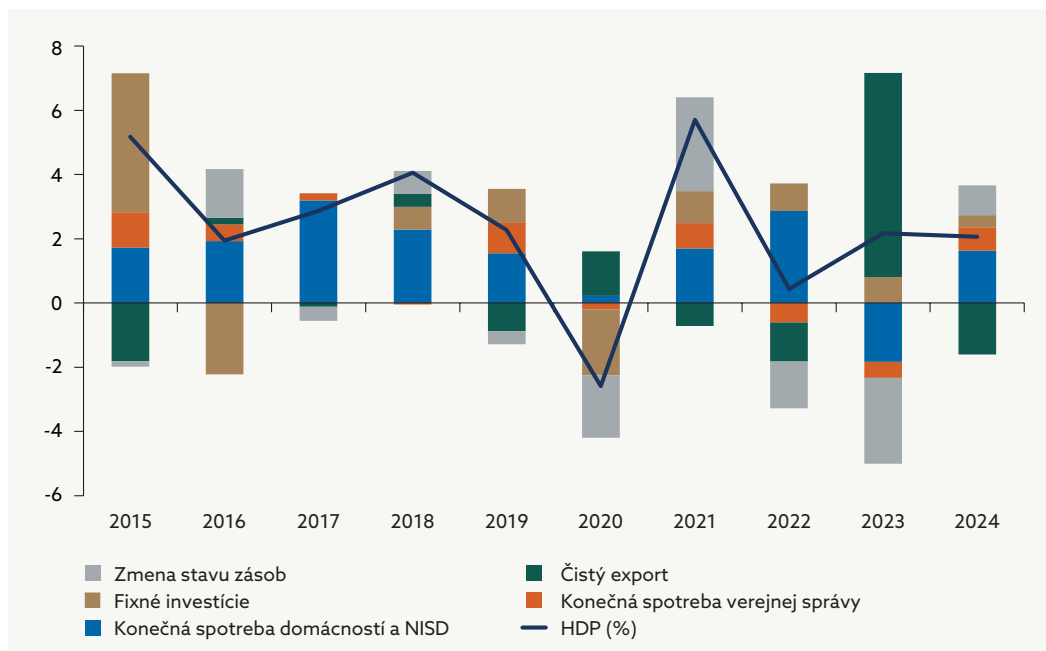
Zdroj: MMF, World Economic Outlook

Slovenská ekonomika si udržala rast nad 2 % aj v roku 2024. Podporila ju najmä domáca spotreba (graf 2). Návrat inflácie na nižšie úrovne pomohol rastu reálnych príjmov domácností. Tie po obmedzovaní spotreby v čase výrazného zvýšenia cien začali postupne mínať viac. K nárastu spotreby v závere roka prispel aj vyšší nákup tovarov pred ohláseným zvyšovaním daní. Spolu s verejnou spotrebou bola spotreba domácností hlavným zdrojom rastu našej ekonomiky. Investičná aktivita poklesla.

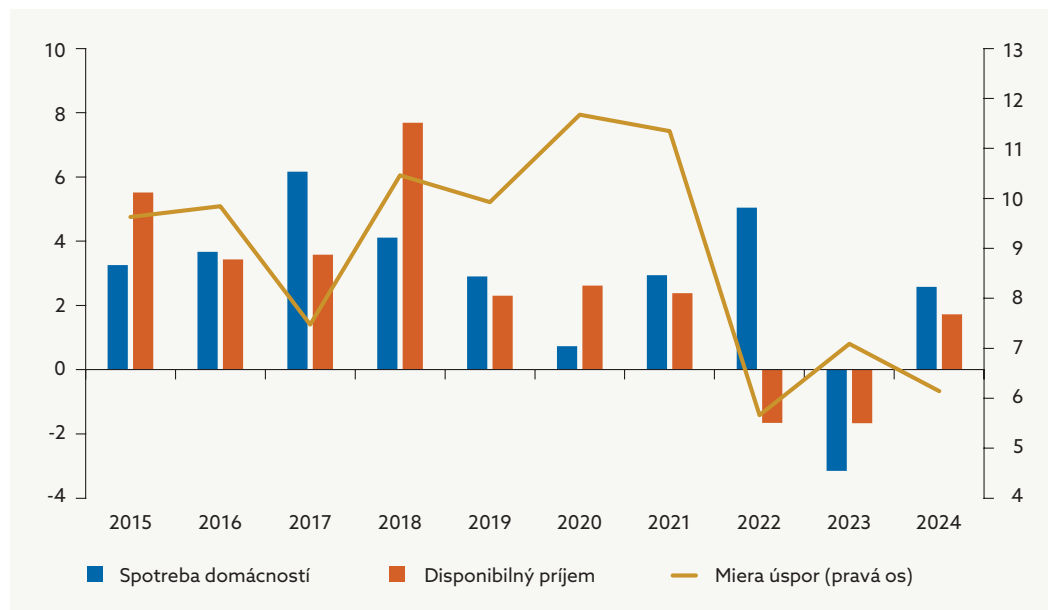
Graf 2:
Vývoj reálneho HDP (medziročná zmena v %, príspevky v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR, NBS

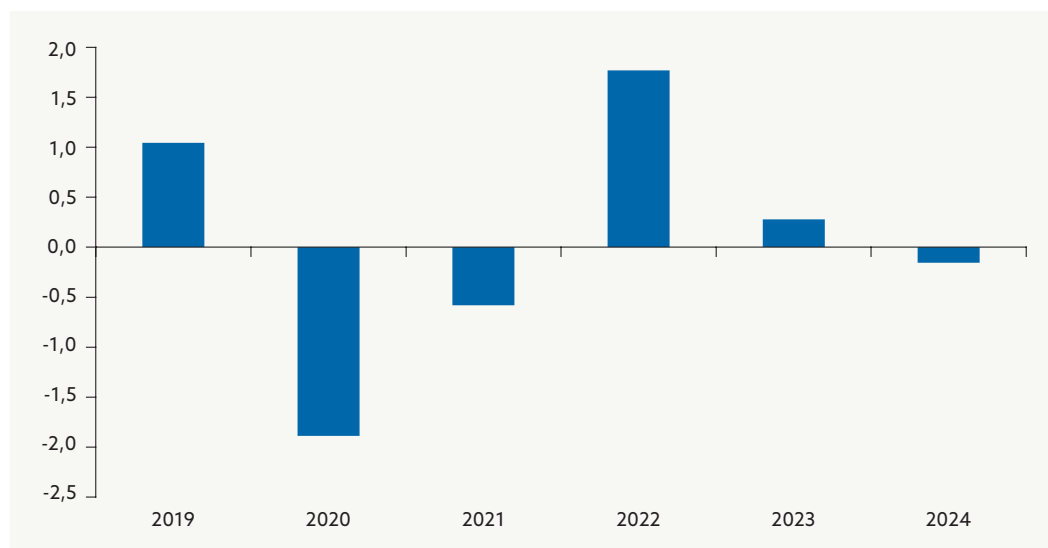
Exportná výkonnosť bola do značnej miery tlmená slabým zahraničným dopytom (graf 3). Zlá situácia v Európe pretrvávala počas celého roka a postupne sa premietala aj do produkcie slovenského priemyslu. Slabý dopyt zrejme negatívne ovplyvnil aj očakávaný nábeh novej produkcie v autopriemysle. Navyše, chladnejšie počasie a prázdnejšie zásobníky plynu sa premietli do vyššieho dovozu energií koncom roka. Saldo zahraničného obchodu sa výraznejšie znížilo a sťahovalo celkový výkon ekonomiky.

Graf 3:
Vývoj príjmu a spotreby domácností (medziročná zmena a miera úspor v %)
Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Zamestnanosť poklesla vplyvom odchodu veľkého počtu ľudí do predčasného starobného dôchodku (graf 4). Do predčasného dôchodku odišlo približne 42-tisíc ľudí. Nedokázali ich nahradiť nezamestnaní ani prichádzajúci zahraniční pracovníci. Miera nezamestnanosti tak dosiahla historické minimum (5,3 %). Firmy naďalej čelili nedostatku vhodných pracovných síl. Počas celého roka bol viditeľný trend presunu zamestnanosti z trápiaceho sa priemyslu do prosperujúcich služieb.

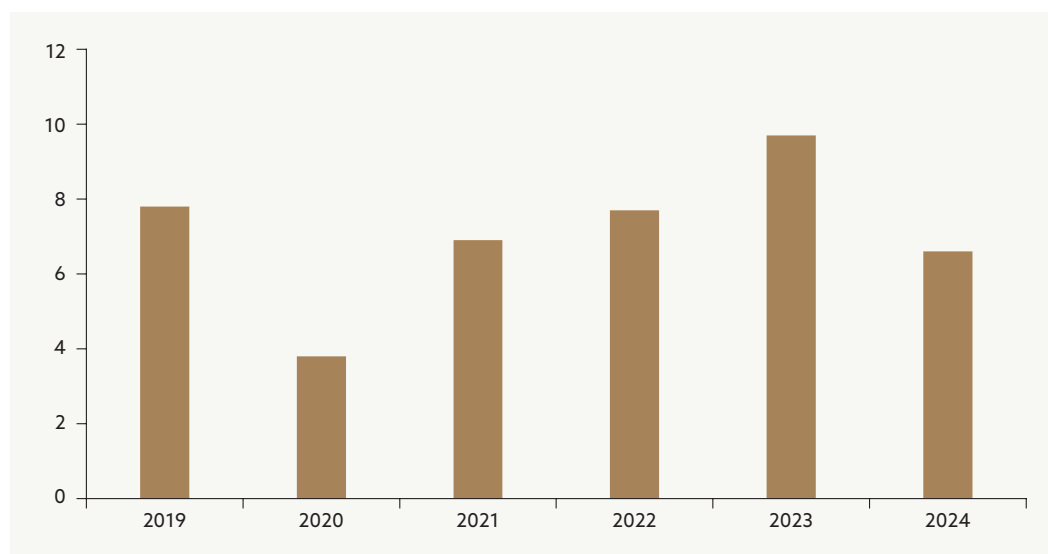
Graf 4:
Vývoj zamestnanosti (medziročná zmena v %)
Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Rast nominálnych miezd sa v roku 2024 spomalil v súlade s klesajúcou infláciou (graf 5). Napriek tomu zostal silný. V dôsledku nízkej nezamestnanosti a stále vysokého dopytu po pracovníkoch boli zamestnávateľia nútení ponúkať vyššie mzdy, aby si prilákali a udržali zamestnancov. Rast reálnych príjmov bol prudký, avšak stále nenahradil prepád z predchádzajúcich dvoch rokov.

Graf 5:
Vývoj miezd
(medziročná zmena v %)

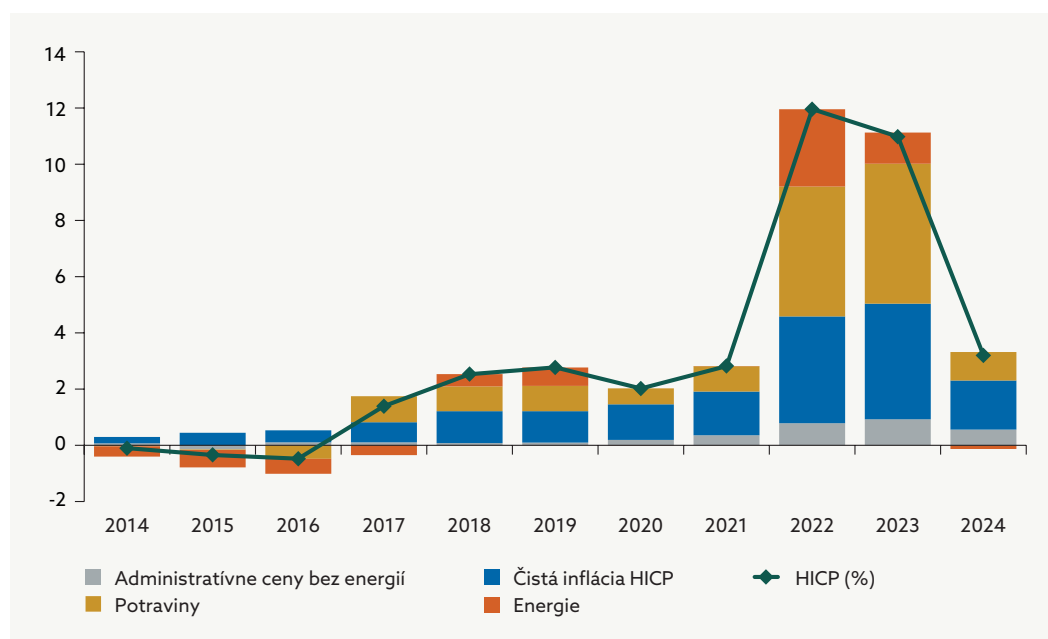
Zdroj: ŠÚ SR, NBS

V roku 2024 dosiahla inflácia 3,2 %. Oproti predchádzajúcim dvom rokom sa výrazne spomalila (graf 6). Z historického pohľadu išlo o najvýraznejšie spomalenie cenového rastu. Najväčšou mierou k zmierneniu inflácie prispeli potraviny a priemyselné tovary bez energií. Inflácia zaznamenala dočasné dno v apríli 2024, keď ceny rástli medziročne o 2,4 %. Pod spomalenie inflácie sa podpísalo aj opätovné zmrazenie cien plynu a tepla pre domácnosti. Napriek tomu patrilo Slovensko medzi krajiny s najvyšším rastom cien v rámci eurozóny. Príčinu vidieť v prekvapivo vysokom a zotrvačnom raste cien služieb, za ktorým treba hľadať najmä dynamický vývoj miezd.

Graf 6:
Štruktúra inflácie HICP (medziročná zmena v %, príspevky v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Realitný trh sa v roku 2024 začal postupne prebúdzat'. Ceny nehnuteľností v prvom štvrtroku síce ešte stále klesali, od polovice roka sa však vývoj začal otáčať. Zastavenie poklesu cien nehnuteľností tak bolo úzko prepojené so začiatkom uvoľňovania menovej politiky. Úrokové sadzby počas celej druhej polovice roka postupne klesali. Objem poskytnutých hypoték každým mesiacom stúpал. K rastu cien prispievala aj utlmená stavebná aktivita v sektore rezidenčných nehnuteľností. Ponuka nehnuteľností tak bola obmedzená, čo vytváralo tlak na zvyšovanie cien.

A2

Vývoj na finančnom trhu

- ✂ Hypotekárny trh sa oživil
- ✂ Banky vykazovali vysokú mieru odolnosti
- ✂ Zvýšené úrokové sadzby nepriniesli výraznejšie problémy
- ✂ Finančný sektor rástol a bol stabilný

Vývoj na finančnom trhu

Makroekonomické podmienky sa v roku 2024 zlepšili

- Aj po miernom oživení zostal hospodársky rast eurozóny slabý, rast slovenskej ekonomiky opäť prekonal 2 %
- Inflácia výrazne poklesla
- Po dosiahnutí maxima v roku 2023 začali úrokové sadzby v roku 2024 klesať, čo zlepšilo financovanie domácností a podnikov
- Napriek geopolitickej neistote ceny finančných aktív prevažne rástli

Vo viacerých oblastiach finančného sektora v roku 2024 stúpala aktivita

Trh s hypotékami sa oživil, no úvery podnikom zostali utlmené

- Hypotekárny trh vykázal prvé známky zotavenia, podporené poklesom úrokových sadzieb a zvyšovaním cien bývania
- Spotrebiteľské úvery naďalej rástli solídnym tempom, medziročne o 8 %
- Úverovanie podnikov bolo slabšie, najmä u veľkých firiem, keďže ekonomická neistota tlmila investičný apetít

Banky si udržali ziskovosť a ďalej posilnili kapitálové rezervy

- Ziskovosť bánk bola na dobrej úrovni, napriek miernemu medziročnému poklesu vyvolanému zavedením bankového odvodu
- Kapitálová a likviditná pozícia bánk sa nachádzala blízko rekordných úrovní
- Podiel nesplácaných úverov sa držal v okolí historických miním

Trh s bývaním sa oživil, no komerčné nehnuteľnosti čelili tlaku

- Po období poklesu sa ceny bývania stabilizovali a začali opäť rásť, čo odrážalo nižšie úrokové sadzby a postupné oživenie dopytu
- Komerčné nehnuteľnosti zostali pod tlakom, najmä v segmente kancelárií a maloobchodu

Nebankový finančný sektor zaznamenal rast v kľúčových parametroch

- Poistný sektor zostal stabilný, s kontinuálnym rastom poistného najmä v oblasti neživotného poistenia
- V oboch dôchodkových sektoroch sa posilňovala pozícia fondov zameraných na akciové investície
- Kolektívne investovanie zaznamenalo oživenie dopytu, keď sa k dlhodobu žiadaným akciovým a realitným podielovým fondom pridali aj dlhopisové

Finančný sektor bol v roku 2024 stabilný, ale obozretnosť v kontexte aktuálnych výziev zostáva na mieste

- Geopolitické riziká a spomalenie ekonomického rastu kľúčových obchodných partnerov môžu mať negatívny vplyv na finančnú stabilitu Slovenska
- Domácnosti a podniky, najmä tie s vysokým dlhom, zostávajú zraniteľné voči pretrvávajúcim dôsledkom minulého rastu nákladov a úrokových sadzieb
- Banky budú čeliť mnohým výzvam, ako sú bankový odvod, postupná implementácia prísnejšej bankovej regulácie, konsolidačný balík, emisia retailových dlhopisov či digitálne euro

Časť B

Aktivita a činnosti NBS

B1

Implementácia menovej politiky a správa investičných rezerv

- ✂ Základná úroková sadzba sa znížila na 3,00 %
- ✂ Skončila sa implementačná fáza SAA investičných rezerv
- ✂ PEPP a TLTRO III boli ukončené
- ✂ Spread medzi sadzbou hlavných refinančných operácií a sadzbou jednodňových sterilizačných operácií sa zúžil na 15 b. b.

B1

Implementácia menovej politiky a správa investičných rezerv

1.1 Implementácia menovej politiky

Implementácia na agregátnej úrovni Eurosystému

V prvej polovici roka 2024 Rada guvernérov ECB ponechávala úrokové sadzby na nezmenenej reštriktívnej úrovni, aby sa zabezpečil včasný návrat inflácie k strednodobému cieľu 2 %. Ekonomika eurozóny zostávala slabá, a hoci inflácia klesala, niektoré cenové tlaky, najmä v sektore služieb, pretrvávali. V [januári](#) a [marci](#) Rada guvernérov rozhodla o ponechaní sadzieb bez zmeny, pričom zdôrazňovala potrebu dôkladne sledovať vývoj inflácie, dynamiku miezd a prenos menovej politiky do reálnej ekonomiky. V [apríli](#) Rada guvernérov prvýkrát naznačila možnosť znižovania sadzieb v prípade, že ďalší vývoj inflácie ukáže udržateľné priblíženie k cieľovej úrovni 2 %.

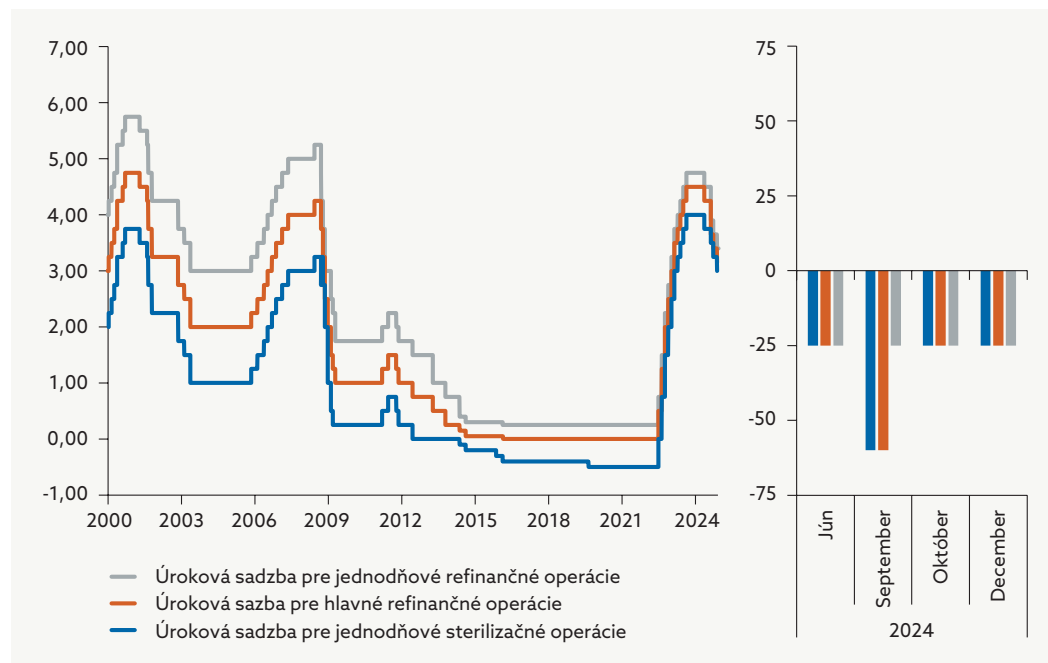
Predpoklad pre redukciu menovopolitických sadzieb sa naplnil v [júni](#), keď Rada guvernérov po deviatich mesiacoch udržiavania sadzieb na nezmenenej úrovni pristúpila k prvému zníženiu o 25 bázických bodov. Týmto krokom signalizovala prechod k potrebe menej reštriktívnej menovej politiky, pričom zdôrazňovala, že sa bude naďalej riadiť aktuálnymi údajmi a rozhodnutia bude prijímať priebežne, zo zasadania na zasadanie.

Graf 7:

Vývoj menovopolitických úrokových sadzieb ECB (v %, vľavo) a ich zmeny v roku 2024 (v b. b., vpravo)

Zdroj: ECB

Poznámka: V septembri sa znížila úroková sadzba pre hlavné refinančné operácie a pre jednoduché refinančné operácie o 60 b. b., z ktorých 35 b. b. bolo technické zníženie z dôvodu zuženia spreadu oproti úrokovej sadzbe pre jednoduché sterilizačné operácie. Viac informácií o tomto rozhodnutí je v boxe 1.

V druhej polovici roka 2024 ECB pokračovala v postupnom uvoľňovaní menovej politiky, pričom každé rozhodnutie bolo podmienené aktuálnymi ekonomickými údajmi. V [septembri](#) prišlo druhé zníženie sadzieb o 25 bázických bodov, keď inflácia klesla na 1,7 %, čo bola jej najnižšia úroveň od apríla 2021. Tento vývoj posilnil istotu v pokračujúci dezinflačný trend. V [októbri](#) a napokon v [decembri](#) Rada guvernérov pristúpila k ďalšej redukcii menovopolitickej reštrikcie o 25 bázických bodov, keď-

že sa inflácia vyvíjala v súlade s postupným návratom k cieľovej úrovni. Zároveň v závere roka upravila aj svoju komunikáciu, v ktorej odstránila potrebu udržiavať reštriktívnu menovú politiku tak dlho, ako to bude nutné, a naopak zdôraznila svoj cieľ stabilizovať infláciu na úrovni 2 % v strednodobom horizonte.

V roku 2024 Rada guvernérov celkovo redukovala základnú úrokovú sadzbu ECB, ktorou je úroková sadzba pre jednoduché sterilizačné operácie (DFR), o 100 bázických bodov, čím ju znížila z úrovne 4,00 % na 3,00 %.

Rada guvernérov ECB na výjazdovom menovopolitickom zasadnutí v Banka Slovenije, Slovinsko október 2024
Zdroj: [Flickr/ECB](#)

Popri riadení menovej politiky prostredníctvom menovopolitických sadzieb Rada guvernérov pokračovala v postupnej normalizácii bilancie Eurosystemu. V júni potvrdila postupné znižovanie držíeb aktív v rámci programu [PEPP](#). Od júla 2024 počas druhej polovice roka redukovala objem cenných papierov v priemere o 7,5 mld. € mesačne. Tento prístup do veľkej miery kopíroval stratégiu uplatnenú pri ukončovaní programu [APP](#). Cieľom bolo postupne normalizovať menovú politiku bez narušenia fungovania finančných trhov, pričom ECB zdôraznila, že flexibilita v reinvestíciách v rámci PEPP zostáva nástrojom na riešenie fragmentácie na finančných trhoch eurozóny, ak by to bolo potrebné.

Ultimom roka sa skončili dve politiky bilancie, ktoré zohrali kľúčovú úlohu v období nízkej inflácie a počas pandémie: PEPP a [TLTRO III](#). Rada guvernérov ukončila čiastočné reinvestície v rámci PEPP do konca roka 2024, pričom od januára 2025 sa už nebudú reinvestovať prostriedky zo splatných cenných papierov držaných v portfóliu PEPP. Okrem toho banky splatili zvyšné sumy požičané v rámci TLTRO III.

V roku 2024 sa bilancia Eurosystemu znížila o 500 mld. € na 6,4 bil. € v rámci normalizácie, ktorá sa začala v roku 2022. Zníženie bolo spôsobené nižšími držbami cenných papierov v programoch APP a PEPP a splatnosťou dlhodobých prostriedkov požičaných bankami v rámci tretej série TLTRO.

Implementácia menovej politiky Národnou bankou Slovenska

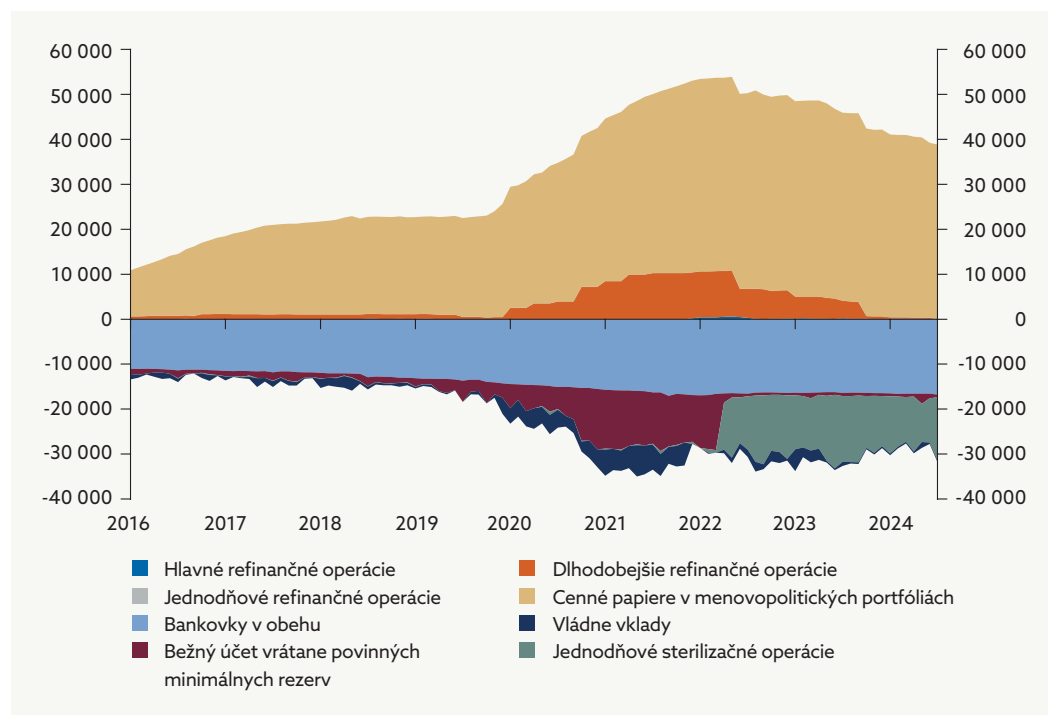
V súlade s poklesom likvidity v Eurosystéme klesal prebytok likvidity aj v domácom bankovom sektore. V rámci decentralizovaného výkonu menovej politiky ECB bol ku koncu roka 2024 objem celkovej likvidity poskytovanej v priebehu času prostredníctvom NBS na úrovni 38,9 mld. €, čo je o 7 mld. € menej ako v predchádzajúcom roku. Pod tento pokles sa najvýraznejšie podpísalo splatenie všetkých operácií TLTRO III v sume 3,7 mld. € a zníženie stavu nákupných programov o 3,0 mld. €.

Pokles zaznamenalo aj financovanie formou štandardných refinančných operácií, a to na úroveň 11 mil. €. Vzhľadom na stále výrazný prebytok likvidity a výhodné úročenie využíval domáci bankový sektor na ukladanie prebytočnej likvidity pravidelne jednoduchú sterilizačnú facilitu. Obchody NBS realizované v rámci implementácie nákupného programu PEPP, v súlade s rozhodnutím Rady guvernérov, postupne klesali, až sa ich realizácia k ultimu roka úplne ukončila. V rámci tohto programu NBS nakupovala vládne dlhopisy Slovenskej republiky a dlhopisy nadnárodných inštitúcií. Celkovo suma zdrojov, ktoré NBS poskytla k 31. decembru 2024 prostredníctvom nákupných programov, predstavovala 38,9 mld. €. Prebytok likvidity domáceho bankového sektora dosiahol ku koncu roka úroveň 12,6 mld. €.

Graf 8:
Vývoj vybraných bilančných položiek NBS súvisiacich s výkonom menovej politiky (v mil. EUR)

Zdroj: NBS

Poznámka: Kladné hodnoty označujú aktíva, záporné hodnoty označujú pasíva.

Box 1

Revízia operačného rámca implementácie menovej politiky

Od zavedenia eura pred 25 rokmi prešla implementácia menovej politiky významnými zmenami. V prvej dekáde poskytoval Eurosystém prostredníctvom menovopolitických operácií bankovému sektoru eurozóny len takú sumu, ktorá bola nevyhnutná na pokrytie likviditných potrieb bánk. ECB tak riadila trhovú krátkodobú úrokovú sadzbu cez tzv. systém koridoru, v ktorom kľúčovú úlohu

zohrávala stredná sadzba, t. j. úroková sadzba pre hlavné refinančné operácie. Hranice koridoru pre možné pohyby trhovej krátkodobej sadzby tvorili menovopolitické sadzby pre jednoduchové operácie.

Od roku 2015 Eurosystem de facto funguje na princípe systému s prebytkom likvidity riadeného ponukou. Tento stav bol dôsledkom menovopolitických opatrení prijatých v období pred pandémiou a počas nej s cieľom zachovať cenovú stabilitu v eurozóne. Prebytok likvidity v bankovom sektore však stlačil trhovú krátkodobú úrokovú sadzbu na spodnú hranicu koridoru, keďže banky ukladali voľnú likviditu do depozitnej facility. Tým sa v hlavnej úlohe pri riadení krátkodobej úrokovej sadzby vystriedala úroková sadzba pre jednoduchové sterilizačné operácie.

Od roku 2022 začal objem rezerv viditeľne klesať v dôsledku prudkej zmeny v menovej politike, ktorá bola nevyhnutná na boj proti postpandemickému nárastu inflácie. Hoci celková prebytočná likvidita bola aj v roku 2024 stále vysoká, možné štrukturálne zmeny v dopyte po rezervách – napríklad v súvislosti s regulačnými požiadavkami – prinášali výraznú neistotu, kedy a do akej miery môže pokles rezerv vyvolať tlak na rast jednoduchových sadzieb na medzibankovom trhu.

Vzhľadom na túto situáciu Rada guvernérov ECB prostredníctvom revízie operačného rámca [rozhodla o nastavení](#), ktoré má zabezpečiť hladkú implementáciu menovej politiky aj v podmienkach znižujúcej sa úrovne rezerv.

- Rada guvernérov bude pokračovať v riadení nastavenia menovej politiky stanovovaním sadzby jednoduchových sterilizačných operácií.
- Na poskytovanie likvidity sa bude uplatňovať rozsiahly súbor nástrojov, vrátane krátkodobých úverových operácií a štrukturálnych operácií.
- Pri krytí likviditných potrieb bánk budú ústrednú úlohu zohrávať hlavné refinančné operácie, ktoré sa budú naďalej realizovať formou tendrov s pevnou úrokovou sadzbou a neobmedzeným objemom pridelených prostriedkov zabezpečených širokým spektrom kolaterálu.
- Rozpätie medzi sadzbou hlavných refinančných operácií a sadzbou jednoduchových sterilizačných operácií sa od 18. septembra 2024 znížilo na 15 bázičných bodov.
- Nové štrukturálne dlhodobejšie refinančné operácie a štrukturálne portfólio cenných papierov budú zavedené neskôr, keď začne súvaha Eurosystemu opäť stabilne rásť, prihládajúc na existujúce portfóliá dlhopisov.
- V roku 2026, v prípade potreby i skôr, sa má uskutočniť revízia hlavných parametrov rámca na základe dovtedy získaných skúseností.

[Zmeny v operačnom rámci](#) neovplyvňujú nastavenie menovej politiky. Kľúčové charakteristiky nového operačného rámca zabezpečia jeho efektívnosť a účinnosť, flexibilitu a odolnosť, pričom zároveň podporia náš sekundárny cieľ a zachovávajú princíp otvorenej trhovej ekonomiky.

1.2 Povinné minimálne rezervy

Sadzby platné pre úročenie určených PMR a nadbytočných rezerv boli nemenné po celý rok

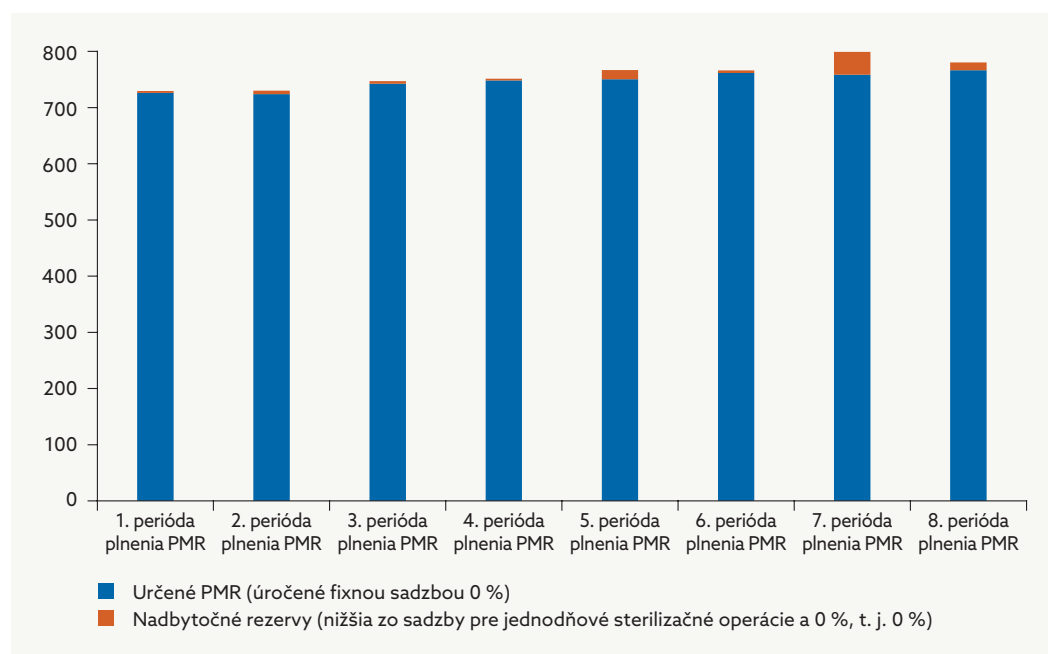
Podľa pravidiel Eurosystému sú všetky úverové inštitúcie pôsobiace v eurozóne povinné držať na účte v príslušnej národnej centrálnej banke určenú výšku povinných minimálnych rezerv (PMR). Konkrétna hodnota pre jednotlivé subjekty predstavuje 1 % zo základu pre výpočet povinných minimálnych rezerv, ktorý tvoria hlavne vklady ich klientov. Táto požiadavka sa vzťahuje na priemernú hodnotu rezerv za celé udržiavacie obdobie.

Na začiatku roka 2024 podliehalo na Slovensku systému povinných minimálnych rezerv 24 úverových inštitúcií. Z toho bolo 10 bánk so sídlom na území Slovenska (vrátane dvoch stavebných sporiteľní) a 14 pobočiek zahraničných úverových inštitúcií. V priebehu roka dve pobočky ukončili činnosť na našom území. V súlade s rozhodnutím Rady guvernérov ECB sa určené PMR úročia sadzbou 0 % a pre nadbytočné rezervy sa uplatňuje nižšia zo sadzieb pre jednoduchové sterilizačné operácie a 0 %. Z uvedeného dôvodu bola sadzba platná pre určené aj nadbytočné rezervy 0 % po celý rok, na rozdiel od dvoch predchádzajúcich rokov, keď sa úročenie rezerv viackrát menilo.

Priemerná výška určených PMR v roku 2024 dosiahla 748 mil. €, čo v porovnaní s rokom 2023 predstavovalo nárast o 4 %. Priemerná výška skutočných rezerv oproti roku 2023 nepatrne vzrástla o 1,6 % na hodnotu 761 mil. €. Priemerná výška nadbytočných rezerv klesla o 59 % na 13 mil. €. Pokračovala tak tendencia výrazného poklesu nadbytočných rezerv, hoci jeho tempo sa spomalilo v porovnaní s predchádzajúcim obdobím, keď bol zaznamenaný takmer 100 % pokles. Dôvodom bola ekonomicky nevýhodná držba nadbytočných rezerv, pretože úverové inštitúcie si voľné finančné prostriedky mohli výhodnejšie zúročiť napríklad v jednoduchových sterilizačných operáciách Eurosystému.

Graf 9:
Prehľad plnenia PMR (v mil. EUR)

Zdroj: NBS

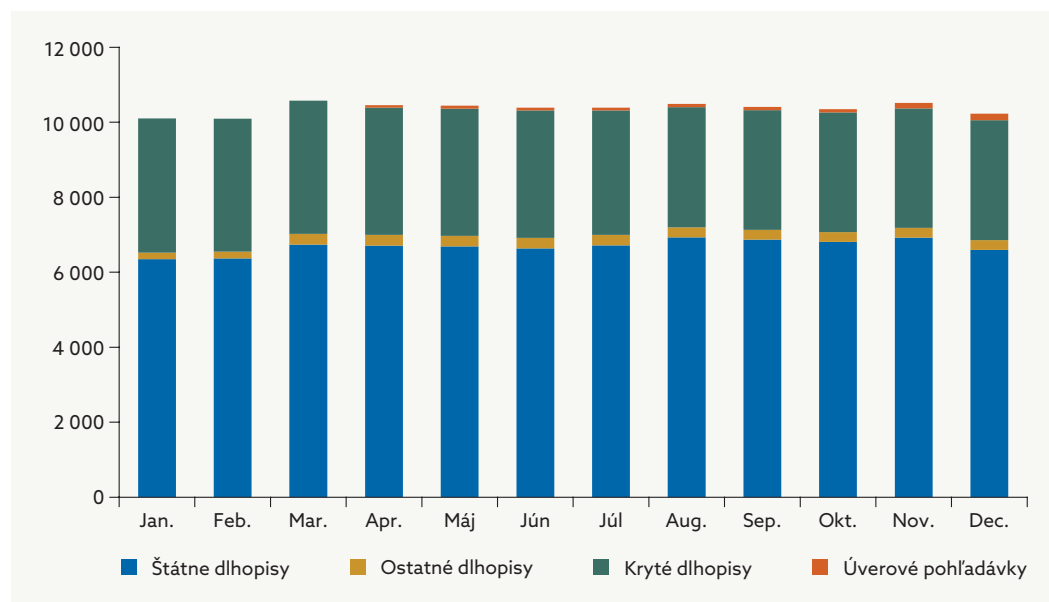

1.3 Akceptovateľné aktíva

V roku 2024 vstúpili do platnosti viaceré, menej významné úpravy pravidiel riadenia zábezpek Eurosystému, ktoré sa týkali najmä zadefinovania podmienok pre emisiu dlhových certifikátov ECB, úprav rámca dodatočných úverových pohľadávok a harmonizácie kritérií akceptovateľnosti pre aktíva využívajúce ručenie. Eurosystém tiež začal využívať ratingové hodnotenia poskytnuté agentúrou Scope Ratings GmbH na posúdenie kreditnej kvality obchodovateľných aktív používaných ako zábezpeka.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa hodnota použitých akceptovateľných aktív slovenských bánk znížila, v priemere približne o 6 %. Ich štruktúru podľa jednotlivých typov aktív zobrazuje graf 10.

Graf 10:
Štruktúra aktív používaných ako
zábezpeka slovenskými bankami
v roku 2024 (v mil. EUR)
Zdroj: NBS

1.4 Správa investičných rezerv

Investičné rezervy NBS (cenné papiere, podiely v ETF, derivátové obchody a zlato) ku koncu roka 2024 dosiahli 18,5 mld. € v trhovej hodnote a po prepočítaní aktuálnymi výmennými kurzmi z 31. decembra 2024. Je to o 5,2 mld. € viac ako na konci roka 2023.

V súlade s dokumentom [Vyhlásenie o investičnej politike](#) a schválenou strategickou alokáciou aktív boli **investičné rezervy rozdelené do dvoch tranží**:

- I. **Tranža investičných rezerv s premenlivým objemom (RBT)¹**, ktorá je tvorená kreditnými dlhopisovými portfóliami s menovým a úrokovým zabezpečením v piatich denomináciách: EUR, USD, GBP, AUD a JPY, portfóliom investičných príležitostí a portfóliami aktívnych stratégií.

1

RBT (rule based tranche) – tranža s premenlivým objemom. Ide o tranžu investičných rezerv NBS založenú na investičných pravidlách. Jej veľkosť môže kolísať v závislosti od trhových podmienok a dostupnosti investičných príležitostí.

II. Strategická tranža investičných rezerv (IBT)², ktorá pozostáva z týchto častí:

1. zlaté rezervy,
2. menovo zabezpečené portfóliá vládnych dlhopisov v siedmich denomináciách: EUR, USD, GBP, AUD, JPY, CAD a CNY,
3. menovo nezabezpečené intervenčné dlhopisové portfólio v USD,
4. akciové portfólio, ktoré obsahuje podiely vo vybraných ETF reprezentujúcich globálny akciový trh.

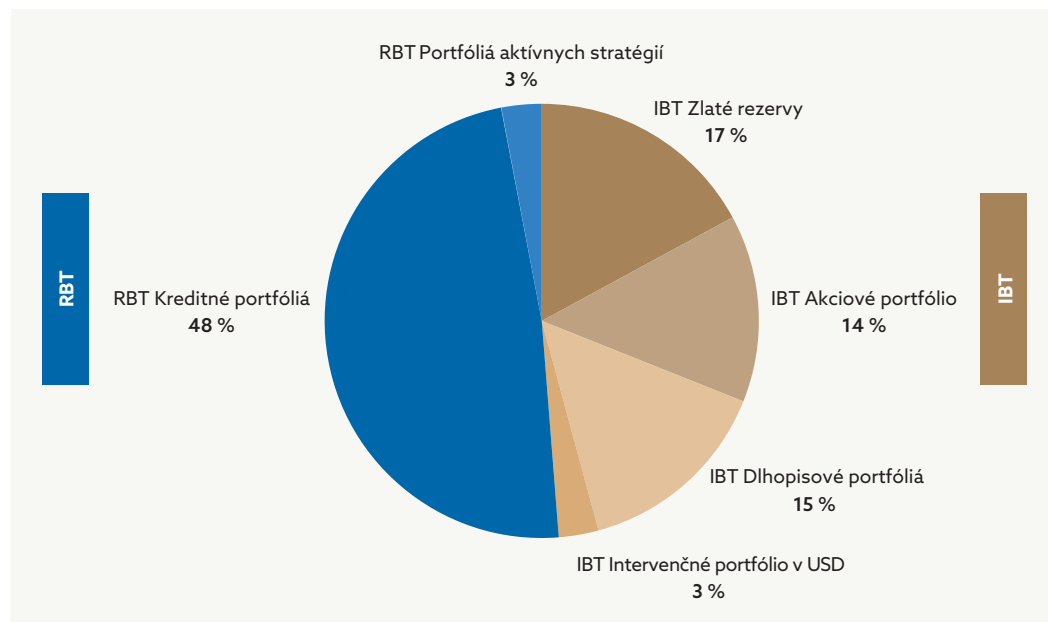
V priebehu roka 2024 došlo k viacerým zmenám v objeme, štruktúre a správe investičných rezerv NBS, najviac významné z nich boli tieto:

- I. V júli 2024 bola ukončená implementačná fáza strategickej alokácie aktív, ktorá je založená na alokácii tzv. rizikového budgetu³ do jednotlivých tranží investičných rezerv a do jednotlivých tried aktív tak, aby boli optimálne zohľadnené požiadavky banky na rizikový profil investícií.
- II. V druhom polroku 2024 boli do RBT zaradené portfóliá aktívnych stratégií denominované v EUR, USD, CAD, AUD, GBP a JPY. Sú zamerané na dosiahnutie výnosu využívajúc prevažne derivátové transakcie a presne špecifikované tzv. rates stratégie⁴.

Absolútny čistý zisk investičných rezerv NBS vrátane zlata bol za rok 2024 vyčíslený približne na úrovni 980 mil. € (merané metódou MtM⁵, po zohľadnení refinančných nákladov), čo v relatívnom vyjadrení predstavuje zhruba 6,7 % p. a. Prevažnou časťou sa na tomto výnose podieľala strategická tranža, ktorej výnos dosiahol zhruba 924 mil. €⁶.

Graf 11:
Štruktúra investičných rezerv NBS
k 31. 12. 2024 (v %)

Zdroj: NBS

2 IBT (index based tranche) – strategická tranža. Ide o tranžu investičných rezerv s definovanou veľkosťou založenú na trhových indexoch. Jej veľkosť je stanovená na základe strategickej alokácie aktív.

3 „Rizikový budget“ predstavuje rizikovú toleranciu meranú prostredníctvom rizikového ukazovateľa Expected Shortfall (95 %, 1 rok).

4 „Rates stratégie“ sú zamerané na dosiahnutie výnosu prostredníctvom pozicionovania sa v očakávaní zmeny úrovne a tvaru výnosových kriviek vo vybranej mene alebo v očakávaní relatívnych zmien výnosových kriviek dlhopisových trhov v dvoch alebo viacerých menách.

5 Metóda „Mark to market“ (MtM) meria reálnu hodnotu aktív a pasív podľa trhového precenenia.

6 Vráťane výnosu zo zlata vo výške približne 589 mil. €, ktorý pochádzal hlavne zo zvýšenia ceny zlata.

B2

Finančná stabilita a dohľad nad finančným trhom

- ✂ Finančný sektor úspešne prešiel hodnotením MMF
- ✂ Rizikový profil bánk zostáva stabilný
- ✂ 1,4 mld. € sa presunulo z dlhopisových do indexových dôchodkových fondov
- ✂ Preverili sa 3 najväčšie slovenské realitné fondy

B2

Finančná stabilita a dohľad nad finančným trhom

2.1 Finančná stabilita

Riziká sa mierne znížili a začali sa ukazovať náznaky oživenia

V roku 2024 inflácia v eurozóne poklesla a ECB začala s postupným znižovaním úrokových sadzieb. Pomohlo to domácnostiam aj firmám, ktoré splácali svoje dlhy. Po dvoch náročných rokoch to bola pre všetkých vítaná úľava. Dôležité bolo, že slovenský finančný sektor zvládol nárast úrokových sadzieb bez väčších problémov. Portfóliá úverov sa však na nepriaznivý scenár stali citlivejšie ako v minulosti. Ak sa celková ekonomická situácia nezhorší, vážnejšie problémy s nárastom nesplácaných úverov sa neočakávajú.

Najväčším rizikom bola výrazná neistota súvisiaca s ďalším ekonomickým a geopolitickým vývojom. Z pohľadu domácej ekonomiky bolo dôležitým krokom prijatie konsolidačného balíka. Jeho príspevok k stabilizácii verejných financií bol zároveň aj príspevkom k finančnej stabilite.

V niektorých segmentoch sa už začal prejavovať pokles úrokových sadzieb. Išlo najmä o hypotéky a trh nehnuteľností, oživenie však bolo zatiaľ len mierne.

Banky zostali pevným pilierom ekonomiky. Ich kapitálová primeranosť je jednou z najvyšších v histórii a ich odolnosť bola preverená aj pomerne prísnyim stresovým testovaním. Zlepšila sa aj situácia v oblasti likvidity.

Významné analytické témy v oblasti finančnej stability v roku 2024:

- Ako je finančný sektor pripravený zvládť existujúce riziká (výsledky stresového testovania bankového sektora a nebankových subjektov)⁷
- Ako sa obdobie zvýšenej inflácie a vyšších úrokových sadzieb premietlo do citlivosti portfólia existujúcich úverov na prípadné budúce šoky⁸
- Ako sa banky podieľajú na financovaní investícií podnikov a aké sú možnosti posilnenia tohto financovania⁹
- Aká je schopnosť domácností splácať hypotéky pri vyšších splátkach¹⁰
- Ako ovplyvní digitálne euro bankový sektor¹¹ a vklady v bankách¹²

7 Kapitoly 4.2 a 5.3, [Správa o finančnej stabilite – máj 2024](#), NBS, 2024.

8 Kapitola 3, [Správa o finančnej stabilite – november 2024](#), NBS, 2024.

9 Jurča, P., Perniš, L., [Ako sa banky podieľajú na financovaní investícií podnikov?](#), Analytický komentár, č. 139, NBS, 2024.

10 Jurča, P., Latta, P., Kandričáková, A., [Vyššie splátky hypoték zatiaľ nespôsobujú výraznejšie problémy](#), Analytický komentár, č. 140, NBS, 2024.

11 Hajdiak, D., [Bude digitálne euro pre naše banky výzvou?](#), Analytický komentár, č. 141, NBS, 2024.

12 Box 2, [Správa o finančnej stabilite – november 2024](#), NBS, 2024.

Finančný sektor úspešne prešiel detailným hodnotením zo strany Medzinárodného menového fondu (MMF). Hodnotenie sa vykonalo v rámci programu hodnotenia finančného sektora (FSAP) a trvalo viac ako rok. Z hľadiska finančnej stability zahŕňalo nezávislú analýzu rizík vrátane stresového testovania a hodnotenie rámca makroprudenciálnej politiky. Záverom MMF konštatoval, že finančný sektor je odolný voči vážnym nepriaznivým šokom a makroprudenciálna politika zaznamenala stabilný pokrok. MMF zároveň navrhol niekoľko odporúčaní, ktoré by mohli ďalej posilniť finančnú stabilitu a makroprudenciálnu politiku na Slovensku.

V roku 2024 nenastali zmeny v používaní makroprudenciálnych nástrojov

NBS prehodnocovala kalibráciu viacerých kapitálových vankúšov. Dôležitú časť tvorilo detailné posúdenie miery proticyklického kapitálového vankúša, ktoré bolo štvrtročne prerokúvané Bankovou radou NBS, no neviedlo k zmene výšky tohto vankúša. Samostatná analýza sa venovala otázke potreby určenia kapitálového vankúša na systémové riziko pre sektor komerčných nehnuteľností, zatiaľ však neviedla k jeho zvýšeniu. Zároveň sa s účinnosťou od januára 2025 zmenil zoznam lokálne systémovo významných bánk a upravila sa výška ich kapitálových vankúšov, ktorá však len odrážala zmeny vo veľkosti a význame niektorých bánk.

Schéma 1:
Makroprudenciálna
politika v skratke

Zdroj: NBS

Proticyklický kapitálový vankúš sa nemenil

Odolnosť bánk zostala vysoká

- Miera proticyklického kapitálového vankúša zostala na úrovni 1,5 %

Úprava kapitálových vankúšov pre systémovo významné banky

Úpravy v odolnosti niektorých bánk

- S účinnosťou od januára 2025 sa skrátil zoznam systémovo významných bánk na Slovensku
- Upravila sa výška vankúšov podľa zmien v systémovej významnosti

Posúdenie potreby určenia vankúša na systémové riziko

Zvýšenie odolnosti bánk v určitých segmentoch nebolo potrebné

- V marci 2024 NBS posúdila systémové riziko v sektore komerčných nehnuteľností
- Nebolo potrebné zvyšovať vankúš

Limity štandardov pre úvery domácnosťami sa nemenili

Regulačné podmienky poskytovania úverov domácnostiam zostali rovnaké

- Počas roka 2024 nevznikli dôvody na zmenu kalibrácie alebo rámca limitov pri úveroch domácnostiam

2.2 Bankovníctvo

Pokračujúce makroekonomické výzvy neoslabil bankový sektor

Banky v roku 2024 čelili pokračujúcim makroekonomickým a geopolitickým rizikám, zostali však v dobrom finančnom stave. Ukazovatele kapitálovej primeranosti a likvidity dosahovali úrovne blízko historických maxím. K vysokej odolnosti voči rizikám prispela najmä silná ziskovosť vyplývajúca z nárastu čistých úrokových výnosov. Zmiernil sa rast úverových portfólií, stúpol objem vkladov a neprejavili sa žiadne špecifické faktory, ktoré by naznačovali zhoršovanie kvality úverových portfólií. Rizikový profil bánk preto zostal stabilný.

Ročné hodnotenie bánk

Hodnotenie bánk v roku 2024 sa zameriavalo najmä na schopnosť bánk pokračovať v adaptácii ich finančných a kapitálových plánov na zhoršené externé podmienky prameniace hlavne z pokračujúceho vojnového konfliktu, energetickej krízy a zo zmien úrokových sadzieb. Okrem hodnotenia štandardných rizík sa bankový dohľad zameriaval aj na hodnotenie úrokového rizika a rizika úrokového rozpätia, plánov financovania, ako aj pripravenosti bánk na nové legislatívne požiadavky.

Uskutočnilo sa tematické preskúmanie v oblasti agregácie rizikových údajov a reportovania rizík, ktoré bolo zamerané na implementáciu [Bazilejských princípov](#) efektívnej agregácie údajov o rizikách a vykazovania rizík.

Priority bankového dohľadu

Strategické ciele, ktoré NBS sleduje v oblasti bankového dohľadu, sú zamerané na identifikáciu slabých miest v sektore a zrkadlia priority stanovené ECB v rámci jednotného mechanizmu dohľadu. Medzi dohľadovými témami v roku 2024 rezonovala okrem digitálnej transformácie bánk a posilnenia ich rámcov prevádzkovej odolnosti aj téma klimatických rizík a potreba zvýšenia odolnosti voči bezprostredným finančným a geopolitickým šokom. Dohľad hodnotil nastavenie obchodných modelov bánk, plánov financovania bánk a stav sektora z hľadiska implementácie Bazilejských princípov efektívnej agregácie údajov o rizikách a vykazovania rizík.

Hodnotenie bankového dohľadu

Bankový dohľad NBS bol v roku 2024 predmetom preskúmania v rámci programu hodnotenia finančného sektora (FSAP) zo strany MMF. Hodnotiaci tím MMF detailne posudzoval legislatívne nastavenie bankového dohľadu, priebeh a procesy výkonu dohľadu na mieste, dohľadu na diaľku, bankových analýz a procesné úkony pri konaniach. Súčasťou hodnotenia bolo aj posudzovanie súladu s [Bazilejskými princípmi](#) bankového dohľadu. Celkovo bolo konštatované významné posilnenie regulačného a dohľadového rámca od poslednej misie FSAP v roku 2007, pričom sa formulovalo niekoľko odporúčaní pre ďalšie vylepšenie a zefektívnenie dohľadových procesov.

Zmeny v zákone o bankách

Od 1. novembra 2024 sa zaviedla povinnosť posúdenia vhodnosti osoby, ktorá zabezpečuje plnenie úloh pri ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a pred financovaním terorizmu (určená osoba podľa [zákona o AML](#)¹³) v banke a pobočke zahraničnej banky z tretej krajiny. Určená osoba musí mať potrebnú odbornosť a dôveryhodnosť, preto bola do [zákona o bankách](#)¹⁴ zavedená povinnosť získať predchádzajúci súhlas na výkon tejto funkcie.

¹³ Zákon č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁴ Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2.3 Poistovníctvo a dôchodkové sporenie

Nové opatrenie NBS v poistnom sektore

Z dôvodu prechodu na medzinárodný účtovný štandard IFRS 17 pre poistné zmluvy a zároveň za účelom zabezpečenia možnosti merania rizika súvisiaceho s povinným zmluvným poistením (PZP) zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bolo v roku 2024 vypracované [opatrenie NBS č. 6/2024](#) o predkladaní výkazov a iných informácií Slovenskou kanceláriou poisťovateľov s účinnosťou od 1. januára 2025.

Opatrenie NBS o poplatkoch

Rovnako s účinnosťou od 1. januára 2025 bolo v roku 2024 prijaté aj [opatrenie NBS č. 8/2024](#), ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie NBS č. 5/2021 o poplatkoch za úkony Národnej banky Slovenska. Okrem sektora poisťovníctva a dôchodkového sporenia sa vzťahuje aj na ostatné sektory finančného trhu. V oblasti poisťovníctva reflektuje novelizáciu [zákona o poisťovníctve](#)¹⁵ a zároveň zohľadňuje nové povinnosti NBS vyplývajúce z [nariadenia o celoeurópskom osobnom dôchodkovom produkte](#) (PEPP)¹⁶.

Novela zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla

Od 1. augusta 2024 nadobudla účinnosť novela [zákona o PZP](#)¹⁷, ktorú schválila Národná rada SR. Jej cieľom je transpozícia smernice EÚ 2021/2118¹⁸, ktorou sa mení [smernica o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel](#)¹⁹. Novela zákona o PZP priniesla zmeny aj v požiadavkách na poisťovne, ktoré podliehajú dohľadu NBS. NBS preto monitorovala implementáciu príslušných zmien.

Zmeny sa týkajú najmä:

- odškodňovania poškodených v prípadoch platobnej neschopnosti poisťovne,
- úpravy minimálnej výšky poistného plnenia,
- kontroly poistenia motorových vozidiel členskými štátmi,
- zohľadňovania predchádzajúceho škodového priebehu pri poistení zodpovednosti,
- poistenia zodpovednosti pri motorových vozidlách odoslaných do iného členského štátu.

Pokračujúci monitoring NBS nad presunom majetku sporiteľov v II. pilieri

Presun majetku sporiteľov z dlhopisových do indexových dôchodkových fondov pokračoval podľa ich predvolenej investičnej stratégie. Objem presunutého majetku dosiahol v roku 2024 viac ako 1,4 miliardy €. NBS presun majetku v jednotlivých DSS priebežne monitorovala, tak vzhľadom na prijatý plán presunov, ako aj z pohľadu odbornej starostlivosti. Presuny majetku by mali byť ukončené do konca roka 2025, pričom v decembri 2024 bolo v predvolenej investičnej stratégii takmer 39 % sporiteľov.

¹⁵ Zákon č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1238 z 20. júna 2019 o celoeurópskom osobnom dôchodkovom produkte (PEPP) (Ú. v. EÚ L 198, 25.7.2019).

¹⁷ Zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2118 z 24. novembra 2021, ktorou sa mení smernica 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia takejto zodpovednosti (Ú. v. EÚ L 430, 2.12.2021).

¹⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti (Ú. v. EÚ L 263, 7.10.2009).

Nové opatrenia NBS v sektore dôchodkového sporenia

NBS vydala v tomto sektore tri nové opatrenia s účinnosťou od 1. júla 2024 – opatrenie NBS č. 2/2024, opatrenie NBS č. 3/2024 a opatrenie NBS č. 134/2024 Z. z. Opatreniami sa upravuje rozsah informácií uvádzaných v ročnej a polročnej správe o hospodárení s majetkom v dôchodkovom fonde a doplnkovom dôchodkovom fonde a s vlastným majetkom DSS a DDS. Zároveň sa zavádzajú niektoré nové výkazy potrebné na účely dohľadu, vrátane elektronickej podoby predkladania oznamovacích povinností DSS a DDS, s cieľom znížiť administratívnu záťaž.

Box 2

Spolupráca s orgánom Severného Macedónska

V septembri 2024 NBS uzavrela Memorandum o porozumení s Agentúrou pre dohľad nad fondovým dôchodkovým poistením Severného Macedónska (MAPAS). Týmto memorandumom sa ustanovili podmienky spolupráce pri výmene informácií a skúseností v oblasti dôchodkového sporenia medzi zúčastnenými orgánmi dohľadu.

2.4 Kapitálový trh a finančné sprostredkovanie

Box 3

NBS sa zamerala na oceňovanie v realitných fondoch

Jednou z kľúčových povinností správcovských spoločností pri správe realitných fondov je správne oceňovanie majetku. NBS v roku 2024 pristúpila k detailnejšiemu prevereniu situácie vo vybraných realitných fondoch, a to najmä vo vzťahu k makroekonomickému vývoju. Prioritne sa zamerala na preverenie obchodného modelu a investičnej stratégie realitného fondu, štatútov realitného fondu, postupov oceňovania majetkových účastí realitného fondu v realitných spoločnostiach, nadobúdania a predaja majetkových účastí, zloženia portfólia nehnuteľností nachádzajúcich sa v majetku realitných spoločností a postupov riadenia rizík a likvidity v realitnom fonde. Výsledky preverenia neodhalili závažné zistenia, ktoré by mali vplyv na vývoj majetku v realitných fondoch. Zároveň však tieto výsledky poskytnú NBS ďalšie podnety pre možné legislatívne úpravy v tejto oblasti.

Tradičný seminár NBS s názvom Kapitálový trh 2024 priniesol opäť zaujímavé témy

Tento odborný seminár sa čoraz viac stáva neoddeliteľnou súčasťou formy komunikácie medzi NBS a odbornou verejnosťou. Seminár priblížil zásadné témy, ktoré rezonujú v oblasti slovenského kapitálového trhu, a poskytol dôležité informácie z hľadiska regulácie a dohľadových činností NBS, ako aj jej očakávaní pri plnení povinností zo strany dohliadaných subjektov. Viac ako 250 účastníkov si priamo v priestoroch NBS alebo online vypočulo prezentácie na témy propagácie investičných služieb a ESG z pohľadu distribúcie finančných nástrojov, ako aj novinky vo výkazníctve či aktuálne témy regulácie, v rámci ktorých zvýšený záujem vyvolala predovšetkým téma predplatených poplatkov.

V centre pozornosti je naďalej aj téma udržateľnosti

Orgán ESMA v roku 2024 inicioval spoločnú dohľadovú aktivitu (CSA) v oblasti udržateľnosti, ktorej sa zúčastnila aj NBS. CSA sa vzťahuje na obchodníkov s cennými papiermi a jej cieľom je preveriť a zhodnotiť, ako dohliadané subjekty dodržiavajú ustanovenia MiFID II²⁰ týkajúce sa integrácie požiadaviek udržateľnosti do posudzovania vhodnosti investičných produktov a požiadaviek na správu produktov. NBS sa pri výkone CSA zamerala predovšetkým na posúdenie, ako spoločnosti zahrnuli preferencie klientov týkajúce sa udržateľnosti do svojich dotazníkov a ako tieto preferencie zohľadňujú pri poskytovaní investičného poradenstva a riadení portfólia.

Vykazovanie kapitálových požiadaviek a likvidity bolo dôležitou témou dohľadu

Jedným zo základných pilierov stability kapitálového trhu je plnenie prudenciálnych požiadaviek, najmä požiadaviek na vlastné zdroje a likviditu. Ich cieľom je zvýšiť odolnosť obchodníkov s cennými papiermi voči prípadným ekonomickým výkyvom. Priebežné sledovanie a plnenie ukazovateľov obozretného podnikania je zásadným nástrojom hodnotenia subjektov kapitálového trhu. NBS upozorňuje dohliadané subjekty na nedostatky v plnení vykazovacích povinností a hlavné pochybenia pripomenula aj na odbornom seminári Kapitálový trh 2024. Aj z dôvodov neplnenia týchto povinností bolo v roku 2024 odobrané povolenie na poskytovanie investičných služieb spoločnosti PRIVESTO CAPITAL, a. s., obchodník s cennými papiermi.

Jednou z priorít dohľadu bolo riešenie problémov nového sektora – poskytovateľov crowdfundingu

V priebehu roka začali poskytovať služby tri nové dohliadané subjekty – poskytovatelia služieb hromadného financovania, tzv. crowdfundingu. Celkovo je na Slovensku na poskytovanie crowdfundingu oprávnených 36 firiem, z toho sedem má povolenie od NBS. Táto činnosť spadá pod nové [nariadenie EÚ](#)²¹, ktorého cieľom je umožniť financovanie malých spoločností alebo startupov prostredníctvom digitálnych platforiem. Vzhľadom na zaznamenané problémy a potrebu objasniť reguláciu tohto nového typu subjektov vydala NBS súbor [otázok a odpovedí](#). Aktivity dohľadu smerovali k nastaveniu konzistentných a efektívnych pravidiel dohľadu nad poskytovateľmi crowdfundingu. NBS sa zamerala predovšetkým na kontrolu plnenia prudenciálnych požiadaviek a vypracovanie výkazu kapitálovej primeranosti.

Režim mentorstva bol prioritnou témou dohľadu

NBS v roku 2024 vykonala dohľad na diaľku samostatných finančných agentov (SFA) využívajúcich v sektore kapitálového trhu režim mentorstva. Predmetom dohľadu bolo preverenie implementácie legislatívnych požiadaviek do výkonu finančného sprostredkovania pod vedením a na zodpovednosť mentora, ako aj kontrola dodržiavania pravidiel činnosti vo vzťahu ku klientom. Výsledky dohľadu boli oznámené preverovaným SFA a príslušným sektorovým asociáciám.

20 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014).

21 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1503 zo 7. októbra 2020 o európskych poskytovateľoch služieb hromadného financovania pre podnikanie a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/1129 a smernice (EÚ) 2019/1937 (Ú. v. EÚ L 347, 20.10.2020).

Minimálne limity poistného krytia pre poistenie zodpovednosti za škodu pri finančnom sprostredkovaní a poradenstve sa zvýšili

V októbri 2024 sa zmenila výška limitov poistného krytia pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú pri vykonávaní finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva v sektore poistenia alebo zaistenia. NBS preverila súlad predložených poistných zmlúv SFA a finančných poradcov s legislatívnymi požiadavkami na zvýšené limity poistného krytia.

NBS objasnila reguláciu malých správcov alternatívnych investičných fondov

Cieľom NBS je transparentne komunikovať s dohliadanými subjektmi a poskytovať im zrozumiteľné usmernenia vo veciach, ktoré môžu byť nejasné alebo ťažko interpretovateľné. Z uvedeného dôvodu NBS v roku 2024 zverejnila [otázky a odpovede](#) k aplikácii ustanovení [zákona o kolektívnom investovaní](#)²² platných pre registrovaných správcov alternatívnych investičných fondov. Poskytujú informácie týkajúce sa rôznych povinností registrovaných správcov týchto fondov, distribúcie podlimitných fondov, ako aj povinností samosprávnych akciových spoločností s premenlivým základným imaním.

2.5 Platobné služby, finančné technológie a inovácie

Významné zmeny v Registri bankových úverov a záruk

Schéma 2:
Nové opatrenie o Registri bankových úverov a záruk

Zdroj: NBS

Aplikačná prax spojená s prevádzkou registra bankových úverov a záruk ukázala potrebu zohľadniť návrhy a požiadavky používateľov registra

Klienti

- digitalizácia výpisov

Bankový sektor

- zjednodušenie a harmonizácia zberu údajov
- účelnejšie poskytovanie údajov
- nová metodika vykazovania úverov vlastníkom bytov a nebytových priestorov

Makroprudenciálny dohľad

- identifikácia, monitorovanie a analýza rizík spojených so sektorom komerčných nehnuteľností

Významné zmeny sa týkali prevádzky tohto registra. Aplikačná prax ukázala potrebu zohľadniť požiadavky používateľov, čo viedlo k vydaniu [opatrenia NBS č. 9/2023](#), ktoré nadobudlo účinnosť v dvoch fázach:

- od 1. januára 2024 sa zaviedla možnosť poskytovať výpisy v elektronickej podobe pre právnické osoby a fyzické osoby – podnikateľov,
- od 1. júla 2024 došlo k harmonizácii a zjednodušeniu zberu údajov, ako aj k rozšíreniu zbieraných údajov na účely finančnej stability a analýzy rizík.

V súvislosti so zmenami v [zákone o bankách](#) účinnými od 1. septembra 2025 bola v roku 2024 vypracovaná metodika správnej identifikácie dlžníka v úveroch poskytnutých vlastníkom bytov a nebytových priestorov.

Najdôležitejšie aktivity v sektore platobných služieb

- I. **Novelizácia zákona o platobných službách**²³ – NBS spolupracovala s MF SR na zmene zákona, ktorá platobným inštitúciám a inštitúciám elektronických peňazí umožní priamu účasť v platobnom systéme, čo povedie k zefektívneniu poskytovania služieb. Novela zákona prispela aj k zníženiu administratívnej záťaže pre zúčastnené strany, ako sú napr. limitovaní poskytovatelia, členovia dozornej rady a poskytovatelia platobných služieb plniaci povinnosti podľa [nariadenia DORA](#)²⁴.
- II. **Používateľská príručka k vykazovaniu** – v nadväznosti na vydané [opatrenie NBS č. 7/2023](#), ktoré má rôznu účinnosť pre platobné inštitúcie a inštitúcie elektronických peňazí (od 1. januára 2024) a pre banky (od 1. januára 2025), bola vypracovaná príručka pre poskytovateľov platobných služieb s cieľom zlepšiť presnosť, úplnosť a včasnosť zberu údajov.
- III. **Dohľad nad otvoreným bankovníctvom** – NBS vyvinula a implementovala nástroje na efektívny dohľad v rámci otvoreného bankovníctva, čo viedlo k zlepšeniu poskytovania týchto služieb.

Kryptoaktíva – nový regulovaný sektor finančného trhu

Slovenský finančný trh vstúpil do novej éry. Od 30. decembra 2024 sa NBS stala orgánom dohľadu nad trhom s kryptoaktívami. Veľký záujem o túto tému potvrdil aj [inovačný hub NBS](#), v ktorom až 84 % z celkového počtu 31 podnetov od podnikateľov smerovalo práve do oblasti kryptoaktív.

V roku 2024 NBS spolupracovala s MF SR na príprave zákona, ktorý implementuje európske nariadenie MiCA²⁵. Vytvorila licenčné procesy, [register subjektov](#) a transparentne komunikovala svoje [očakávania od žiadateľov o povolenie](#). Budúcim poskytovateľom služieb kryptoaktív ponúkla sériu workshopov a individuálnych konzultácií, čím im pomohla adaptovať sa na nové požiadavky. Finančným inštitúciám, ako sú banky a platobné inštitúcie, priblížila príležitosti, ktoré kryptoaktíva prinášajú.

Podľa prieskumu NBS má skúsenosti s kryptoaktívami už vyše 12 % dospeléj populácie a tento podiel neustále rastie. Pozornosť sa preto venovala aj vzdelávaniu verejnosti. V Múzeu mincí a medailí NBS v Kremnici bola zriadená expozícia o kryptoaktívach. Na sociálnych sieťach vzdelávala spotrebiteľov o nástrahách kryptoaktív rybka v službách NBS – Dr. Fishkus a na [webovom sídle](#) boli zverejnené praktické prípady, ako sa nedať nachytať podvodníkmi.

²³ Zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2554 zo 14. decembra 2022 o digitálnej prevádzkovej odolnosti finančného sektora a o zmene nariadení (ES) č. 1060/2009, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 909/2014 a (EÚ) 2016/1011 (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022).

²⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1114 z 31. mája 2023 o trhoch s kryptoaktívami a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 1095/2010 a smerníc 2013/36/EÚ a (EÚ) 2019/1937 (Ú. v. EÚ L 150, 9.6.2023).

Dôležitou témou bola aj kriminalita v sektore kryptoaktív. Orgány činné v trestnom konaní prešli v roku 2024 sériou špecializovaných školení NBS, ktoré im pomohli pripraviť sa na nové výzvy. Konferencia [Slovenský finančný trh a inovácie](#) priniesla otvorenú diskusiu o negatívnych javoch v sektore kryptoaktív, ale aj zaujímavý pohľad na prenikanie umelej inteligencie do každodenného života finančných inštitúcií.

Box 4

Rôzne prístupy k regulácii kryptoaktív vo svete

Európa prijala nariadenie MiCA, jednotný rámec na reguláciu trhu s kryptoaktívami, čím posilnila dôveru investorov a ochranu spotrebiteľov.

USA uplatňujú kombináciu súdnych precedensov a regulačných usmernení. K väčšej inštitucionálnej adopcii kryptoaktív prispelo schválenie Bitcoin ETF americkým orgánom dohľadu nad kapitálovým trhom.

Ázia kombinuje inovácie s prísnyim dohľadom. Čína zakázala kryptoaktíva, zatiaľ čo Hongkong a Japonsko vytvárajú regulované prostredia pre ich rozvoj.

Latinská Amerika experimentuje. Salvador prijal legislatívu, ktorá umožnila používanie Bitcoinu ako zákonného platidla popri americkom dolári. Iné krajiny ostávajú opatrné.

Afrika zaznamenáva rast používania kryptoaktív, ale chýba jej jasná regulácia.

2.6 Prierezové témy

Ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu

Tretie kolo národného hodnotenia rizík (NHR) začalo vo februári 2024 zberom údajov od dohliadaných subjektov a inštitúcií. Na jeseň pripravili domáce authority vrátane NBS návrh záverečnej správy, ktorý bol zaslaný Rade Európy na posúdenie. Výsledky NHR budú využité v komunikácii s dohliadanými subjektmi a prispedia k zefektívneniu procesov finančných inštitúcií v oblasti AML/CFT.

Výkazníctvo sa rozšírilo o oblasť AML

NBS v novembri 2024 rozšírila výkazníctvo o samostatné hlásenia v oblasti AML samostatných finančných agentov, finančných poradcov, obchodníkov s cennými papiermi a správcovských spoločností. Predmetom hlásení bolo preverovanie teoretických znalostí, interných postupov a súladu činností s príslušnou legislatívou. Výsledky spracovaných údajov budú súčasťou rizikového hodnotenia subjektov v sektore kapitálového trhu, finančného sprostredkovania a finančného poradenstva.

Riešenie krízových situácií

NBS sa v roku 2024 intenzívne venovala aj plneniu úloh spojených s organizačným zabezpečením činností a právomocí Rady pre riešenie krízových situácií (Rada). Počas plánovacieho cyklu 2023/2024 spresnila kroky na riešenie krízových situácií v rezolučných plánoch bánk a jedného obchodníka s cennými papiermi a aktívne spolupracovala v medzinárodných rezolučných tímoch na tvorbe rezolučných plánov pre banky v pôsobnosti Jednotnej rady pre riešenie krízových situácií (SRB).

V nadväznosti na výstupy z plánovacieho cyklu 2023/2024 bola bankám v roku 2024 rekalibrovaná minimálna požiadavka na vlastné zdroje a oprávnené záväzky (MREL). U jednej z bánk v pôsobnosti Rady boli v procese prehodnocovania plánu riešenia krízových situácií prvýkrát identifikované kritické funkcie s potenciálnym dosahom na stabilitu finančného trhu. To viedlo k výraznejšej zmene plánu riešenia krízových situácií tejto banky, ako aj spôsobu určenia a výšky jej MREL.

V záujme posilnenia riešenia prípadnej krízovej situácie na finančnom trhu NBS aktívne participovala na projekte národnej príručky riešenia krízových situácií (Crisis Management National Handbook for Slovakia), ktorý bol financovaný Európskou komisiou. Ako konzultant projektu bola zo stany Európskej komisie vybraná spoločnosť Deloitte a aktívne sa na ňom podieľala aj SRB. Cieľom projektu bolo nastavenie a aktualizácia rezolučného procesu. Okrem vytvorenia rezolučného manuálu, ktorý je hlavným výsledkom projektu, sa v priebehu projektu v NBS v roku 2024 uskutočnili tri workshopy a simulácia procesov (dry-run).

NBS v roku 2024 zabezpečila v mene Rady výber ročného príspevku len od obchodníka s cennými papiermi, na rozdiel od predchádzajúcich rokov. Dôvod vyplýval z legislatívy, na základe ktorej SRB neurčila ročné príspevky bánk na rok 2024. Ročný príspevok obchodníka s cennými papiermi tvorí súčasť Národného fondu pre riešenie krízových situácií.

V roku 2024 sa NBS zúčastnila prípravy usmernení a technických štandardov v rámci projektovej skupiny EIOPA vyplývajúcich z legislatívneho posunu v oblasti riešenia krízových situácií v poisťovníctve.

Predmetom preskúmania MMF v rámci programu hodnotenia finančného sektora (FSAP) boli aj tzv. finančné záchranné siete a krízové riadenie. V tejto oblasti tím MMF v roku 2024 posudzoval efektívnosť inštitucionálneho a prevádzkového nastavenia riešenia krízových situácií a ochrany vkladov na Slovensku.

Dohľad nad IT a digitálna prevádzková odolnosť subjektov finančného trhu

V roku 2024 pokračovala intenzívna (najmä legislatívna a technická) príprava na nové európske nariadenie DORA, ktoré sa uplatňuje od januára 2025. Na základe tohto nariadenia musia dohliadané subjekty finančného trhu spĺňať požiadavky týkajúce sa zvýšenia odolnosti v oblasti informačných a komunikačných technológií. Nariadenie DORA predstavuje náročnú výzvu nielen pre subjekty, ale aj pre NBS. Vyžaduje prístup k dohľadu, ktorý spája vysoké regulačné štandardy, špeciickú technickú odbornosť a transparentnú komunikáciu. Tému digitálnej prevádzkovej odolnosti boli v roku 2024 venované prakticky zamerané workshopy (v [júni](#) a v [decembri](#)) s cieľom pomôcť subjektom pripraviť sa na výzvy vyplývajúce z prichádzajúcej regulácie. Súvisiace podrobné a pravidelne aktualizované informácie sú zverejňované na dedikovanej [stránke](#).

Kybernetická bezpečnosť na Slovensku

Okrem nariadenia DORA sa NBS v oblasti digitálnej odolnosti podieľala aj na implementácii rámca EÚ pre kybernetickú bezpečnosť členských štátov (smernica NIS²⁶), ktorý radí bankovníctvo medzi kritické odvetvia hospodárstva. Aj vďaka aktívnemu prístupu NBS sa dospelo k legislatívnemu riešeniu, ktoré v oblasti digitálnej odolnosti zjednocuje a racionalizuje požiadavky na banky, čím sa dosiahlo významné zníženie byrokratickej záťaže bankového sektora pri zachovaní vysokej úrovne kybernetickej bezpečnosti.

Spolupráca európskych orgánov dohľadu

Európske orgány dohľadu (EBA, ESMA a EIOPA) vydali 6. novembra 2024 spoločné usmernenia na účely vytvorenia efektívnych postupov spolupráce v oblasti dohľadu a výmeny informácií medzi európskymi orgánmi dohľadu a príslušnými orgánmi v zmysle nariadenia DORA. Usmernenia prispievajú k zlepšeniu koordinácie NBS s európskymi orgánmi dohľadu pri monitorovaní kybernetických rizík, výmene informácií o hrozbách a incidentoch, ako aj pri jednotnom uplatňovaní postupov dohľadu nad digitálnou prevádzkovou odolnosťou finančných inštitúcií.

26 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (smernica NIS 2) (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022).

B3

Ochrana finančného spotrebiteľa

- ✂ Opodstatnené podania tvorili podklad pre ďalší dohľad
- ✂ NBS bola národným koordinátorom kampane GMW
- ✂ 6 300 účastníkov online kurzov Reč peňazí
- ✂ Prioritou spotrebiteľského dohľadu bola oblasť poskytovania úverov

B3

Ochrana finančného spotrebiteľa

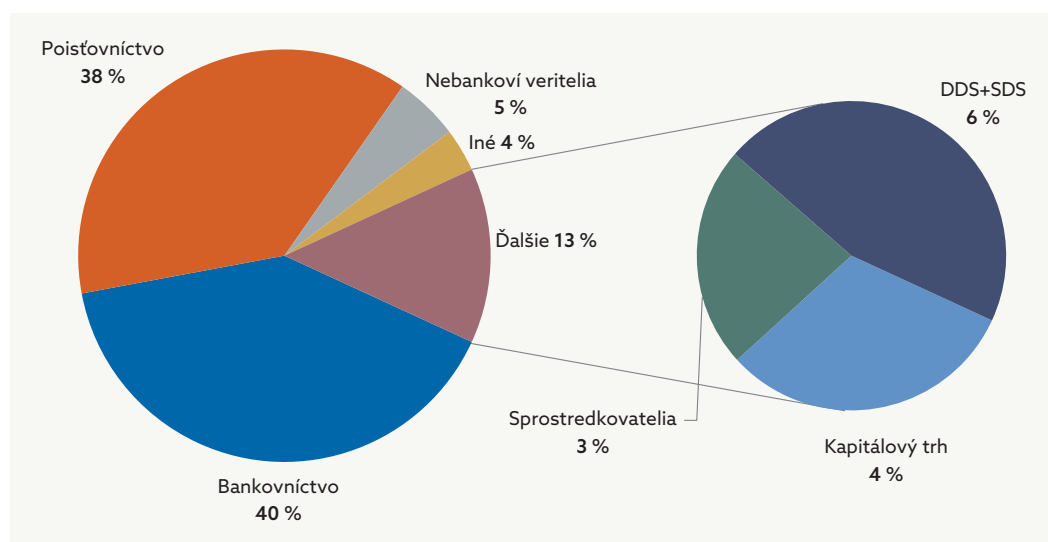
3.1 Podania finančných spotrebiteľov

NBS každoročne vybaví 1 500 až 2 000 písomných podaní a viac ako tisíc telefonických dopytov finančných spotrebiteľov a iných klientov, ktorí sa sťažujú na služby poskytované finančnými inštitúciami

V oblasti bankovníctva sa klienti aj v roku 2024 najviac sťažovali na to, že sa stali obeťou podvodu. Podvodníci pokračovali v rôznych phishingových praktikách na vylákatie prístupových údajov k účtom od klientov. S využitím umelej inteligencie a falošných fotografií alebo videí boli zneužitá mená verejne známych osôb so zámerom presvedčiť ľudí, že ide o zaručene výhodné investovanie. V oblasti poisťovníctva sa najviac podaní týkalo nevyplatenia poistného plnenia, alebo vyplatenia plnenia v nedostatočnej výške.

Graf 12:
Štruktúra podaní finančných spotrebiteľov podľa sektorov finančného trhu v roku 2024

Zdroj: NBS

NBS sleduje opodstatnené podania

Pre výkon dohľadu je dôležitý tzv. indikátor opodstatnených podaní, teda podaní, pri ktorých NBS zistila porušenie zo strany dohliadaných subjektov. Podiel opodstatnených podaní na všetkých vybavených podaniach zostáva dlhodobo v priemere od 20 % do 25 %.

V roku 2024 bolo vybavených 1 602 spotrebiteľských podaní.

Podiel opodstatnených podaní v roku 2024 tvoril 25 % všetkých podaní.

NBS naďalej sledovala, akú sumu dohliadané subjekty vyplátili klientom v procese vybavovania podaní na základe dohody subjektu s klientom alebo v rámci nápravy v prospech klienta. V roku 2024 táto suma predstavovala spolu 307 tis. €.

3.2 Výkon dohľadu

Z pohľadu ochrany finančného spotrebiteľa majú finančné produkty rôznu mieru rizikovitosti. NBS každoročne určuje dohľadacie priority na základe vyhodnotenia rizikových faktorov produktov, pričom zohľadňuje aktuálnu produktovú ponuku a regulačné témy v oblasti finančného trhu.

Medzi priority spotrebiteľského dohľadu v roku 2024 patrila oblasť poskytovania úverov. Dohľad sa zameriaval na celý životný cyklus úverového vzťahu vrátane riešenia nesplácania úverov a ich vymáhania. Vykonané dohľady preverili postupy pri poskytovaní spotrebiteľských úverov a úverov na bývanie, ale aj vymáhanie pohľadávok.

NBS v roku 2024 venovala osobitnú pozornosť aj monitorovaniu marketingu úverových produktov. Na týždennej báze sa sledovali marketingové kampane a podozrivé prípady boli detailne preverené. Špeciálnym plošným dohľadom sa preskúmal postup bánk pri ponúkaní úverov spotrebiteľom telefonicky, emailom a adresnou ponukou v internetbankingu.

NBS na žiadosť súdov vykonala viac ako 70 expertných prepočtov RPMN v zmluvách o spotrebiteľských úveroch.

V oblasti ochrany finančných spotrebiteľov sa vykonalo 17 naplánovaných dohľadov a viac ako 50 dohľadov nad rámec plánu. Tento jav je bežný, pretože dohľad musí aktívne reagovať jednak na aktuálne trendy na trhu a zároveň na sťažnosti klientov na konkrétne finančné produkty.

3.3 Finančné vzdelávanie

Program 5peňazí NBS už piaty rok zlepšuje finančné zdravie na Slovensku

V roku 2024 narástol počet aktivít NBS zameraných na finančné vzdelávanie, pričom sa podarilo obsiahnuť väčšie množstvo ľudí z rôznych vekových aj sociálnych skupín. K osvedčeným partnerským spoluprácam NBS so združením Cesta von na programe [FILIP](#) pre marginalizované rómske rodiny či s medzinárodnou organizáciou DoFE na programe dobrovoľníckych finančných projektov pre stredoškôľakov [DoFin](#) pribudla spolupráca so Združením kresťanských seniorov, v rámci ktorej NBS vzdelávala ambasádorov z radov seniorov.

Ukážka vzdelávacieho príspevku v kurze Reč peňazí: Podvody
Zdroj: NBS

Vzdelávacie kampane pre širokú verejnosť

NBS vytvorila ďalší, v poradí druhý bezplatný online vzdelávací kurz Reč peňazí. Kampaň na sociálnych sieťach oslovila viac ako 1,5 milióna ľudí. Do kurzov sa zaregistrovalo vyše 6 300 účastníkov, ktorí sa mali možnosť naučiť, ako odhaliť podvodníkov a nepodľahnúť emočnému nakupovaniu.

Počas celého roka NBS prinášala na sociálnych sieťach vzdelávací obsah pre širokú verejnosť. Išlo najmä o rôzne tipy a rady ako hospodáriť, odhaliť podvody, nakupovať s rozumom, ale aj o dôchodkové a daňové témy. Obsah sociálnych sietí 5peňazí si prezrelo viac ako 1,7 milióna používateľov.

Vzdelávanie a materiály pre školy

Vo vzdelávacích centrách 5peňazí pokračovalo neformálne zážitkové finančné vzdelávanie, na ktorom sa zúčastnilo takmer 10-tisíc žiakov a študentov. NBS podporila vzdelávanie finančnej gramotnosti na školách bezplatnou ponukou pracovných zošitov a pomôcok ako doplnok k programu FinQ, prostredníctvom ktorého žiaci základných a stredných škôl získavajú prístup k systematickému finančnému vzdelávaniu v rámci školského vyučovania. Do 83 základných škôl, ktoré prejavili záujem, bolo pre žiakov 1. stupňa odoslaných 5 500 pracovných zošitov Príbehy z Kremnice a 6 000 pracovných listov Dračie listy s témou ako tvoriť rozpočet a pre žiakov 2. stupňa 5 100 kusov pracovných listov Vlčí hlad s témou ochrany osobných údajov, podvodov a bezpečnosti.

Iné podujatia a akcie

NBS ako národný koordinátor Global Money Week (GMW) na Slovensku sa aj v roku 2024 spolu s 205 partnermi zapojila do tejto celosvetovej kampane organizovanej OECD. Počas jedného marcového týždňa získalo nové poznatky o hospodárení a peniazoch viac ako 30-tisíc detí a mladých ľudí. Súčasťou akcie bola aj silná mediálna podpora a online kampane NBS a jej partnerov, ktoré oslovili viac ako 2 milióny Slovákov. Tento svetový týždeň peňazí vyvrcholil záverečným kolom 13. ročníka stredoškolskej súťaže Generácia Euro, tentoraz na tému **Kto a ako stráži naše úspory?**

Vítazi národného finále súťaže Generácia Euro
Zdroj: NBS

Pracovníci NBS boli súčasťou viacerých podujatí, ako napríklad edukačný festival Vševedko zameraný na rodiny s deťmi či aktivity v rámci Dňa Európy. V lete to bolo podujatie pre seniorov v Bratislave a na jeseň NBS seniorom poskytovala cenné rady počas Dní seniorov organizovaných Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR v Trenčíne a Bratislave. Úlohy zamerané na financie si mohli vyskúšať aj návštevníci Agrokomplexu a Kremnických gagov, kým v Národnej zoo Bojnice sa deti a ich rodičia dozvedeli, ako funguje zoologická záhrada a čo sa o dobrom hospodárení môžu naučiť od zvierat.

B4

Emisná činnost a peňažný obeh

- ✂ Viac ako 391 mil. ks eurobankoviek v emisii
- ✂ Viac ako 964 mil. ks euromincí v emisii
- ✂ 8 zberateľských euromincí z drahých kovov
- ✂ Pretrvával nízky počet zadržaných falzifikátov oproti množstvu peňazí v obehu

B4

Emisná činnosť a peňažný obeh

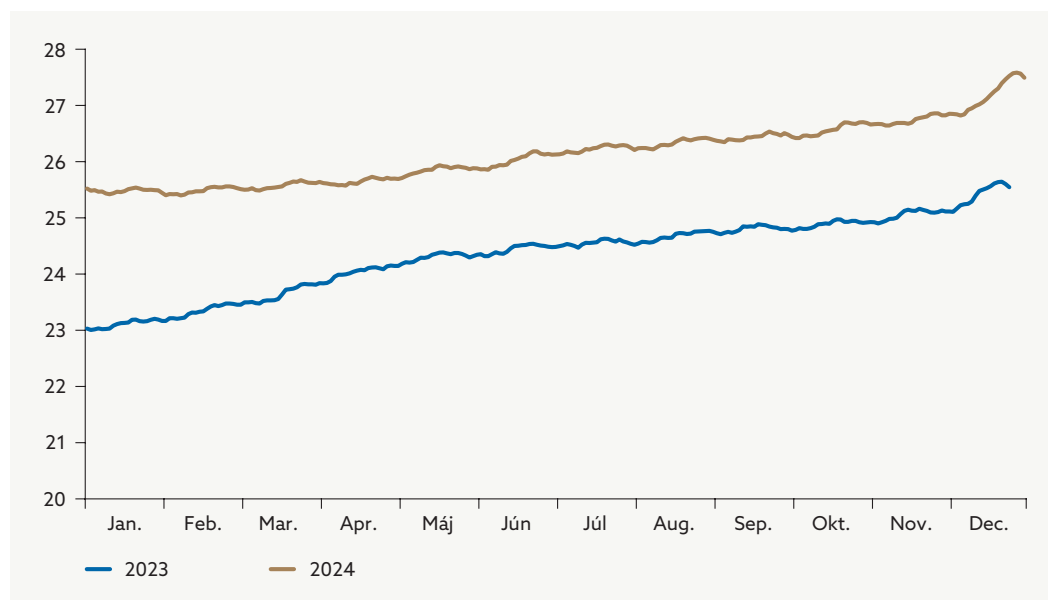
4.1 Vývoj kumulovanej čistej emisie

Medziročný rast emisie eurovej hotovosti sa zmiernil

Kumulovaná čistá emisía eurovej hotovosti na Slovensku (ďalej aj „emisía“) rástla v roku 2024 pomalším tempom ako v roku 2023. Emisia dosiahla hodnotu 27,5 mld. € s medziročným rastom 7,6 %. Z toho hodnota eurobankoviek predstavovala 27,2 mld. € s medziročným rastom 7,6 % a hodnota euromincí vrátane zberateľských euromincí bola 271 mil. € s medziročným rastom 7,5 %. Vyšší dopyt po obehových eurominciach sa prejavil vo výraznejšom medziročnom náraste emisie týchto mincí (7,2 %). Najvyššia hodnota emisie v roku 2024 bola dosiahnutá v povianočnom období 27. decembra 2024 v sume 27,6 mld. € (graf 13).

Graf 13:
Denný vývoj emisie (v mld. EUR)

Zdroj: NBS

Najvyšší podiel na emisii všetkých eurobankoviek z hľadiska množstva mala 100 € bankovka s podielom 47 %.²⁷ Ďalšími nominálnymi hodnotami bankoviek s významným zastúpením v emisii boli 10 € (20 %) a 50 € (13 %).

Návratnosť 1- a 2-centových euromincí z obehu do NBS sa v roku 2024 znížila. No i tak tieto dve nominálne hodnoty mincí dosahujú z hľadiska množstva stále najvyšší podiel na emisii všetkých mincí, keď ich spoločný podiel tvoril 55 %.

Nižší dopyt po eurobankovkách v roku 2024 sa premietol do nižšej ročnej emisie všetkých nominálnych hodnôt eurobankoviek, pričom najvýraznejšiu zmenu v ročnej emisii zaznamenala 200 € bankovka (zmena z kladnej na zápornú emisiu) a znížila sa aj ročná emisía 100 € bankovky. Z mincí najvýraznejšiu zmenu v ročnej emisii zaznamenali najmä mince v nominálnych hodnotách 2 €, 50 centov a 10 centov, pri ktorých bola ročná emisía vyššia ako v roku 2023.

²⁷ Najvyšší podiel na čistej emisii neznamena, že 100 € bankovka bola v sledovanom období najpoužívanějšíou bankovkou. V dôsledku neregistrovanej migrácie kumulovaná čistá emisía nie je totožná s peňažným obehom danej krajiny.

Tabuľka 1:
Emisia eurobankoviek
a euromincí na Slovensku

Zdroj: NBS

Poznámka: Prípadné rozdiely
v hodnote emisie sú spôsobené
zaokrúhľovaním počtu kusov na milióny.
Hodnoty v súčtových riadkoch nemusia
zodpovedať súčtu jednotlivých položiek
z dôvodu zaokrúhľovania.

	KUMULOVANÁ ČISTÁ EMISIA			ČISTÁ EMISIA	
	k 31. 12. 2024		Medziročná zmena	za rok 2024	
Nominálna hodnota	mil. ks	mil. EUR	v % (z hodnoty)	mil. ks	mil. EUR
500 EUR	5,1	2 579,4	-7,4	-0,4	-206,5
200 EUR	9,0	1 803,9	-5,7	-0,5	-109,8
100 EUR	184,4	18 438,3	14,0	22,6	2 265,9
50 EUR	50,9	2 545,9	-6,3	-3,4	-172,4
20 EUR	49,8	995,1	6,0	2,8	56,5
10 EUR	79,2	791,9	12,4	8,7	87,2
5 EUR	13,3	66,3	8,7	1,1	5,3
Bankovky spolu	391,7	27 220,8	7,6	30,9	1 926,2
2 EUR	85,8	171,6	7,7	6,1	12,3
1 EUR	29,6	29,6	8,0	2,2	2,2
50 centov	37,8	18,9	6,2	2,2	1,1
20 centov	40,9	8,2	6,2	2,4	0,5
10 centov	96,4	9,6	6,5	5,9	0,6
5 centov	139,7	7,0	7,5	9,8	0,5
2 centy	196,3	3,9	-3,5	-7,1	-0,1
1 cent	336,9	3,4	-2,0	-6,9	-0,1
Obehové mince spolu	963,4	252,2	7,2	14,6	17,0
Zberateľské mince	1,3	18,8	14,2	0,3	2,3
Peniaze spolu		27 491,8	7,6		1 945,5

V obehu stále zostáva viac ako 18 miliónov kusov slovenských bankoviek v hodnote 2,06 mld. SKK (68,3 mil. €)

Zostávajúca hodnota slovenských bankoviek v obehu predstavuje 1,35 % z celkovej hodnoty emitovaných slovenských bankoviek. Okrem bankoviek je v obehu aj 0,9 milióna kusov slovenských pamätných mincí v hodnote 698,4 mil. SKK (23,2 mil. €).

4.2 Výroba eurobankoviek a euromincí

NBS v roku 2024 zabezpečila výrobu a dodanie 50 € bankoviek pre potreby Euro-systému, štyroch nominálnych hodnôt euromincí pre hotovostný peňažný obeh, ôsmich zberateľských euromincí z drahých kovov, dvoch zberateľských euromincí z obyčajných kovov a jednej pamätnej euromince, ako aj ročníkových súborov slovenských euromincí s tromi tematikami

Na rok 2024 mala NBS v zmysle usmernenia ECB pre výrobu a dodávku banko-viek pre a počas roka 2024 (Production Guideline for and during 2024) alokovanú tlač 50 € eurobankoviek série Európa v objeme 35,69 milióna kusov. Tlač banko-viek bola realizovaná vo francúzskej ceninovej tlačiarňi Oberthur Fiduciaire SAS a boli dodané v apríli 2024, v zmysle schváleného Mesačného harmonogramu do-dávok eurobankoviek. Alokované objemy eurobankoviek z kvóty NBS boli vyrobené a dodané v súlade s aktualizovanými potrebami Eurosystemu a prispeli k zabezpe-čeniu plynulého hotovostného peňažného obehu v eurozóne.

NBS zabezpečila výrobu a dodanie štyroch nominálnych hodnôt [euromincí určených pre hotovostný peňažný obeh](#) v celkovom množstve 19 miliónov kusov, a to 2 €, 1 € a 10- a 5-centových euromincí. Okrem toho NBS v roku 2024 úspešne zrealizovala výmenu nadbytočných zásob 50-centových a 1- a 2-centových euromincí s dvomi centrálnymi bankami eurozóny. Nadbytok týchto mincí vznikol ich nahromadením v zásobách NBS z obdobia predzásobenia (50-centová eurominca) a v súvislosti s obmedzením ich používania v hotovostnom peňažnom obehu v dôsledku zavedenia zaokrúhľovania konečnej ceny nákupov platených v hotovosti od 1. júla 2022 (1- a 2-centové mince). Touto výmenou NBS získala 2 € a 1 € mince potrebné v hotovostnom peňažnom obehu na Slovensku, čím ušetrila náklady na ich razbu.

V roku 2024 NBS vydala osem [zberateľských euromincí](#) z drahých kovov a dve zberateľské euromince z obyčajných kovov. NBS vydala tiež 1 milión kusov [pamätných euromincí](#) v nominálnej hodnote 2 €. Euromince vyrazila Mincovňa Kremnica, š. p.

Mincovňa Kremnica, š. p. vyrobila a adjustovala 25 200 kusov euromincí z každej nominálnej hodnoty s letopočtom razby 2024, ktoré boli určené do ročníkových súborov slovenských euromincí s tromi tematikami.

Emisné obraty eurobankoviek a euromincí boli ovplyvňované prevažne len obvyklými sezónnymi zmenami v dopyte po hotovosti

Dotácie eurobankoviek boli stabilné, bez výraznejších výkyvov, a dotácie euromincí boli mierne vyššie. Odvody eurobankoviek v medziročnom porovnaní vzrástli, kým odvody euromincí v medziročnom porovnaní sa znížili, čo bolo ovplyvnené predovšetkým poklesom návratnosti 1- a 2-centových euromincí z obehu do NBS.

V súlade s vývojom odvodov eurobankoviek a euromincí z obehu do NBS sa vyvíjalo aj spracovanie eurovej hotovosti, keď množstvo spracovaných eurobankoviek bolo vyššie ako v roku 2023 o 5 % a množstvo spracovaných euromincí sa medziročne znížilo o 7 %.

Množstvo vytriedených neupotrebitelných eurobankoviek sa znížilo o 1,8 % a v kontexte vyššieho množstva spracovaných eurobankoviek sa priemerná miera ich vytriedovania znížila o 0,7 percentuálneho bodu.²⁸

4.3 Falzifikáty peňazí zadržaných na území Slovenska

Celkové množstvo falzifikátov zadržaných na Slovensku je v strednodobom horizonte stabilné a relatívne nízke

V roku 2024 bolo na území Slovenska zadržaných spolu 5 069 falzifikátov, čo je približne o 2,5 % menej ako v predchádzajúcom roku.

28

Okrem NBS spracovávajú a opätovne vydávajú do obehu eurobankovky a euromince aj banky a ďalší [spracovatelia eurovej hotovosti](#), ktorým NBS udelila povolenie na ich spracovanie. Činnosť spracovateľov podlieha dohľadu NBS.

Tabuľka 2:
Vývoj počtu zadržaných falzifikátov
na Slovensku v rokoch
2020 až 2024

.....

Zdroj: NBS

Poznámka: Výrazný nárast v roku 2020 bol spôsobený jedným prípadom, v rámci ktorého orgány činné v trestnom konaní zadržali pred uvedením do obehu spolu 15 002 falzifikátov eurobankoviek.

Rok	EUR	SKK	Ostatné meny	Spolu
2020	17 523	0	61	17 584
2021	2 754	4	42	2 800
2022	3 351	3	80	3 434
2023	5 111	1	83	5 195
2024	4 970	1	98	5 069

Priamo v hotovostnom peňažnom obehu bolo zadržaných 1 536 kusov (82,7 %) falzifikátov eurobankoviek a všetky falzifikáty euromincí (3 113 kusov). Počet zadržaných falzifikátov v hotovostnom peňažnom obehu je v porovnaní s väčšinou krajín eurozóny nízky a ustálený.

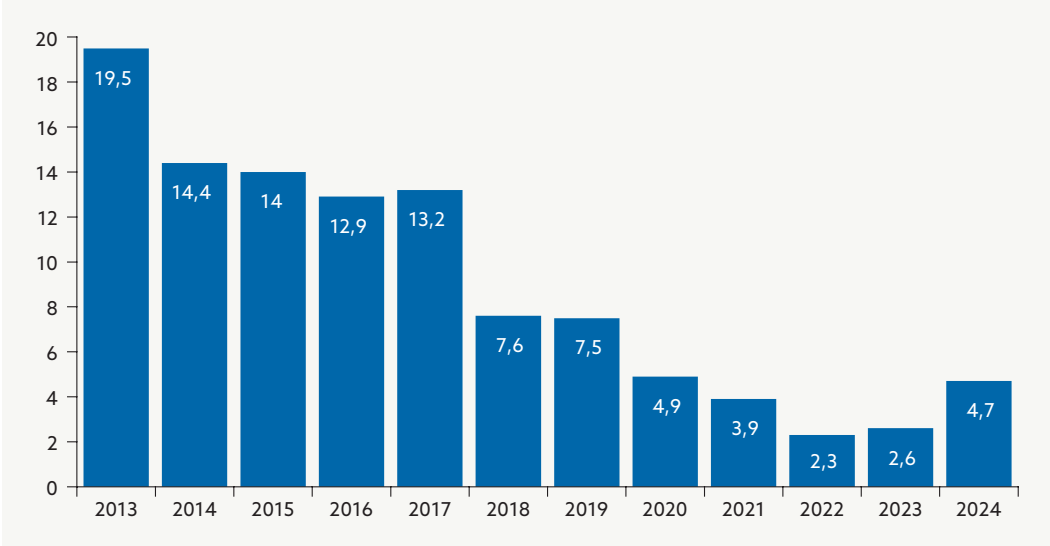
V peňažnom obehu boli zadržané najmä menej kvalitné falzifikáty eurobankoviek bez ochranných prvkov, prípadne falzifikáty s veľmi zle napodobnenými ochrannými prvkami. Falzifikáty euromincí si dlhodobo držia relatívne vysokú kvalitu aj vyšší počet v porovnaní s falzifikátmi eurobankoviek.

Na jeden milión eurobankoviek v obehu pripadalo len necelých päť falošných eurobankoviek a na milión euromincí približne necelé štyri kusy falzifikátov euromincí. Možnosť, že sa verejnosť stretne v obehu s falošnou eurobankovkou alebo euromincou, je teda nízka.²⁹

Graf 14:
Falzifikáty eurobankoviek
zadržaných v obehu k miliónu
eurobankoviek v obehu
na Slovensku

.....

Zdroj: NBS

Najviac falšovanými eurobankovkami v roku 2024 boli bankovky stredných nominálnych hodnôt 20 € (29,5 %), 50 € (29,4 %) a 100 € (17,4 %). Z euromincí bola najviac falšovaná 2 € minca s podielom 93,4 %.

29 Falzifikáty eurobankoviek sú ľahko rozpoznateľné od pravých bankoviek použitím jednoduchého testu, ktorý spočíva v skúške hmatom – pohľadom – naklonením. Uvedený test aj s jednotlivými ochrannými prvkami eurobankoviek môžete nájsť na [webovom sídle ECB](#).

B5

Platobné služby a platobné systémy

- ⌘ Prevádzkovali sa 2 platobné systémy
- ⌘ Počet transakcií dosiahol v SIPS 265 mil., v TARGET-SK T2 173,5 tis. a v TARGET-SK TIPS 58,9 mil.
- ⌘ Bankovými platobnými kartami vydanými na Slovensku sa realizovalo 1 125,8 mil. transakcií
- ⌘ V bankomatoch a u obchodníkov na Slovensku bolo akceptovaných 884,7 mil. kartových transakcií

B5

Platobné služby a platobné systémy

5.1 Platobné systémy

V prevádzke NBS sú dva platobné systémy – TARGET-SK a SIPS

TARGET-SK je nová generácia platobného systému prevádzkovaného NBS, ktorá poskytuje centrálné služby riadenia likvidity, služby na hrubé vyrovnanie platieb v reálnom čase, na vyrovnanie okamžitých platieb a na vyrovnanie pridružených systémov a umožňuje hotovostné platby vo vzťahu k vyrovnaní obchodov s cennými papiermi. Ide o jediný platobný systém hrubého vyrovnania platieb v reálnom čase na Slovensku. TARGET-SK je názov slovenského komponentu, ktorý je súčasťou celoeurópskeho systému TARGET, ktorý vlastní a prevádzkujú centrálné banky Eurosystemu. TARGET-SK zahŕňa služby T2, T2S a TIPS.

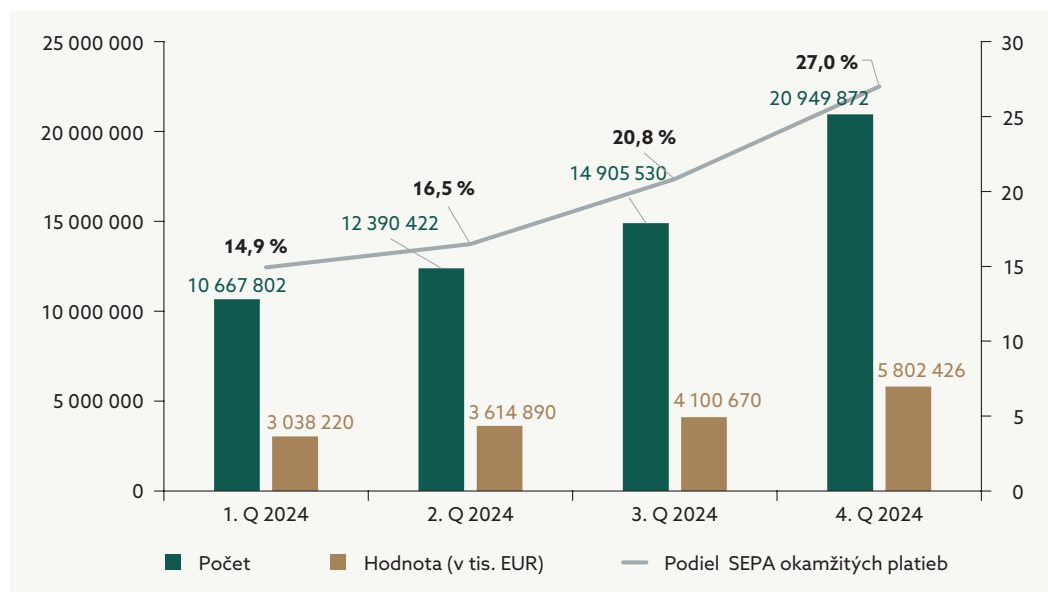
Okamžité platby na Slovensku

V roku 2024 poskytovali na Slovensku **okamžité platby** Slovenská sporiteľňa, a. s., VÚB, a. s., Tatra banka, a. s., J&T Banka, a. s., Fio banka, a. s., Prima banka Slovensko, a. s., a Oberbank AG. Ich klienti tak mali možnosť zasielať a prijímať SEPA okamžité platby do ktorejkoľvek banky v SEPA priestore, ktorá poskytuje tento typ platieb. Ostatní poskytovatelia platobných služieb, ktorí ponúkali štandardné SEPA úhrady, sa počas roka pripravovali na spustenie okamžitých platieb, aby v zmysle platnej legislatívy³⁰ boli schopní od 9. januára 2025 poskytovať službu prijímania okamžitých platieb a najneskôr od 9. októbra 2025 aj službu zasielania okamžitých platieb.

Vzhľadom na zvyšujúci sa počet bánk poskytujúcich zasielanie a prijímanie okamžitých platieb počet a hodnota týchto platieb rástli počas celého roka 2024, pričom k výraznému nárastu došlo najmä v druhej polovici roka. Počet SEPA okamžitých

Graf 15:
Vývoj počtu a hodnoty SEPA okamžitých platieb bankami na Slovensku

Zdroj: TIPS a SIPS NBS

³⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/886 z 13. marca 2024, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 260/2012 a (EÚ) 2021/1230 a smernice 98/26/ES a (EÚ) 2015/2366, pokiaľ ide o okamžité úhrady v eurách (Ú. v. EÚ L, 2024/886, 19.3.2024).

platieb za rok 2024 bol 58,9 milióna a ich hodnota predstavovala 16,6 mld. €. Podiel SEPA okamžitých platieb na celkovom počte všetkých SEPA platieb na Slovensku v roku 2024 dosiahol na konci roka 27 %.

Účastníci TARGET-SK

V roku 2024 bolo do platobného systému TARGET-SK zapojených 38 [účastníkov](#), z toho 34 priamych účastníkov a 4 pridružené systémy: SIPS, Centrálny depozitár cenných papierov SR, a. s., Nexi Central Europe, a. s., a Centrálny depozitár cenných papírů, a.s. V priebehu roka 2024 došlo k niekoľkým zmenám účastníkov. Do systému vstúpili dvaja noví účastníci: Česká exportní banka, a.s., a Banka CREDITAS, a.s., Praha. Svoju účasť ukončila BNP PARIBAS, pobočka zahraničnej banky, a v závere roka sa Max banka, a.s., premenovala na Banku CREDITAS, a.s.

Platby realizované prostredníctvom TARGET-SK

V roku 2024 mal systém TARGET-SK celkom 256 prevádzkových dní. Denne sa v systéme spracovalo v priemere 678 [platobných transakcií](#) v celkovej hodnote vyše 5,3 mld. €.

Schéma 3:
Počet a hodnota transakcií
v TARGET-SK (služba T2)
v roku 2024

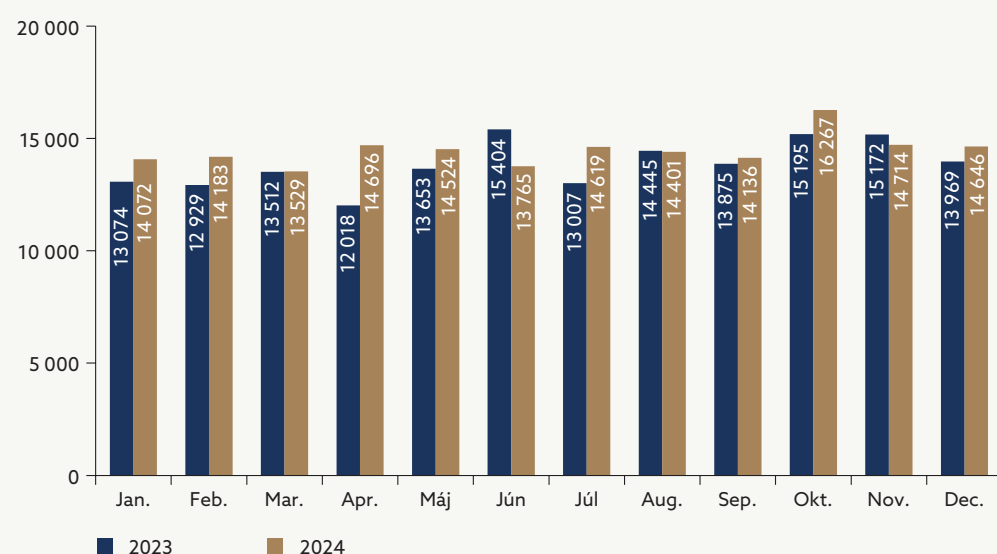
Zdroj: NBS

Počet
173 552
medziročný nárast
4,39 %

Hodnota
1 375 mld. EUR
medziročný nárast
12,8 %

Graf 16:
Porovnanie počtu platieb
spracovaných v TARGET-SK
(služba T2) v rokoch 2023 a 2024

Zdroj: NBS

Percentuálny podiel počtu klientskych a medzibankových platieb spracovaných v roku 2024 bol v pomere 63:37 v prospech klientskych platieb. Z hľadiska hodnoty spracovaných platieb bol pomer klientskych a medzibankových platieb 7:93 výrazne v prospech medzibankových platieb. Podiel cezhraničných transakcií (52 % v rámci EÚ a 4 % mimo EÚ) na celkovom počte transakcií prevažoval nad podielom domácich transakcií (44 %). Podľa hodnoty bol podiel cezhraničných transakcií v rámci EÚ 45 % a mimo EÚ 7 % a domácich transakcií 48 %.

SIPS – medzibankový retailový platobný systém

Prostredníctvom platobného [systému SIPS](#) sa spracovávali domáce aj cezhraničné [SEPA úhrady](#) a [SEPA inkasá](#). Spracovanie cezhraničných SEPA úhrad

a SEPA inkás adresovaných poskytovateľom platobných služieb, ktorí nie sú účastníkmi SIPS, zabezpečila NBS prostredníctvom paneurópskeho klíringového domu – systému STEP2, ktorého je priamym účastníkom.

SIPS – adaptácia na zmeny pripojených systémov

Platobný systém SIPS bol upravený v nadväznosti na každoročne aktualizovanú funkčnú verziu systému STEP2. V marci sa úspešne dokončil prechod platobného systému SIPS na novú verziu SEPA štandardov pre úhrady a inkasá.

Účastníci SIPS

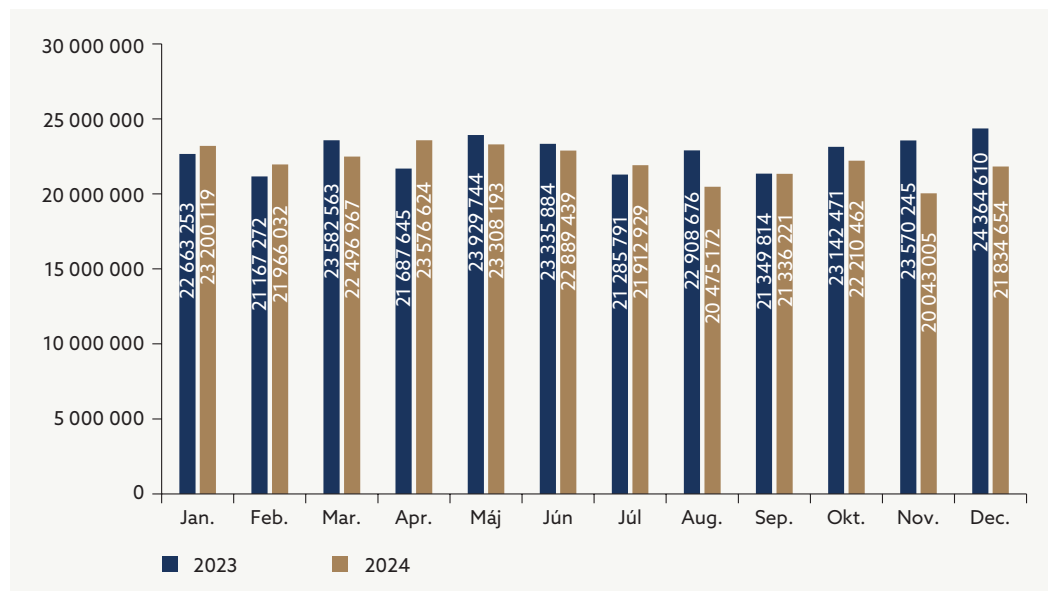
Oproti predchádzajúcemu roku sa počet [účastníkov SIPS](#) zvýšil o jedného účastníka. Systém tak mal 27 účastníkov, z čoho 20 bolo domácich a 7 cezhraničných poskytovateľov platobných služieb.

Transakcie spracované prostredníctvom SIPS

Systém SIPS spracoval vyše 265 miliónov [transakcií](#) v celkovej hodnote 389,4 mld. €, čo znamenalo pokles v ich počte o 2,8 % a nárast v hodnote o 2,2 %. Domáce transakcie tvorili 89,2 % a cezhraničné 10,8 % celkového počtu transakcií. Z hľadiska hodnoty domáce transakcie predstavovali vyše 69 % a cezhraničné takmer 31 %. V porovnaní s predchádzajúcim rokom išlo o mierny nárast cezhraničných transakcií v počte (1,3 %) a domácich transakcií v hodnote (0,5 %). V členení na platobné nástroje SEPA úhrad a SEPA inkás podiel SEPA úhrad dominoval na celkovom počte aj hodnote transakcií. V počte spracovaných transakcií úhrady tvorili 94 % a v hodnote až 99 % transakcií, čo znamenalo rovnaký podiel v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

Graf 17:
Porovnanie počtu mesačných transakcií v SIPS v rokoch 2023 a 2024

Zdroj: NBS

CID – register identifikátorov inkás

Všetci účastníci systému SEPA inkás musia mať pridelený [identifikátor](#). NBS prevádzkuje register identifikátorov inkás od roku 2013. Do konca roka 2024 vydala 633 identifikátorov príjemcov inkás (CID) pre fyzické a právnické osoby, ktoré mali záujem o iniciovanie SEPA inkás.

5.2 Platobné karty

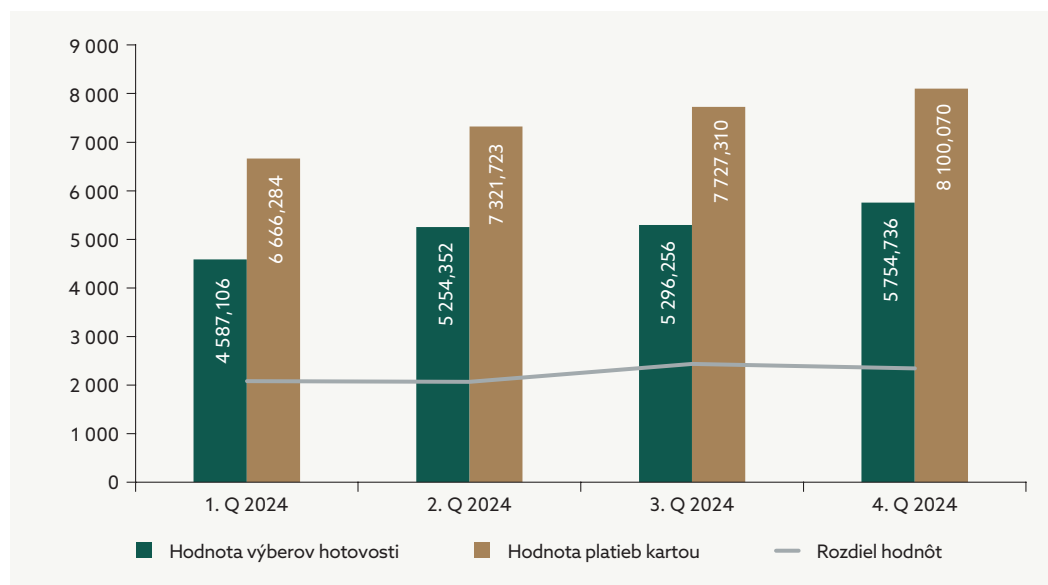
Transakcie s platobnými kartami

Platobné karty opäť posilnili svoje dominantné postavenie na trhu platieb na Slovensku. Karty s logom VISA znížili svoj podiel na trhu o 3 % (72 %), stále však výrazne dominovali nad kartami s logom MasterCard (28 %). Držitelia používali karty hlavne na platby u obchodníkov, pričom trend rastu ich počtu aj hodnoty pokračoval na úkor výberov hotovosti z bankomatov, rovnako ako v predchádzajúcom roku, a pokračoval počas celého roka. Pokiaľ ide o transakcie kartami vydanými slovenskými bankami, počet platieb u obchodníkov predstavoval 94 % a hodnota 59 % všetkých kartových transakcií. Počet platieb kartami u obchodníkov sa tak zvýšil o 17 % a hodnota platieb vzrástla tiež o 17 %. V dôsledku zníženia potreby hotovosti počet výberov z bankomatov okrajovo klesol (o 2,7 %), kým hodnota výberov mierne rástla (o 8,1 %).

Graf 18:

Hodnota transakcií platobnými kartami – porovnanie výberu hotovosti a bezhotovostných platieb (v mil. EUR)

Zdroj: Banky a pobočky zahraničných bánk na Slovensku

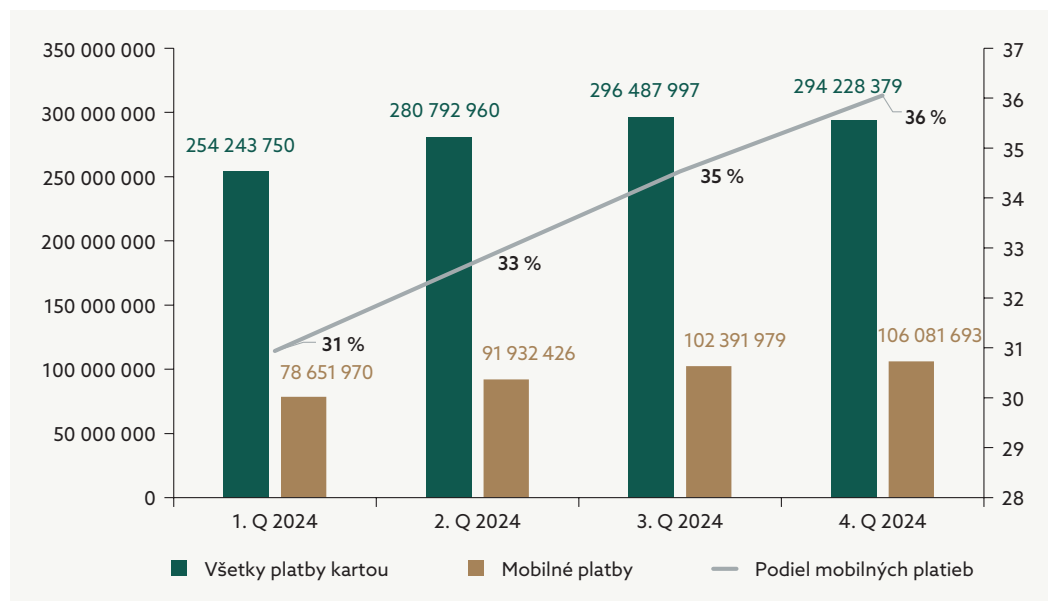

V roku 2024 boli karty preferovaným platobným nástrojom aj pri platení u obchodníkov na internete, pričom pokračoval nárast v počte, ako aj v hodnote transakcií. Podiel počtu platieb kartami u obchodníkov na internete na všetkých platbách kartami tvoril približne 17 %.

Graf 19:

Podiel počtu mobilných platieb na celkových platbách kartou

Zdroj: Banky a pobočky zahraničných bánk na Slovensku

Najväčší nárast v počte aj hodnote transakcií zaznamenali mobilné platby (Apple-Pay, GooglePay, GarminPay, FitBitPay a iné), ktorých podiel na všetkých platbách kartou rástol aj v roku 2024. Na konci roka predstavovali už 36 %, teda každá tretia kartová platba bola uskutočnená mobilom alebo smart hodinami.

Schéma 4:
Platobné karty z hľadiska ich vydavateľa v roku 2024

Zdroj: Banky a pobočky zahraničných bánk na Slovensku

Poznámka: Schéma zahŕňa počet a hodnotu transakcií platobnými kartami vydanými bankami a pobočkami zahraničných bánk na Slovensku, ktoré sa realizovali na termináloch na Slovensku aj v zahraničí.

Aktívne platobné karty počet: 6 448 178	• 72 % s logom VISA • 28 % s logom MasterCard
Výbery hotovosti z bankomatov počet: 72,3 mil. hodnota: 20,9 mld. EUR	• pokles o 2,7 % v počte • nárast o 8,1 % v hodnote • priemerná hodnota transakcie: 289 EUR (nárast o 11 %)
Platby u obchodníkov (na POS termináloch a na internete) počet: 1 125,8 mil. hodnota: 29,8 mld. EUR	• 94 % počtu všetkých kartových transakcií (nárast o 17 %) • 59 % hodnoty všetkých kartových transakcií (nárast o 17 %) • priemerná hodnota transakcie: 26,50 EUR

Akceptácia platobných kariet

Zmena v používaní platobných kariet držiteľmi na Slovenku má priamy vplyv aj na rozširovanie siete obchodníkov akceptujúcich karty a tiež na rast kartových transakcií u nich.

Napriek stagnovaniu použitia kariet na výber hotovosti sa niektoré banky rozhodli nainštalovať nové bankomaty, čím sa ich počet zvýšil o 43. Na druhej strane stále rastie počet EFT POS-terminálov, mobilných terminálov, samoobslužných terminálov a tiež elektronických obchodov akceptujúcich platobné karty, čo prispieva k nárastu počtu aj hodnoty kartových platieb u všetkých typov obchodníkov.

Schéma 5:
Platobné karty z hľadiska ich akceptácie na termináloch v roku 2024

Zdroj: Bankomaty – banky a pobočky zahraničných bánk na Slovensku; POS terminály a obchody na internete – banky a pobočky zahraničných bánk na Slovensku a ostatní poskytovatelia platobných služieb

Poznámka: Schéma zahŕňa počet a hodnotu transakcií na termináloch prevádzkovaných bankami a pobočkami zahraničných bánk na Slovensku. Ide o transakcie na týchto termináloch platobnými kartami vydanými na Slovensku aj v zahraničí.

Bankomaty 2 786	Výber hotovosti z bankomatov • počet: 73 mil. (pokles o 6 %) • hodnota: 21 mld. EUR (nárast o 5 %) • priemerná hodnota výberu hotovosti: 288 EUR
POS terminály 137 220	Platby v kamenných obchodoch • počet: 752,3 mil. • hodnota: 17,2 mld. EUR • priemerná hodnota platby: 22,80 EUR
Obchody na internete 11 431	Platby v internetových obchodoch • počet: 59,4 mil. • hodnota: 2,2 mld. EUR • priemerná hodnota platby: 36,90 EUR

Inovácie v platbách a digitálne euro

Inovácie v platbách sú na Slovensku trendom. Platby kartami u obchodníkov čoraz viac prevyšujú výber hotovosti v bankomatoch, pričom platby mobilom tvoria značnú časť platieb kartami u obchodníkov.

Aktuálnou témou v platobnej oblasti v roku 2024 bolo naďalej [digitálne euro](#). Cieľom projektu Eurosystému týkajúceho sa digitálneho eura je zabezpečiť, aby sa peniaze centrálnej banky vyvíjali v súlade so súčasnými preferenciami a trendmi platieb, ako aj uľahčiť elektronické platby všade v eurozóne a posilniť strategickú autonómiu Európy. Digitálne euro by malo predstavovať digitálny prostriedok retailových platieb vydaný Eurosystémom, dostupný každému vo všetkých typoch retailových platieb v celej eurozóne. Ako doplnok hotovosti (bankoviek a mincí) by používateľom ponúkalo väčšiu slobodu výberu a zároveň bezpečné a dostupné platobné riešenie. Digitálne euro by tiež posilnilo menovú suverenitu Európy a znížilo našu závislosť od veľkých neeurópskych súkromných poskytovateľov platieb. Po ukončení investigatívnej fázy digitálneho eura, ktorú Eurosystém spustil v roku 2021, Rada guvernérov ECB 18. októbra 2023 schválila spustenie prvej časti dvojročnej prípravnej fázy. Cieľom prípravnej fázy, ktorá potrvá do 31. októbra 2025, je nadviazať na zistenia investigatívnej fázy a položiť základy pre potenciálne vydanie digitálneho eura. Zahŕňa dokončenie knihy pravidiel – rulebooku pre digitálne euro (definovanie jednotného súboru pravidiel, ktoré sa majú uplatňovať na platby v digitálnom eure) a výber poskytovateľov, ktorí by mohli potenciálne vyvinúť platformu a infraštruktúru digitálneho eura. V rámci tejto fázy Eurosystém plánuje vykonať aj testovanie a experimentovanie a hlbšie sa ponoriť do technických aspektov digitálneho eura, ako je napríklad jeho offline funkčnosť.

B6

Štatistika

- ✂ Medziročný rast objemu úverov na bývanie domácnostiam dosiahol 4,4 %
- ✂ Úročenie nových úverov na bývanie domácnostiam medziročne kleslo o 0,08 p. b.
- ✂ Spotrebiteľské úvery medziročne stúpili o 5,9 %
- ✂ Aktíva podielových fondov sa medziročne zvýšili o 16,1 %
- ✂ Medziročný nárast aktív akciových fondov dosiahol 40,7 %

B6

Štatistika

6.1 Vývoj v oblasti štatistiky

Moderná štatistika – organizačná zmena na odbore štatistiky

V roku 2024 boli na odbore štatistiky **zavŕšené organizačné zmeny v súvislosti s projektom Modernej štatistiky** (centralizácia štatistického procesu). Druhá fáza so začiatkom v apríli 2024 znamenala navýšenie počtu systemizovaných pracovných miest o sedem (na celkových 77). Zároveň sa dokončil presun agendy v oblasti dohľadového a rezolučného výkazníctva, mikroúdajov za finančné deriváty, úverov fyzickým osobám, ako aj údajov z trhu nehnuteľností a štatistiky klimatických zmien. Bolo potrebné reagovať na nové výzvy, ako je výkazníctvo DORA, MiCA, nové údajové zdroje za mikroúdaje či rôzne národné projekty (dokončenie upgrade informačného systému Štatistický zberový portál) a európske projekty (napr. Integrovaný reportovací rámec v ECB).

V rámci aktivít s celobankovým dosahom bola Bankovou radou NBS **schválená Stratégia riadenia údajov**, ktorú vypracovala Kancelária riadenia údajov. Zámerom je naplnenie dlhodobej vízie NBS v oblasti dátového manažmentu s reflexiou výziev, ktoré NBS čakajú v horizonte rokov 2024 až 2027. Dosiahnutie týchto cieľov je zásadným a nevyhnutným krokom pre zvýšenie vyspelosti dátových procesov v banke a pre úspešnú adaptáciu zmien na všetkých úrovniach.

Odbor štatistiky významne participoval na projekte Dátového skladu v NBS a nanovo sa rozbehli práce na projekte Open Data.

Schéma 6:
Definované dlhodobé ciele
v Stratégii riadenia údajov 2027
Zdroj: Kancelária riadenia údajov NBS

Oblasť dátového manažmentu	Oblasť riadenia údajov
Znalostná databáza	Vyspelé metaúdaje a konceptuálny model
Manažment MDM a RDM	
Efektívne získavanie údajov	Zvyšovanie povedomia o riadení údajov
Efektívne spracovanie údajov	
Modernizácia zverejňovania údajov	

Data Governance v podmienkach NBS

Riadenie údajov zohráva čoraz väčšiu úlohu pri napĺňaní hlavných činností NBS a je neoddeliteľnou súčasťou jej riadiacich procesov. Je nevyhnutné zabezpečovať efektívnu správu, kvalitu, konzistentnosť, dostupnosť a ochranu údajov, so zohľadnením všetkých požiadaviek a ovplyvňujúcich faktorov z interného aj externého prostredia. Zvyšujúci sa objem spracovávaných údajov vyvolaný pribúdajúcimi požiadavkami nie je možné uspokojovať kompromisne existujúcimi prostriedkami a postupmi, ale vyžaduje si vysokú úroveň flexibility rozhodovania a modularity dátovej architektúry s využitím moderných technologických postupov.

Banková štatistika na menové účely a účely dohľadu

Na základe [opatrenia NBS č. 12/2023](#)³¹ sa s účinnosťou od 1. júla 2024 aktualizovali požadované údaje pre zostavenie štatistiky bilančných položiek a ukončilo sa predkladanie údajov o inkasách a platbách. Vytvorením prevodových máp boli vykazujúcim subjektom sprístupnené nové výstupy za bilančnú a úrokovú štatistiku na analytické účely. Počas roka sa technicky vylepšovalo zostavovanie a analýza údajov prostredníctvom nástrojov BI.

Na webovom sídle NBS sa pod novou rubrikou [Čo hovoria dáta](#) začali jednoducho a názorne prezentovať vybrané aktuálne témy z dostupných štatistík.

Najvýznamnejšou zmenou v roku 2024 za oblasť štatistiky na dohliadacie účely bolo rozšírenie vykazovania údajov o oblasť environmentálnych a sociálnych údajov a údajov o riadení spoločnosti, ako aj o oblasť vykazovania úrokového rizika bankovej knihy. Obe požiadavky vyplývajú z implementácie taxonómie [EBA ITS 3.3](#) a [3.4](#). S novým zberom údajov za tieto oblasti súviselo aj zabezpečenie procesu dátovej kvality na odbore štatistiky a následná komunikácia a usmerňovanie bánk v nadväznosti na jednotlivé zistenia. Okrem toho sa v spolupráci s odborom finančných inovácií uskutočnil ad-hoc zber údajov vybraných bánk pre EBA na porovnávanie platobnej neschopnosti.

Štatistika platieb za poskytovateľov platobných služieb

Dňa 1. júla 2024 nadobudli účinnosť [opatrenia NBS č. 11/2023](#)³² a č. 12/2023, ktorými sa zjednotili požiadavky na údaje o platobných transakciách pre štatistiku platobnej bilancie a štatistiku platieb podľa [nariadenia ECB o štatistike platieb](#)³³. Súčasťou zmien bol aj nový spôsob predkladania výkazov pre štatistiku platobných kariet a od januára 2024 sa vybrané ukazovatele začali zbierať na mesačnej báze. V priebehu roka sa uskutočnili viaceré bilaterálne stretnutia so subjektmi s cieľom zlepšiť kvalitu údajov v predkladaných výkazoch. Bankovému sektoru boli poskytnuté nové výstupy na analytické účely.

Investičné fondy na menové účely

V roku 2024 prijala ECB nové [nariadenie o štatistike investičných fondov](#)³⁴, ktoré prináša rozšírené vykazovacie požiadavky. V nadväznosti na to sa koncom roka 2024 začala príprava nového opatrenia NBS, ktorým sa zabezpečí ich implementácia. Nový vykazovací rámec tak prispeje k zlepšeniu dostupnosti, kvality a analýzy štatistických údajov o investičných fondoch.

Integrovaný vykazovací rámec

Počas celého roka 2024 prebiehali intenzívne rokovania na úrovni pracovných skupín a výborov ECB/ESCB vo veci požiadaviek na integráciu vybraných štatistík do jednotného štandardizovaného rámca. Na konci roka ECB zverejnila, že jeho plánovaný začiatok bude koncom roka 2029.

31 Opatrenie NBS z 5. decembra 2023 č. 12/2023, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie NBS z 21. júna 2021 č. 8/2021 o predkladaní výkazov bankami, pobočkami zahraničných bánk, obchodníkmi s cennými papiermi alebo pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na štatistické účely.

32 Opatrenie NBS z 5. decembra 2023 č. 11/2023, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie NBS z 21. júna 2021 č. 7/2021 o predkladaní výkazov platobnou inštitúciou, pobočkou zahraničnej platobnej inštitúcie, inštitúciou elektronických peňazí alebo pobočkou zahraničnej inštitúcie elektronických peňazí na štatistické účely.

33 Nariadenie ECB (EÚ) č. 1409/2013 z 28. novembra 2013 o štatistike platieb (ECB/2013/43) (Ú. v. EÚ L 352, 24.12.2013).

34 Nariadenie ECB (EÚ) č. 2024/1988 z 27. júna 2024 o štatistike investičných fondov a o zrušení rozhodnutia (EÚ) 2015/32 (ECB/2024/17) (Ú. v. EÚ L, 2024/1988, 23.7.2024).

Sektor nefinančných spoločností a domácností

S účinnosťou od 1. januára 2024 vstúpila do platnosti legislatívna zmena pre nefinančné spoločnosti, ktorou sa v rámci ich devízovej ohlasovacej povinnosti zvýšil finančný limit povinného vykazovania na úroveň 8 mil. €, z predchádzajúcej hodnoty 2 mil. €.

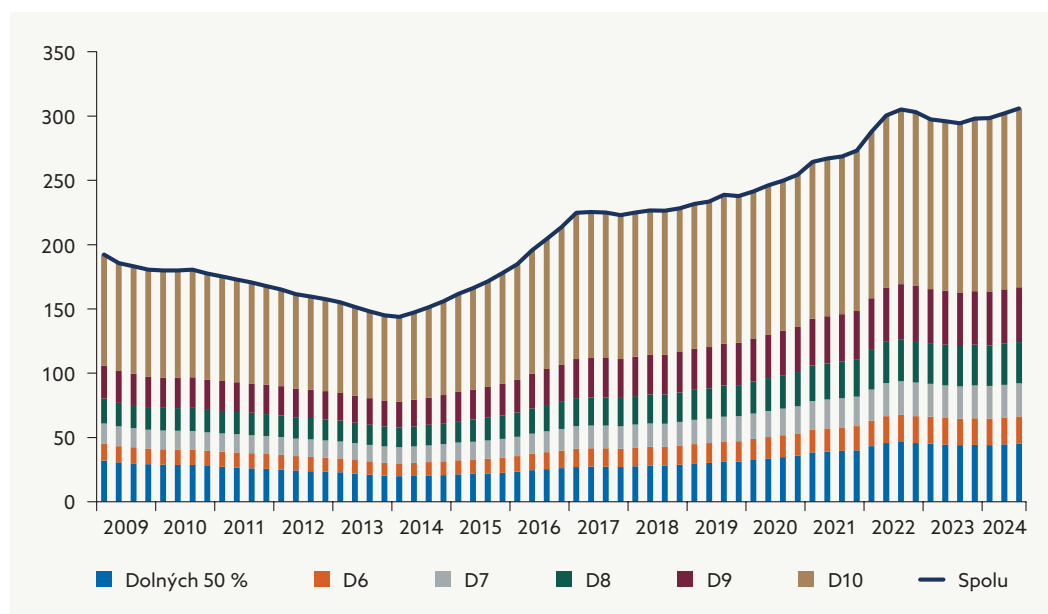
Na webovom sídle NBS boli zverejnené informácie o dostupnosti harmonizovanej databázy nefinančných spoločností BACH.

ECB začala od januára 2024 zverejňovať účty rozdelenia bohatstva domácností za eurozónu, ako aj jednotlivé krajiny vrátane Slovenska. Táto štatistika prepája mikroúdaje zo Zisťovania o financiách a spotrebe domácností s makroekonomickými agregátmi finančných účtov a národných účtov (v prípade nehnuteľností) za sektor domácností. Informácia o rozdelení bohatstva domácností sa tak stala dostupnou so štvrtročnou periodicitou.

Graf 20:
Rozdelenie bohatstva slovenských domácností (v mld. EUR)

Zdroj: ECB

Poznámka: Údaje podľa decilov (D) bohatstva domácností. Dolných 5 decilov je znázornených spoločne. Bohatstvo domácností pozostáva z hodnoty nehnuteľností, vkladov, podielových fondov, akcií, dlhopisov, životného poistenia a majetku súkromného podnikania.

Poistný, kapitálový a dôchodkový trh, samostatní finanční agenti, finanční poradcovia, devízové miesta, veritelia a správcovia úverov

Kontinuálne zmeny, ktorými prechádzal finančný trh v roku 2024 a ktoré zahŕňali vznik nových typov licencovaných subjektov a finančných nástrojov, viedli k implementácii nových požiadaviek na zber údajov. V oblasti trhu dôchodkového sporenia prebehla revízia výkazníctva ročných a polročných správ predkladaných dôchodkovými a doplnkovými dôchodkovými správcovskými spoločnosťami. Súčasne boli novelizované dve opatrenia: opatrenie NBS č. 2/2024³⁵ a opatrenie NBS č. 3/2024³⁶ a vydalo sa nové opatrenie NBS č. 134/2024 Z. z.³⁷ Zavedenie medzinárodného účtovného štandardu IFRS 17 a zber údajov od subjektov poistného trhu na základe vyžiadania NBS viedlo k príprave nového opatrenia NBS o predkladaní výkazov poisťovňami a zaistovňami a tiež k vydaniu opatrenia NBS č. 6/2024³⁸. Na základe

35 Opatrenie NBS z 3. júna 2024 č. 2/2024 o ročných správach a polročných správach predkladaných doplnkovou dôchodkovou spoločnosťou.

36 Opatrenie NBS z 3. júna 2024 č. 3/2024 o predkladaní výkazov dôchodkovou správcovskou spoločnosťou a doplnkovou dôchodkovou spoločnosťou na účely vykonávania dohľadu.

37 Opatrenie NBS z 3. júna 2024 č. 134/2024 Z. z. o ročných správach a polročných správach predkladaných dôchodkovou správcovskou spoločnosťou.

38 Opatrenie NBS z 5. novembra 2024 č. 6/2024 o predkladaní výkazov a iných informácií Slovenskou kanceláriou poisťovateľov.

zákona č. 106/2024 Z. z. o správcoch úverov a nákupcoch úverov a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa začala príprava opatrenia o predkladaní výkazov pre správcov úverov a nákupcov úverov na účely vykonávania dohľadu. Pri tejto príležitosti boli spracované nové vzory výkazov na zber údajov. Za oblasť štatistiky kapitálového trhu bola do praxe zavedená novela opatrenia NBS č. 11/2018³⁹, ktorá rozšírila zber údajov za správcovské spoločnosti o kmeňový list. V súvislosti s ochranou pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a pred financovaním terorizmu boli vytvorené nové vzory výkazov pre obchodníkov s cennými papiermi, správcovské spoločnosti, samostatných finančných agentov a finančných poradcov.

Jednou z hlavných úloh spracovania údajov v rámci štatistického procesu bolo zabezpečenie zvyšovania kvality zbieraných údajov pre potreby štatistiky a dohľadu. V nástrojoch BI boli vytvorené aplikácie na kontrolu a analýzu zbieraných údajov prostredníctvom definovania väzieb a vzťahov medzi jednotlivými údajmi, sledovania vývoja údajov v priebehu období či prepojenia rôznych zdrojov údajov vrátane prípravy podkladov pre komunikáciu s vykazujúcimi subjektami vo forme exportov priamo do e-mailovej schránky.

Zmluvné zabezpečovanie údajov v NBS

Jedným z hlavných komponentov riadenia údajov a dátového manažmentu v NBS je zmluvné zabezpečovanie údajov. Na základe schválenej Dátovej stratégie a interných predpisov o riadení údajov v NBS odbor štatistiky prebral zodpovednosť za získavanie externých údajových databáz a vzájomnú výmenu údajov. V dôsledku rastúceho dopytu odborných útvarov NBS po dátových zdrojoch odbor štatistiky zabezpečoval komunikáciu a prípravu dohôd medzi NBS a orgánmi verejnej moci, záujmovými združeniami a súkromnými poskytovateľmi údajov.

Tvorba metapopisov pre IS ŠZP SK

Intenzívna legislatívna činnosť v oblasti národného zberu údajov viedla k vytvoreniu nových dátových objektov a metapopisov (tried, číselníkov, zoskupení, vlastností), z ktorých najvýznamnejšou zmenou je vznik novej triedy „Kryptoaktíva“ a rozsiahla úprava zberu údajov z registra krytých dlhopisov.

V nadväznosti na ukončenie projektu upgrade IS ŠZP SK a vznik nového modulu „Návrh vzoru výkazov“ boli vytvorené postupy prác pre nové roly, ktoré sa podieľajú na tvorbe metapopisov. Zároveň bolo nevyhnutné zadefinovať koncepciu individuálneho zberu dát spolu s migráciou existujúcich starých vzorov výkazov do nového formátu.

Externá štatistika, štvrťročné finančné účty a verejné financie

V časti štatistiky platobnej bilancie boli splnené nové požiadavky ECB v oblasti zostavenia spätných časových radov štatistik platobnej bilancie a medzinárodnej investičnej pozície. Údaje od roku 2013 boli zostavené v podrobnejšej geografickej a odvetvovej štruktúre. V spolupráci so Štatistickým úradom Slovenskej republiky sa realizovala benchmarková revízia, ktorej výsledkom bolo užšie zosúladenie externej štatistiky a štatistiky národných účtov.

39

Opatrenie NBS z 25. septembra 2018 č. 11/2018 o predkladaní výkazov správcovskými spoločnosťami, zahraničnými správcovskými spoločnosťami, samosprávnymi investičnými fondmi a depozitármi fondov na účely dohľadu nad finančným trhom v znení neskorších predpisov.

V októbri 2024 boli v štatistike finančných účtov zapracované nové dostupné zdroje a aktualizácie metodických postupov s cieľom skvalitniť štatistické údaje. Proces prebiehal v spolupráci kolegov z externej štatistiky a Štatistického úradu Slovenskej republiky.

V rámci štatistiky verejných financií bola v októbri 2024 zverejnená úprava štatistických údajov spätne od roku 1995. Zároveň boli implementované usmernenia Eurostatu zamerané na sektorovú klasifikáciu rezidentských subjektov a prijali sa opatrenia súvisiace s rastom cien energií.

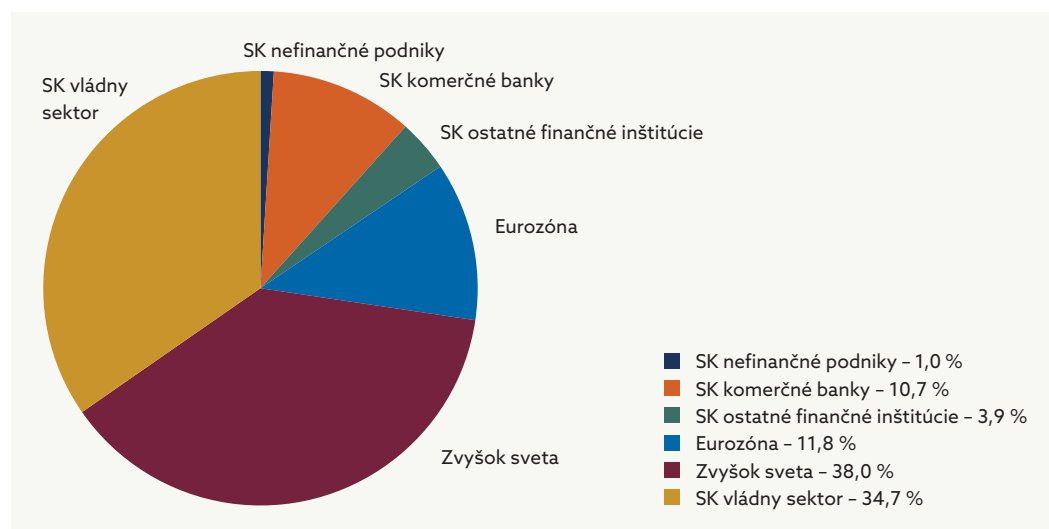
Cenné papiere

V roku 2024 pokračovala úzka spolupráca s odborom dohľadu nad kapitálovým trhom pri zvyšovaní kvality mikroúdajov o cenných papieroch, najmä po metodickej stránke. Banky začali po prvýkrát predkladať nové hlásenie z registra krytých dlhopisov. Mikroúdaje o cenných papieroch boli využívané na zostavovanie kľúčových agregovaných štatistických výstupov.

Graf 21:
Štruktúra emitentov dlhových
cenných papierov v držbe
slovenských subjektov
k 31. 12. 2024

Zdroj: NBS

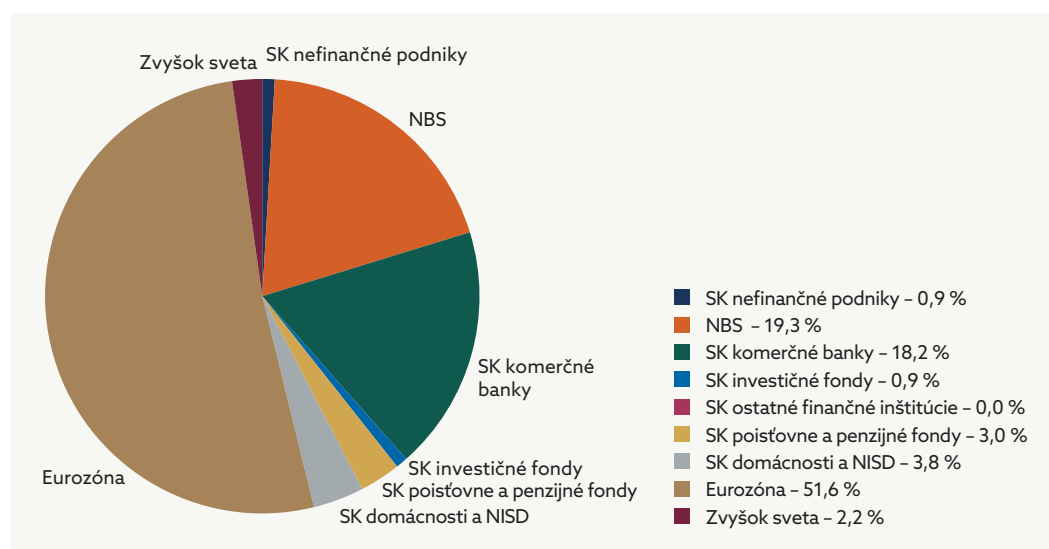
Poznámka: Súčty nemusia tvoriť 100 %
vzhľadom na zaokrúhľovanie.

Graf 22:
Štruktúra držiteľov slovenských
dlhových cenných papierov
k 31. 12. 2024

Zdroj: NBS

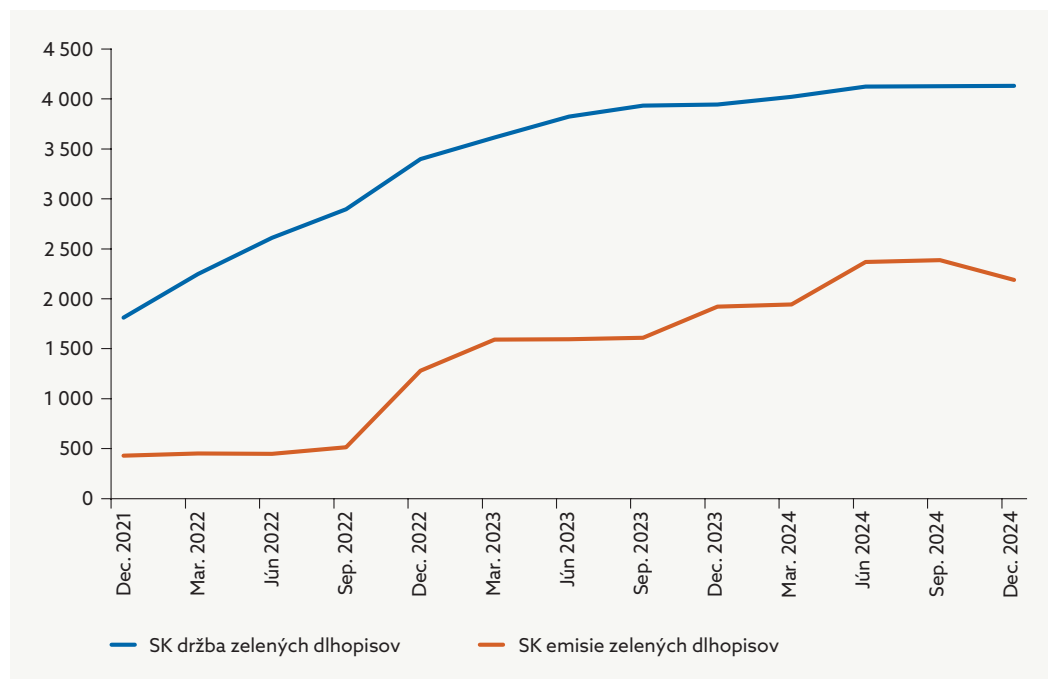
Poznámka: Súčty nemusia tvoriť 100 %
vzhľadom na zaokrúhľovanie.

NBS pokračovala v sledovaní vývoja na trhu zelených dlhopisov. Objem zelených dlhopisov vydaných na Slovensku kontinuálne rástol, s výnimkou decembra 2024, keď oproti septembru 2024 mierne poklesol a dosiahol hodnotu takmer 2,2 mld. €. Záujem slovenských subjektov o investície do zelených dlhopisov vydaných celosvetovo má rovnako rastúci trend. Celková držba na konci roka 2024 bola 4,1 mld. €.

Graf 23:
Vývoj emisie a držby zelených
dlhopisov na Slovensku
(v mil. EUR)

Zdroj: ECB, NBS

Finančné deriváty

V priebehu roka 2024 sa začala detailná kontrola dostupných mikroúdajov o finančných derivátoch s cieľom ich využívania na zostavovanie agregovaných štatistík a pre potreby ostatných odborných útvarov NBS. Zdrojom údajov sú stavy jednotlivých derivátových kontraktov, ktoré sú vykazované do NBS subjektmi finančného trhu, a tiež transakčné údaje z archívov obchodných údajov, ktoré sú reportované Európskemu orgánu pre cenné papiere a trhy v súvislosti s nariadením EMIR Refit⁴⁰.

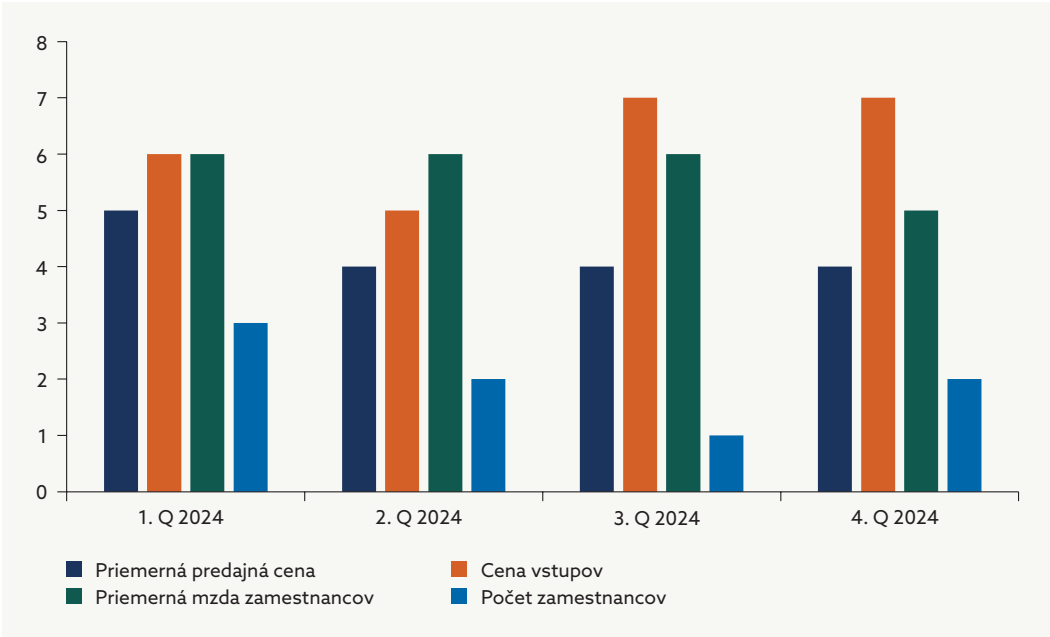
Prieskum prístupu podnikov k financiám

Štvrťročný prieskum Európskej komisie a Európskej centrálnej banky prináša pohľad podnikov na ich možnosti financovania, na spôsob využitia týchto finančných prostriedkov, na ekonomický vývoj a na ich očakávania do budúcnosti. V prieskume sa pravidelne zúčastňuje približne 400 slovenských firiem. Ich vzorka za posledný štvrťrok 2024 pozostávala z mikrofiriem (41 %), malých firiem (26 %), stredných firiem (24 %) a z veľkých firiem (9 %). Približne rovnakým podielom bol zastúpený priemysel, stavebníctvo, obchod aj služby.

40 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/834 z 20. mája 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012, pokiaľ ide o zúčtovaciu povinnosť, pozastavenie uplatňovania zúčtovacej povinnosti, požiadavky na ohlasovanie, postupy zmierňovania rizika pri zmluvách o mimoburzových derivátoch nezúčtovaných centrálnou protistranou, registráciu archívov obchodných údajov a dohľad nad nimi a požiadavky na archívy obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 141, 28.5.2019).

Graf 24:
Očakávania firiem: priemerný
očkávaný vývoj vybraných
ukazovateľov na najbližších
12 mesiacov (v %)

Zdroj: ECB, NBS

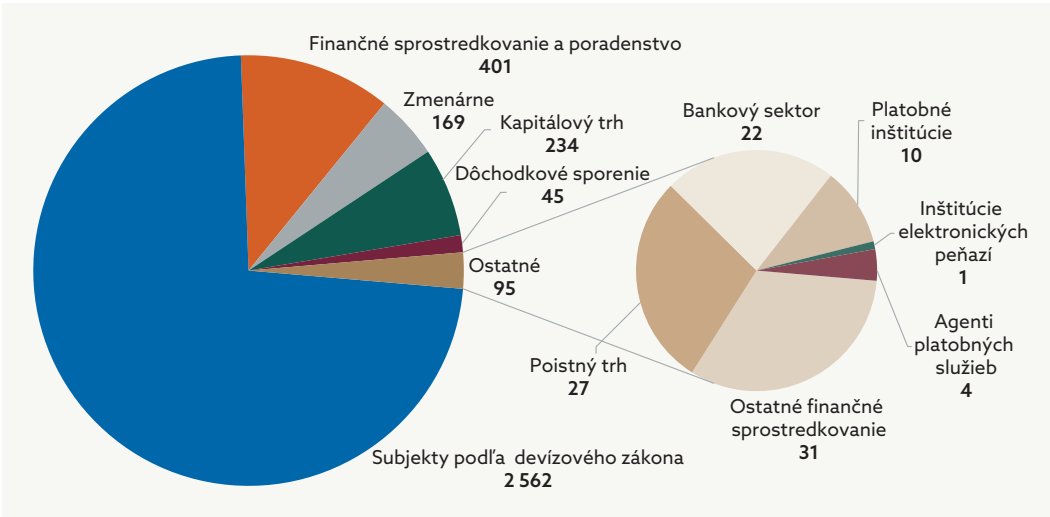
6.2 Štatistické informačné systémy

Zber, spracovanie a poskytovanie údajov

V roku 2024 pokračoval systematický zber, spracovanie a uchovávanie štatistických údajov prostredníctvom IS ŠZP SK. Údaje boli získavané prostredníctvom 336 druhov výkazov, pričom z celkového počtu 5 043 aktívnych subjektov vo finančnom a nefinančnom sektore predložilo výkazy 3 506 subjektov. V systéme IS ŠZP SK bolo zároveň registrovaných 13 993 externých používateľov. Podrobné rozdelenie predkladajúcich subjektov je znázornené v grafe 25.

Graf 25:
Subjekty reportujúce
v IS ŠZP SK v roku 2024

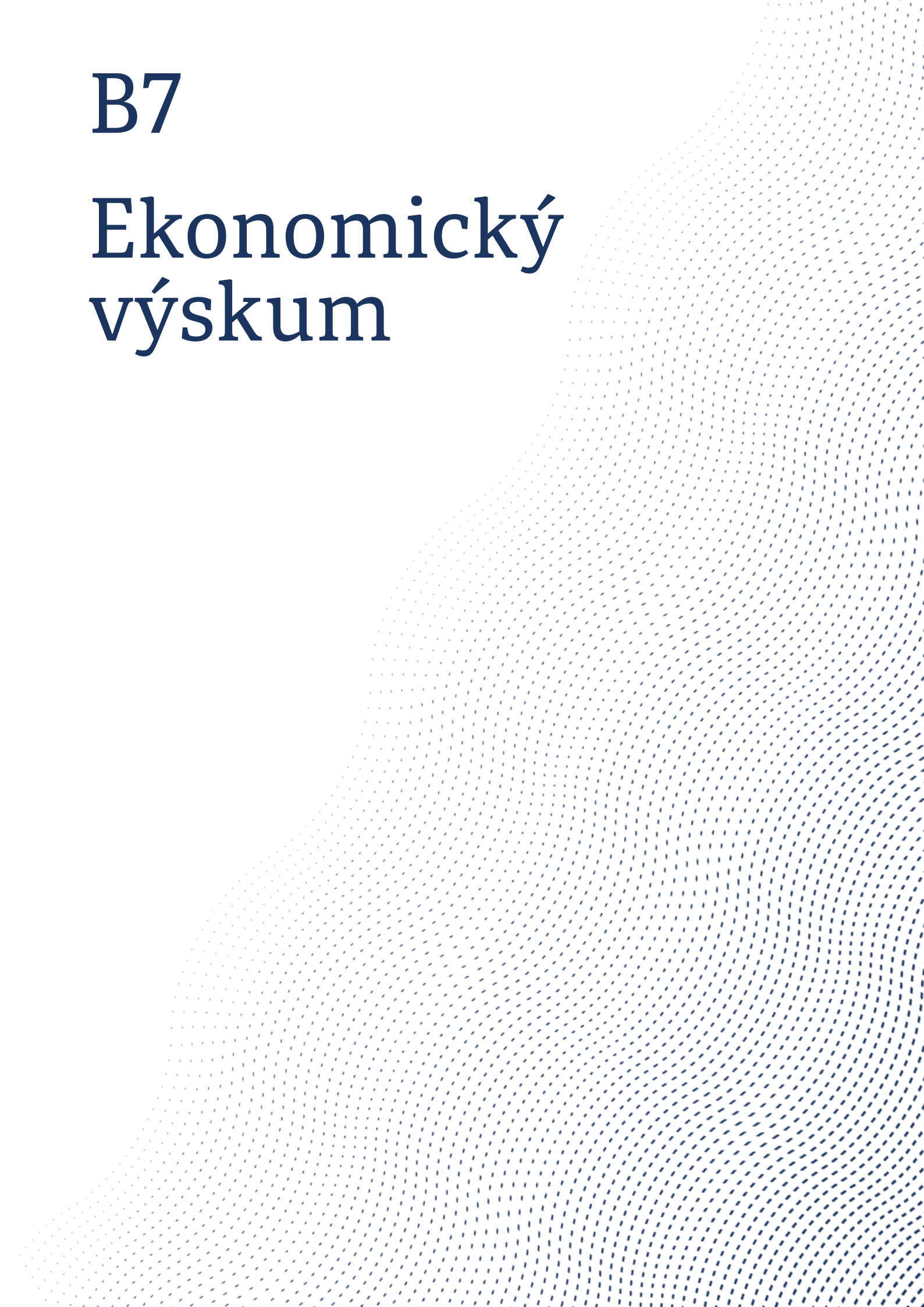
Zdroj: NBS

V priebehu roka 2024 bol úspešne dokončený projekt upgrade IS ŠZP SK, ktorý priniesol viaceré významné inovácie zamerané na zvýšenie bezpečnosti a zlepšenie používateľského komfortu. Medzi kľúčové vylepšenia patrí rozšírená funkcionality systému, ktorá umožňuje zbierať výkazy s väčším objemom informácií a zároveň zabezpečuje ich kvalitatívnu kontrolu. Tieto zmeny prispeli k efektívnejšiemu spracovaniu údajov a lepšej dostupnosti informácií pre používateľov systému.

B7

Ekonomický výskum

- ✂ Číslo 1 v rebríčku RePEc
- ✂ 3 medzinárodné konferencie,
24 odborných seminárov
- ✂ 8 vedeckých článkov
v odborných časopisoch
- ✂ 15 výskumných
a príležitostných štúdií,
11 iných výskumných
a analytických výstupov

B7

Ekonomický výskum

Výskum NBS v roku 2024

- NBS zostala najvplyvnejšou inštitúciou v oblasti ekonomického výskumu na Slovensku
- vzrástol počet aj kvalita výskumných výstupov NBS podľa [rebríčka RePEc](#)
- výsledky výskumu boli publikované v najprestížnejších svetových akademických časopisoch
- zamestnanci NBS patrili už tradične medzi profesijne [najvýznamnejších autorov](#) v oblasti ekonómie a financií na Slovensku
- prehĺbila sa medziodborová spolupráca na výskumných projektoch v banke
- [výskumné semináre](#) sa stali jednou z vlajkových lodí a významnou platformou pre rozvíjajúcu sa spoluprácu so zahraničnými expertmi
- rozbehol sa nový [program hosťujúcich výskumníkov](#), ktorý prilákal väčší počet akademikov zo zahraničných univerzít
- s cieľom zvýšiť kvalitu a pružnosť publikovania výskumných štúdií vznikla edičná rada pre výskumné štúdie, ktorá bude riadiť príslušné procesy

Schéma 7:

Publikácie výskumu podľa témy
– počet publikácií zverejnených
v roku 2024

Zdroj: NBS

Prevládali publikácie zamerané
na problematiku štrukturálneho
vývoja vychádzajúce
z rôznych mikroúdajov

**Výskumné,
analytické
a príležitostné
štúdie**

5 transmisia menovej politiky a inflácia

5 makroprudenciálna politika a trh nehnuteľností

10 štrukturálny vývoj s dôrazom na analýzy založené
na mikroúdajoch

6 hospodársky a finančný vplyv klimatických zmien
a opatrenia na jeho zmiernenie

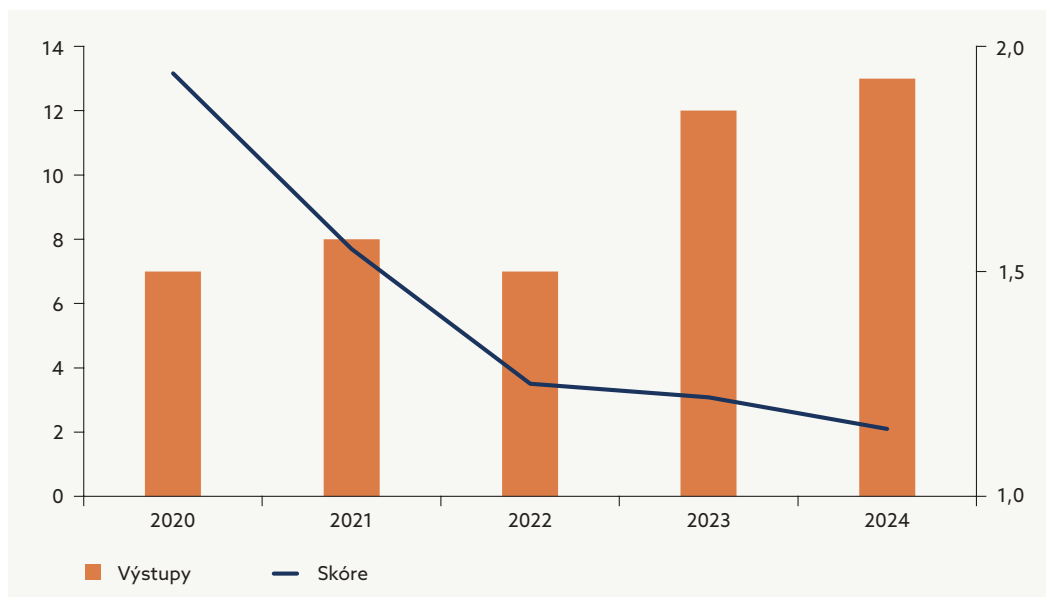
Graf 26:

Výstupy a skóre NBS
na webovom sídle RePEc

Zdroj: RePEc

Poznámka: Skóre NBS v rámci Slovenska.
Nižšie skóre znamená vyššiu kvalitu.

Pokračoval trend pozitívneho
vývoja počtu výstupov
a kvalitatívneho skóre NBS

Graf 27:
Čítanosť aktuálnych výskumných
a príležitostných štúdií NBS

Zdroj: RePEc

Poznámka: Počet stiahnutí výskumných
a príležitostných štúdií publikovaných na
webovom sídle NBS v rokoch 2022 až 2024.

Najviac čítané sú štúdie
zaoberajúce sa makro-
prudenciálnou a menovou
politikou

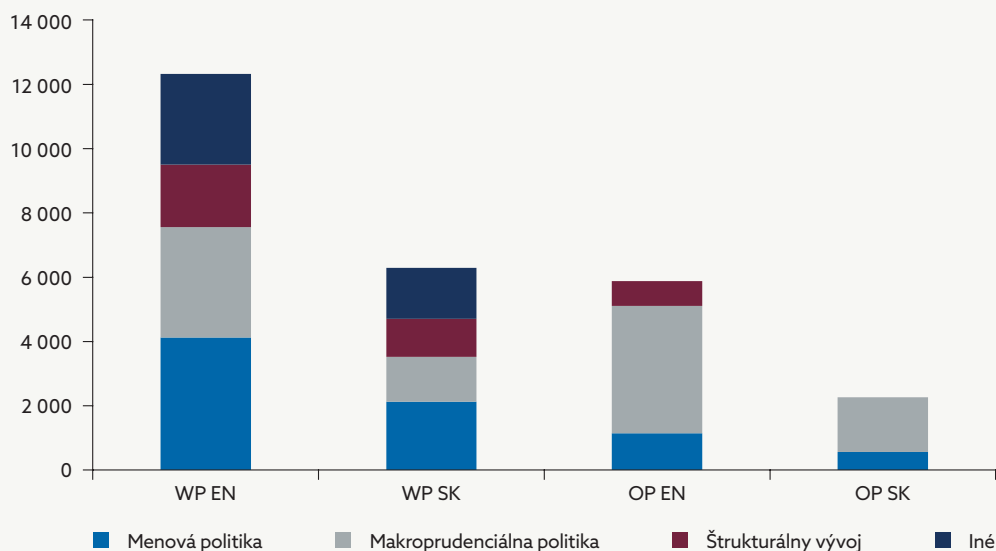

Schéma 8:
Zverejňovanie článkov NBS
v zahraničných časopisoch
v roku 2024

Zdroj: NBS

**Nové články
v prestížnych
akademických
časopisoch**

American Economic Journal: Macroeconomics
Journal of Banking and Finance
Applied Economics Letters
Empirica
Social Science Research
Energy Economics
Finance Research Letters
Eastern European Economics

Schéma 9:
Medzinárodná spolupráca NBS
vo výskumných sieťach
a pracovných skupinách
ECB/ESCB v roku 2024

Zdroj: NBS

**Úrovne
medzinárodnej
spolupráce**

Vo výskumných sieťach

ChaMP ([Challenges for
Monetary Policy Transmission](#))

HFCN ([Household Finance and
Consumption Network](#))

CompNet ([Competitiveness
Research Network](#))

V pracovných skupinách ECB/ESCB

WGF Expert Group on Productivity

Consumer Expectations Survey (CES)

Analysis Working Group (AWG)

Macroeprudential Analysis Group (MPAG)

Central Bank Digital Currency Working
Group (CBDC WG)

Network for Greening the Financial Sys-
tem (NGFS)

Zintenzívnila sa medzinárodná
spolupráca

Box 5

Kľúčové podujatia a strategická spolupráca v oblasti vplyvu klimatických zmien a politík na ich zmiernenie

Klimatická zmena so sebou prináša fyzické riziká v podobe častejších a extrémnejších poveternostných udalostí, ako aj riziká spojené s prechodom na uhlíkovo neutrálnu ekonomiku. Klimatickú zmenu a jej potenciálne vážne negatívne hospodárske a finančné dôsledky čoraz viac vnímame ako významné systémové riziko pre finančný sektor.

Táto téma je preto dlhodobou prioritou NBS, pričom v oblasti klimatických rizík vnímame potrebu vybudovať dôveryhodnú základňu poznatkov. Odbor výskumu preto spoluorganizoval tri významné podujatia: odbornú debatu o systémových rizikách súvisiacich s klímou v spolupráci s inštitútom Bruegel, jednoduchý workshop o osvedčených postupoch na dosiahnutie nulových emisií v spolupráci s britským veľvyslanectvom na Slovensku a s Medzinárodným centrom pre udržateľné financie (ISFC), ako aj regulačný workshop o zelených investíciách rovnako v spolupráci s ISFC.

Prvé podujatie sa zameralo na hľadanie odpovedí na otázku, ako môže makroprudenciálna politika zmierniť systémové riziko súvisiace s klímou.

Druhé podujatie prilákalo do Bratislavy niektoré z vedúcich osobností a odborníkov v oblasti udržateľných financií. To umožnilo miestnym aktérom diskutovať o výzvach, ktorým čelia, oboznámiť sa s najnovšími osvedčenými postupmi, vymeniť si nápady a skúsenosti a posilniť sieť expertov, ktorí sa venujú dlhodobej udržateľnosti. Hlavnou témou bola cesta k nulovým emisiám, teda ako do roku 2050 transformovať ekonomiku a podnikanie na model s nulovými emisiami.

Tretie podujatie spojilo lídrov v oblasti podpory a monitorovania zelených investícií a hlavných aktérov formujúcich rámec pre udržateľné financovanie a režim zverejňovania informácií. To umožnilo zainteresovaným stranám diskutovať o kľúčových výzvach, oboznámiť sa s najnovšími osvedčenými postupmi a pripraviť sa na ďalšie kroky.

B8

Komunikácia, spoločenská a environmentálna zodpovednosť

- ✂ 11,7 miliónov kliknutí a interakcií po zobrazení webstránky a 53 tlačových správ
- ✂ Granty Nadácie NBS mali hodnotu 327 000 € a podpora FinQ Centra dosiahla 450 000 €
- ✂ Medziročný pokles spotreby energií bol 1,64 %
- ✂ Ukončila sa rekonštrukcia veže Kostola svätej Kataríny v Kremnici

B8

Komunikácia, spoločenská a environmentálna zodpovednosť

NBS ako otvorená a moderná inštitúcia

angažuje sa v oblastiach so spoločenským a environmentálnym dosahom

zapája sa do verejnoprospešných aktivít

usiluje sa o dosiahnutie udržateľnej a zelenej prevádzky

využíva rôzne komunikačné prostriedky

8.1 Komunikácia a spoločenská zodpovednosť

Komunikácia NBS

NBS na internete

- stabilné hodnoty návštevnosti a interakcií používateľov
- **201** nových podstránok
- **54** vylepšení vrátane animácií k významným výročiam
- **211** novínok, tlačových správ a informácií pre verejnosť
- **5 700** videní živých prenosov
- **34-tisíc** videní videí na YouTube
- nárast fanúšikov na Facebooku o **7 %**
- nárast sledovateľov na Instagrame o **8 %**
- vyše **30-tisíc** interakcií na sociálnych sieťach

Web na pulze dňa

- prístupné a pútavé spracovanie dôležitých ekonomických tém každodenného života: inflácia, ceny nehnuteľností, digitálne euro, dohľad nad kryptoaktívami
- **2,4 milióna** aktívnych používateľov
- **11,7 milióna** zobrazení stránky
- **61 %** návštev z mobilného zariadenia

Takmer 61 % používateľov pristupuje na webové sídlo NBS cez mobilné zariadenia

Nadácia NBS

- [Nadácia NBS](#) pokračovala v partnerstvách s organizáciami Cesta von, Slovenská katolícka charita a The Duke of Edinburgh's International Award Slovensko
- nosnou aktivitou nadácie bola podpora [FinQ Centra](#) vo výške 450 000 € – program finančného vzdelávania v školách FinQ, podporovaný v spolupráci s Nadáciou Slovenskej sporiteľne, získal podpisom memoranda o spolupráci podporu Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR v kontexte prebiehajúcej kurikulárnej reformy na základných školách
- podporila **11** projektov v **3** grantových programoch na rozvoj finančnej gramotnosti a vzdelávania, vedy a výskumu v oblasti ekonómie a financií v hodnote **327 000 €**
- vyhlásila Zamestnanecký grantový program na podporu dobrovoľníckych aktivít zamestnancov

Spoločenská zodpovednosť firiem

Podujatia, kampane a charitatívne zbierky

- Do práce na bicykli – kampaň za ekologickú dopravu
- Giving Tuesday – zamestnanecká materiálna zbierka oblečenia a potrieb pre jednorodičovské rodiny
- Naše mesto – dobrovoľnícke aktivity pre skrášlenie prostredia v troch lokalitách Bratislavy
- charitatívne vianočné trhy – podpora chránených dielní kúpou produktov vyrobených ľuďmi so znevýhodnením
- zamestnanecká finančná zbierka pre organizáciu Cesta von na projekt Omamy a pre deti v klube Zebra
- zbierka kníh pre deti – vyše **400** prečítaných kníh pre neziskové organizácie spolupracujúce s Nadáciou NBS
- vyradené IT zariadenia a nábytok v obstarávacej hodnote **36 770 €** pre charitu a neziskovú organizáciu

Aktivity pre verejnosť

- Galéria NBS – **4** výstavy, z toho **2** výstavy umeleckých diel mladých talentov v spolupráci s Vysokou školou výtvarných umení
- átrium NBS – **3** výstavy sochárskych diel a sklenených plastík
- Cena guvernéra NBS
 - podpora mladých ekonómov, ocenené **3** najlepšie diplomové práce slovenských študentov v 11. ročníku súťaže
 - podpora mladých hudobných talentov, pre víťaza 11. ročníka medzinárodnej klavírnej súťaže J. N. Hummela
- 51. ročník konferencie Európskej finančnej asociácie (EFA) pod záštitou bývalého člena Bankovej rady NBS Ľuboša Pástora, ktorá hostila laureáta Nobelovej ceny Douglasa Diamonda a delegátov z celého sveta
- prehliadky umeleckých výstav a archeologických exponátov v spolupráci s Archeologickým múzeom SAV
- kultúrne podujatia a výstavy v [Múzeu mincí a medailí v Kremnici](#)

Múzeum mincí a medailí v Kremnici

- **54 550** návštevníkov
- nárast počtu zbierkových predmetov o **5 300** exemplárov na **113 300**
- ukončenie rekonštrukcie veže Kostola svätej Kataríny do podoby z konca 19. storočia
- 30. ročník Medzinárodného sympózia umeleckého šperku a iných médií
- publikácia Dejiny kremnického konventu rehole menších bratov sv. otca Františka
- monografia Ján Zápoľský a poklad z Likavky z roku 1572 (v spolupráci so SNM – Historickým múzeom Bratislava a Spolkom Septentrio)

Stále expozície

- Mestský hrad v Kremnici
- numizmaticko-historická expozícia **Líce a rub peňazí**
- historicko-umelecká výstava **Strelna jasná okovaná!**
- galéria výtvarného umenia

Podujatia

- Noc múzeí a galérií
- stretnutia s kurátormi
- workshop Právna norma verzus súdna prax
- rozprávanie o kremnickej lekární
- prednáška k dejinám kremnického čipkárstva a čipkárskych škôl v rámci World Lace Festival Piešťany
- večerné prehliadky mestského hradu

Príležitostné výstavy

- Lesná cestička osvetlená semaforom
- Tajomstvo pokladu mincí z Pinkových Kračian
- Doma u doktora Zechentera
- Karikaturisti
- Krotenie červeného kohúta
- Ladislav Bódi – spomienky na tvorbu

Hľadanie pokladu počas Noci múzeí a galérií
Zdroj: NBS – Múzeum mincí a medailí v Kremnici

8.2 Environmentálna zodpovednosť

Environmentálne ciele

Uhlíkovo neutrálna inštitúcia

- ročná spotreba elektrickej energie a plynu v ústredí NBS na zamestnanca – **12,44 MWh**
- medziročný pokles celkovej spotreby energií – **1,64 %**
pokles od roku 2020 o **21,70 %**
- zavádzanie úsporných LED svietidiel v budove ústredia a expozitúrach (vymenených cca **14 %**, resp. **99 %**)
- rekonštrukcia budovy Mýtnika so znížením energetickej náročnosti na triedu **A1**
- dokončenie obnovy dátového centra v ústredí s efektívnejším chladením a plynovým hasiacim médiom s minimálnym environmentálnym vplyvom
- zakúpené ďalšie **2** plne elektrické vozidlá
- prechod na novú metodiku výpočtu uhlíkovej stopy prevádzky NBS (viac v Správe o uhlíkovej stope prevádzky NBS za rok 2024 a ďalšie zvolené obdobia)

Hodina Zeme: budova ústredia NBS a Mestský hrad v Kremnici sa 23. marca 2024 na 60 minút ponorili do tmy

Prevádzka adaptovaná na klimatické zmeny a priateľská k biodiverzite

- inštalácia snolamu na fasádach dvoch poschodí ústredia – zníženie prehrievania interiéru min. o **33 %**

Prevádzka na princípoch cirkulárnej ekonomiky

- verejné obstarávanie so zelenými charakteristikami v hodnote **1,16 milióna €** bez DPH (čistiace a hygienické prostriedky, kancelárske potreby, tonery, nábytok, zariadenia IT, autá, upratovacie a čistiace služby, odvoz bioodpadu)
- implementácia elektronického podpisu – vydaných **46** nových certifikátov spolu **156** zamestnancov s podpisovým certifikátom
- redukcia počtu tlačiarň medzi rokmi 2020 – 2024 o **72 %**
- **269 ton** odpadu odovzdaných na environmentálne vhodnú likvidáciu
- **22 ton** rezkov bankoviek vyradených na energetické zhodnotenie
- začiatok testovania alternatívneho zhodnotenia bankoviek prostredníctvom recyklácie

B9

Inštitucionálny rozvoj

- ✂ Podiel žien pracujúcich v NBS predstavoval 48,30 %
- ✂ Na vzdelávacích podujatiach sa zúčastnilo 3 036 účastníkov
- ✂ Modernizovali sa postupy procesného riadenia
- ✂ Zriadil sa odbor prierezových iniciatív
- ✂ Pokračovala modernizácia a digitalizácia archívu NBS

B9Inštitucionálny rozvoj

Organizácia a riadenie

Tabuľka 3:
Banková rada NBS

Bankovú radu NBS, najvyšší riadiaci orgán banky, v roku 2024 tvorili traja členovia	
Ing. Peter Kažimír	guvernér
Ing. Vladimír Dvořáček	výkonný riaditeľ úseku dohľadu a finančnej stability
RNDr. Dušan Jurčák	výkonný riaditeľ úseku platobných systémov a peňažnej hotovosti

Tabuľka 4:
Čisté príjmy členov Bankovej rady
NBS za rok 2024 (v EUR)

Ing. Peter Kažimír	268 705
Ing. Vladimír Dvořáček	200 450
RNDr. Dušan Jurčák	165 882

Poznámka: Čisté príjmy zahŕňajú všetky príplatky, poskytnuté benefity, odmeny, ostatné príspevky a funkčné požitky.

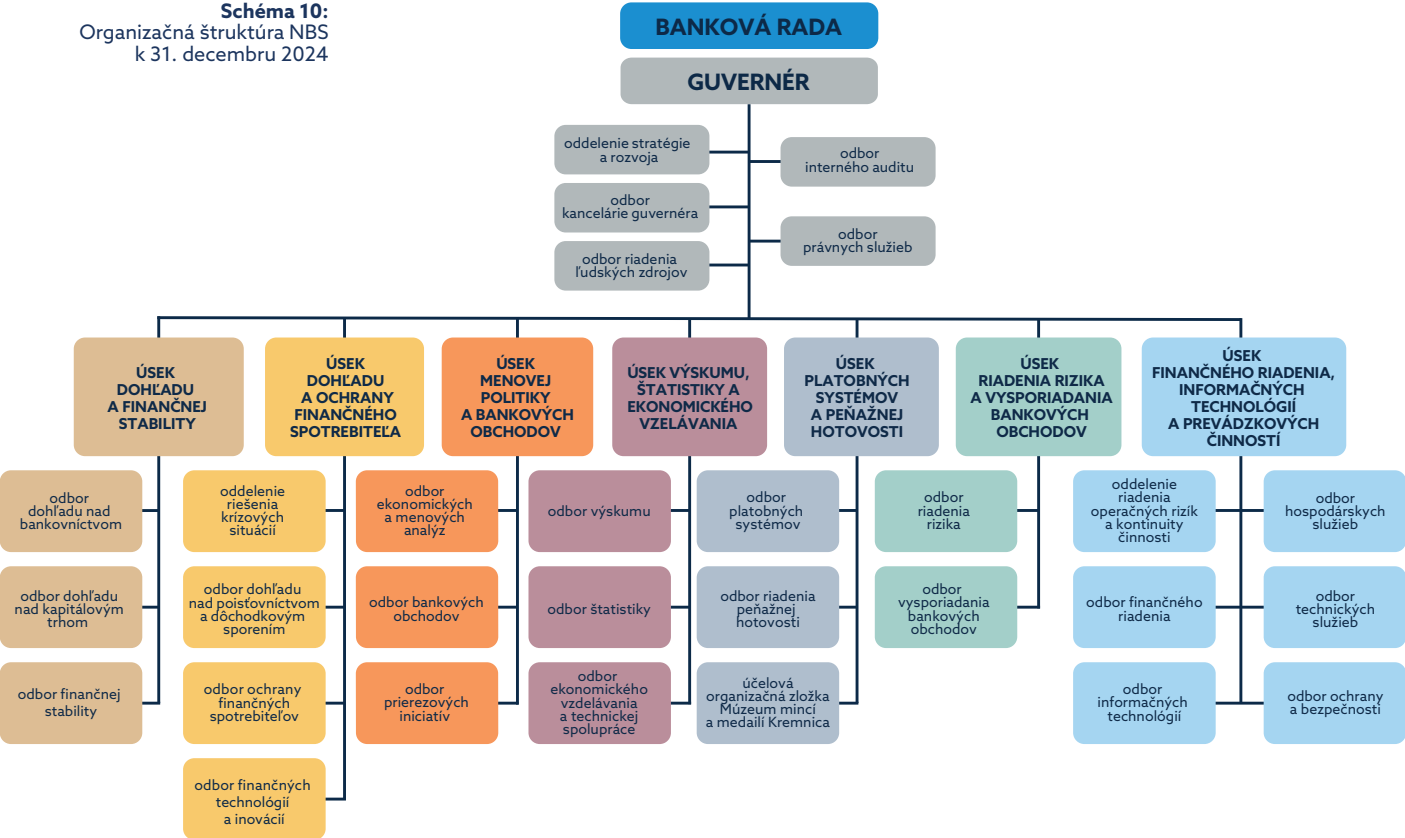

Budova NBS na Vazovovej ulici
Zdroj: NBS

Tabuľka 5:
Výkonná rada NBS

Výkonnú radu NBS, riadiaci, výkonný a koordinačný orgán banky, v roku 2024 tvorili títo členovia	
Ing. Peter Kažimír	guvernér
Ing. Vladimír Dvořáček	výkonný riaditeľ úseku dohľadu a finančnej stability
RNDr. Dušan Jurčák	výkonný riaditeľ úseku platobných systémov a peňažnej hotovosti
Mgr. Júlia Čilliková	výkonná riaditeľka úseku dohľadu a ochrany finančného spotrebiteľa
Ing. Tomáš Eder	riaditeľ odboru štatistiky (od 1. februára 2024)
Mgr. Michal Horváth, PhD.	výkonný riaditeľ úseku menovej politiky a bankových obchodov
Ing. Albín Kotian	výkonný riaditeľ úseku finančného riadenia, informačných technológií a prevádzkových činností
Ing. Luboš Lipka	výkonný riaditeľ úseku riadenia rizika a vysporiadania bankových obchodov (od 1. januára 2024)
JUDr. Martin Lipovský, LL.M., MBA	riaditeľ odboru právnych služieb
Mgr. Jozef Prokeš, CFA, FRM	riaditeľ odboru bankových obchodov (do 31. januára 2024)

Schéma 10:
Organizačná štruktúra NBS
k 31. decembru 2024

Ľudské zdroje

Počet žien pracujúcich v NBS
oproti roku 2023 stúpol o tri,
ich percentuálny podiel klesol
o 1,3 %

Zamestnanosť	Rodová rovnosť
- počet zamestnancov k 31. decembru 2024 stúpol na 1 108 - počet novoprijatých zamestnancov bol 100 - pracovný pomer ukončilo 76 zamestnancov - z toho 25 odišlo do dôchodku	- počet žien zamestnaných v NBS dosiahol 535 (48,3 %) - počet žien v riadiacich funkciách predstavoval 41 z toho - 6 vo vyšších funkciách (výkonná riaditeľka, riaditeľka odboru) - 35 v nižších funkciách (vedúca oddelenia)
Mobilita a výmena zamestnancov	Vzdelávanie a rozvoj zamestnancov
20 zamestnancov pôsobilo - v Európskej centrálnej banke - v Centrálnej banke Malty - v Medzinárodnom menovom fonde	7 sledovaných oblastí 781 vzdelávacích podujatí 993 zapojených zamestnancov 3 036 evidovaných účastníkov

Riadenie prevádzky a operačného rizika

Kľúčové kroky na zabezpečenie efektívneho a transparentného fungovania organizácie

- modernizácia procesného riadenia
- ochrana organizácie efektívnym riadením operačného rizika
- podpora kultúry etického správania a posilňovanie etických hodnôt zamestnancov a členov Bankovej rady NBS v súlade s najvyššími etickými štandardmi Eurosystému a SSM

Modernizácia procesného riadenia

- zavedenie pravidiel pre riadenie procesov
- zdokumentovanie **360** procesov v rámci **22** procesných oblastí
- aktualizovanie **47 %** procesov v reakcii na nové výzvy a potreby
- postupná digitalizácia a automatizácia procesov

Efektívne riadenie operačného rizika

- účinné riadenie operačného rizika v súlade so štandardmi Eurosystému, ESCB a SSM
- ochrana kvality a kontinuity procesov, dobrého mena a finančných aktív NBS pred ich poškodením, stratou alebo zneužitím
- definovanie zodpovednosti vlastníkov, Koordinačného výboru pre riadenie operačného rizika a Bankovej rady NBS za identifikáciu, analýzu, riešenie a monitorovanie operačného rizika a incidentov

Posilňovanie etických hodnôt

- ukotvenie pravidiel etického správania v Etickom kódexe NBS
- zvyšovanie integrity a etického povedomia vzdelávaním zamestnancov
- poskytovanie individuálneho poradenstva v oblasti konfliktu záujmov, súkromných finančných operácií a politiky prijímania darov a výhod
- štvrťročné publikovanie Etického newslettera
- usporiadanie Dňa Etiky NBS v rámci iniciatívy Global Ethics Day organizácie Carnegie Council for Ethics in International Affairs

NBS 16. októbra 2024 zorganizovala Deň Etiky NBS

Box 6

Hlavné motivácie a prínosy zriadenia nového odboru prierezových iniciatív a Klimatického výboru NBS

Narastajúce výzvy v oblasti štrukturálnych ekonomických analýz, klimatických zmien a pokročilej dátovej analytiky boli podnetom pre vytvorenie nového odboru prierezových iniciatív na úseku menovej politiky a bankových obchodov. Úlohou tohto odboru, ktorý integruje tri nové samostatné oddelenia, je posilniť analytickú kapacitu NBS a zároveň umožniť efektívnejšie prepojenie jednotlivých tém, ktoré majú prierezový charakter a významne ovplyvňujú ekonomické prostredie. Pomôže to efektívnejšie skúmať príčiny a dôsledky dlhodobých štrukturálnych trendov v ekonomike, ktoré zásadne vplyvajú na konkurencieschopnosť, konvergenciu a celkový ekonomický rast. Zároveň to umožní lepšie monitorovať vplyv klimatických zmien na finančný sektor a ekonomiku, pričom sa bude poskytovať analytická podpora pri príprave opatrení na zmiernenie rizík spojených so zelenou transformáciou. Posilnenie kapacít v oblasti dátovej analytiky prinesie v ekonomických analýzach a výskume nové možnosti využitia pokročilých štatistických metód aj s využitím nástrojov umelej inteligencie, čo umožní lepšiu identifikáciu ekonomických vzorcov a trendov.

V rámci inštitucionálnych zmien bol zároveň zriadený Klimatický výbor NBS, ktorý bude zohrávať kľúčovú úlohu v koordinácii aktivít súvisiacich s klimatickými zmenami a ich vplyvom na ekonomiku, finančný sektor a menovú politiku. Výbor bude pôsobiť ako poradný, iniciatívny a koordinačný orgán Bankovej rady NBS pre oblasť klimatických zmien, klimatických rizík, klimatických politík a klimaticky udržateľných financií a hospodárstva. Zriadenie výboru posilňuje inštitucionálne kapacity NBS umožňujúce primerane reagovať na výzvy súvisiace so zelenou transformáciou a lepšie koordinovať prácu jednotlivých odborných útvarov banky, ako aj spoluprácu s domácimi a medzinárodnými partnermi.

Registratúra, archív a centrálna knižnica

Pokračujúce aktivity v rámci registratúry NBS v roku 2024

V roku 2024 bolo do registratúrneho strediska NBS prevzatých 7 152 uzavretých spisov

- zefektívňovanie elektronickej komunikácie vnútri NBS aj navonok
- postupné skvalitňovanie elektronizácie obehu dokumentov
- ďalšie zdokonaľovanie informačného systému pre prijímanie, vytváranie, správu a obeh dokumentov

Významné zmeny informačného systému správy dokumentov NBS

- rozšírenie mobilnej aplikácie systému eOffice ERM
- šifrovanie elektronického obsahu odchádzajúceho záznamu zasielaného e-mailom
- možnosť overenia stavu elektronickej schránky na doručovanie cez ÚPVS
- vyznačovanie dátumu doručenia pre osobne odovzdané odchádzajúce záznamy

Modernizácia a digitalizácia archívu NBS

- zvýšenie počtu uchovávaných fondov a zbierok v archíve na **248**
- ukončenie prác na elektronickej evidencii úložných jednotiek archívnych dokumentov v rozsahu **6 144 bm**
- QR kódom označených **45 156** úložných jednotiek, čo umožňuje ich jednoznačnú identifikáciu v informačnom systéme na správu archívnych dokumentov
- pokračovanie elektronickej katalogizácie inventárnych jednotiek a jednotlivín
- v rámci prípravy digitalizácie detailne spracovaných **3 622** dokumentov a vytvorených **2 991** digitalizátov

Zapojenie NBS do vedecko-výskumnej činnosti

Bádatelňa a bádateľský portál

- **44** registrovaných bádateľských návštev v bádateľni a na [bádateľskom portáli](#)
- zverejnených **32** ďalších článkov z histórie slovenských bánk v anglickej verzii
- aktualizovaných **10** strán v slovenskej verzii

Žiadosti o archívne dokumenty

- vybavených **67** žiadostí o sprístupnenie archívnych dokumentov
- záujem sa sústredil najmä na:
 - dokumentáciu k majetkovým právam v zaniknutých peňažných ústavoch
 - informácie o predkoch pôsobiach v peňažníctve
 - dokumenty o stavbách významných architektov

Projekt rozvoja informačného systému na správu archívnych dokumentov

Najvýznamnejšie zmeny realizované v roku 2024

- vizuálne zjednotenie dizajnu informačného systému
- generovanie čísel ukladačích jednotiek informačným systémom
- umožnenie tlače kódov úložných jednotiek, inventárnych jednotiek a jednotlivín
- zjednodušenie skenovacej aplikácie pre archívne dokumenty

Tabuľka 6:
Centrálna knižnica
v roku 2024

Poznámka: Záznam monografie môže mať na seba nadviazaných viac prírastkov (holdingov/jednotiek).

Počet fyzických návštev top mesiac	410 júl, november (59)
Počet výpožičiek top mesiac	2 442 apríl (222)
Počet požičiavajúcich čitateľov	114
Počet konzultácií	131
Počet cirkulácií top mesiac	1 453 apríl (166)
Celkový počet nových záznamov za rok 2024 z toho články z toho monografie	3 248 1 850 336
Počet nových prírastkov monografií (signatúry)	344

Box 7

Súťaž na zabezpečenie ekonomickej konferencie EFA 2024

Oddelenie centrálnneho obstarávania NBS v roku 2024 zrealizovalo unikátne verejné obstarávanie na zabezpečenie 51. výročného zasadnutia Európskej finančnej asociácie – EFA 2024, ktoré sa uskutočnilo 21. – 24. augusta 2024 v Bratislave. Nadlimitnú zákazku, ktorej predmetom boli služby tzv. eventových agentúr, je možné považovať za príklad dobrej praxe, keďže v nej boli ambiciózne a úspešne aplikované viaceré aspekty verejného obstarávania, ktoré posilňovali transparentnosť, hospodárnosť a otvorenosť súťaže. Aplikovala sa metóda, pri ktorej sa okrem ceny zohľadňuje aj kvalita ponúkaných služieb. V tomto prípade sa tiež hodnotila kreatívna stránka konceptu podujatia. Do kritérií hodnotenia bol zároveň zakomponovaný sociálny aspekt, ktorý stimuloval zapojenie študentov stredných odborných škôl do plnenia zákazky. NBS o súťaži otvorene komunikovala od štádia jej prípravy. Verejný obstarávateľ uchádzačom sčasti uhradil náklady spojené s vypracovaním kreatívnych ponúk – tzv. skicovné. Kreatívne ponuky hodnotili odborníci z praxe s dobrým renomé, čo tiež zvyšovalo dôveryhodnosť, transparentnosť a odbornosť obstarávania. Aj tieto aspekty prispeli k vyššiemu počtu predložených ponúk. Do súťaže, ktorá bola rozdelená na dve časti, dennú a večernú, bolo predložených spolu dvanásť ponúk. Denná časť súvisela so zabezpečením služieb v rámci odborného programu a večerná časť bola zameraná na networkingové a reprezentatívne podujatia. Na prestížnu konferenciu v Bratislave pricestovalo viac ako 700 popredných svetových expertov na financie a globálne ekonomické dianie.

Časť C

Správa nezávislého
audítora a účtovná
závierka NBS
k 31. decembru 2024

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

Bankovej rade Národnej banky Slovenska

Národná banka Slovenska
Sídlo: Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava
IČO: 30 844 789

Správa z auditu účtovnej závierky

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky **Národnej banky Slovenska** (ďalej len „banka“ alebo „NBS“), ktorá obsahuje súvahu zostavenú k 31. decembru 2024, výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie banky k 31. decembru 2024 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu v súlade s Usmernením Európskej centrálnej banky zo 14. novembra 2024 o právnom rámci pre účtovníctvo a finančné výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk č. ECB/2024/31 (ďalej len „usmernenie ECB“) a zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme vykonali podľa Medzinárodných audítorských štandardov (International Standards on Auditing - ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky. Od banky sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Iná skutočnosť

Účtovnú závierku NBS za rok, ktorý sa skončil 31. decembra 2023, auditoval iný audítor, ktorý vo svojej správe zo dňa 15. marca 2024 na túto účtovnú závierku vyjadril nepodmienený názor.

Zodpovednosť Bankovej rady NBS za účtovnú závierku

Banková rada NBS je zodpovedná za zostavenie tejto účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz v súlade s usmernením ECB a zákonom o účtovníctve a za tie interné kontroly, ktoré Banková rada NBS považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky je Banková rada NBS zodpovedná za zhodnotenie schopnosti banky nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve, ibaže by mala v úmysle banku zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo by nemala inú realistickú možnosť než tak urobiť.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa Medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivito alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa Medzinárodných audítorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachováваме profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnosti účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti v dôsledku podvodu je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol banky.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené Bankovou radou NBS.
- Robíme záver o tom, či Banková rada NBS vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť banky nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že banka prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

S osobami poverenými spravovaním komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a harmonograme auditu a o významných zisteniach auditu, vrátane všetkých významných nedostatkov internej kontroly, ktoré počas nášho auditu zistíme.

Správa k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych predpisov

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Banková rada NBS je zodpovedná za informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve a zákona o NBS č. 566/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o NBS“). Naš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a zváženie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade

s auditovanou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Výročnú správu sme ku dňu vydania správy audítora z auditu účtovnej závierky nemali k dispozícii.

Keď získame výročnú správu, zvážime, či výročná správa banky obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve a zákon o NBS, a na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky, vyjadríme názor, či:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok končiaci sa k 31. decembru 2024 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve a zákona o NBS.

Okrem toho uvedieme, či sme zistili významné nesprávnosti vo výročnej správe na základe našich poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky.

V Bratislave, dňa 11. marca 2025

Grant Thornton Audit, s.r.o.
Auditorská spoločnosť
Licencia ÚDVA č. 28
Hodžovo námestie 1/A, 811 06 Bratislava

Ing. Filip Tichý, MSc.
Audítor, licencia ÚDVA č. 1155

Účtovná závierka Národnej banky Slovenska k 31. decembru 2024

S Ú V A H A

Národnej banky Slovenska

AKTÍVA	Pozn.	31.12.2024	k 31.12.2023
		tis. EUR	tis. EUR
A1 Zlato a pohľadávky v zlate	1	2 558 496	1 903 060
A2 Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene	2	8 954 277	7 562 377
A3 Pohľadávky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene	3	492 095	617 554
A4 Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v eurách	4	2 120 905	1 123 604
A5 Úvery v eurách poskytnuté úverovým inštitúciám eurozóny v operáciách menovej politiky	5	11 000	4 084 210
A6 Ostatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách	6	44 648	5 785
A7 Cenné papiere rezidentov eurozóny v eurách	7	41 811 256	42 092 623
A8 Dlh verejnej správy v eurách		0	0
A9 Pohľadávky v rámci Eurosystemu	8	1 285 136	1 312 992
A10 Položky v priebehu vysporiadania		0	0
A11 Ostatné aktíva	9	3 563 583	1 838 624
		60 841 395	60 540 830
AKTÍVA SPOLU			
PASÍVA			
L1 Bankovky v obeh	10	16 804 680	16 377 522
L2 Záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách z operácií menovej politiky	11	13 869 331	15 379 532
L3 Ostatné záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách	12	4 765 974	1 385 095
L4 Emitované dlhové certifikáty		0	0
L5 Záväzky voči ostatným rezidentom eurozóny v eurách	13	607 346	958 449
L6 Záväzky voči nerezidentom eurozóny v eurách	14	2 705 500	1 941 254
L7 Záväzky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene	15	6 160 418	4 929 271
L8 Záväzky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene	16	332 355	3 109 031
L9 Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF	17	1 630 591	1 580 280
L10 Záväzky v rámci Eurosystemu	18	14 088 967	15 564 762
L11 Položky v priebehu vysporiadania		0	0
L12 Ostatné záväzky	19	915 591	976 600
L13 Rezervy	20	149 221	552 025
L14 Účty precenenia	21	2 672 584	1 647 850
L15 Základné imanie a rezervné fondy	22	358 105	358 425
L16 Neuhradená strata minulých rokov		(4 219 267)	(4 219 267)
L17 Zisk / (strata)	35	0	0
		60 841 395	60 540 830
PASÍVA SPOLU			

Pozn. 1. Medzisúčty a súčty nemusia korešpondovať vzhľadom k zaokrúhľeniu. Uvedené platí pre celý dokument.

2. V údajoch roku 2024 bola vykonaná prezentačná zmena, pozri časť B, písmeno n.

V Ý K A Z Z I S K O V A S T R Á T

Národnej banky Slovenska

	Pozn.	31.12.2024	31.12.2023
		tis. EUR	tis. EUR
1 Čistý výsledok z úrokov	24	(817 185)	(788 462)
1.1 Úrokové výnosy		1 551 801	1 227 931
1.2 Úrokové náklady		(2 368 986)	(2 016 393)
2 Čistý výsledok z finančných operácií a zníženia hodnoty	25	(33 630)	(25 546)
2.1 Realizované zisky/(straty) z finančných operácií		79 878	30 252
2.2 Zníženie hodnoty finančných aktív a pozícií		(113 508)	(55 798)
3 Čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu	26	517 564	555 793
4 Čistý výsledok z poplatkov a provízií	27	8 070	5 421
5 Výnos z kapitálových nástrojov a podielových účastí	28	46 125	15 635
6 Ostatné výnosy	29	32 083	26 142
7 Personálne náklady	30	(86 179)	(72 694)
8 Administratívne náklady	31	(32 229)	(32 065)
9 Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku	32	(10 052)	(9 634)
10 Služby súvisiace s výrobou bankoviek	33	(3 181)	(3 162)
11 Ostatné náklady	29	(9 146)	(5 142)
Zisk / (strata) pred prevodom (do) / z rezerv na krytie rizík		(387 760)	(333 713)
12 Prevod (do) / z rezerv na krytie rizík		404 161	367 122
13 Daň z príjmu a ostatné položky znižujúce príjem	34	(16 401)	(33 409)
Zisk / (strata)	35	0	0

Pozn. 1. Medzisúčty a súčty nemusia korešpondovať vzhľadom k zaokrúhľeniu. Uvedené platí pre celý dokument.

2. V údajoch roku 2024 bola vykonaná prezentačná zmena, pozri časť B, písmeno n.

POZNÁMKY
k účtovnej závierke k 31. decembru 2024

Bratislava, 11. marec 2025

A. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE O NÁRODNEJ BANKE SLOVENSKA

Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“ alebo „banka“) bola zriadená na základe zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o NBS“). Svoju činnosť zahájila 1. januára 1993.

Zavedením eura na Slovensku k 1. januáru 2009 sa NBS stala riadnym členom Eurosystemu a riadi sa Protokolom o štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „Štatút“).

V zmysle § 39, ods. 5 zákona o NBS banka predkladá ročnú správu o výsledku hospodárenia na prerokovanie Národnej rade Slovenskej republiky do troch mesiacov po skončení kalendárneho roka. Popri údajoch o účtovnej závierke NBS a výroku audítora o jej overení sa v tejto správe osobitne uvádzajú údaje o nákladoch na činnosť NBS. Ak o to Národná rada Slovenskej republiky požiada, NBS je povinná do šiestich týždňov doplniť správu podľa jej požiadavky, prípadne podať vysvetlenie k predloženej správe.

Najvyšším riadiacim orgánom NBS je Banková rada NBS (ďalej len „banková rada“). Zloženie bankovej rady k 31. decembru 2024 bolo nasledovné:

Meno	Funkčné obdobie v bankovej rade		Funkcia v súčasnosti
	od	do	
Ing. Peter Kažimír	01.06.2019	01.06.2025	guvernér
Ing. Vladimír Dvořáček	02.04.2014	03.04.2025	člen
RNDr. Dušan Jurčák	15.06.2023	15.06.2029	člen

B. ÚČTOVNÉ ZÁSADY A POSTUPY

(a) Právny rámec a účtovné zásady

Banka uplatňuje princípy účtovania podľa Usmernenia Európskej centrálnej banky zo 14. novembra 2024 o právnom rámci pre účtovníctvo a finančné výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk č. ECB/2024/31 (ďalej len „Usmernenie ECB“). Pri účtovaní o transakciách, ktoré Usmernenie ECB nereguluje, banka postupuje podľa Medzinárodných štandardov pre finančné vykazovanie. V ostatných prípadoch banka postupuje podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. V súlade s týmto právnym rámcem banka aplikuje nasledovné základné účtovné princípy:

- princíp ekonomickej reality a transparentnosti,
- princíp obozretnosti,
- zohľadnenie posúvahových udalostí,
- princíp významnosti,
- akruálny princíp,
- princíp kontinuity,
- princíp konzistentnosti a porovnateľnosti.

Aktíva a pasíva sa v Súvahe vykazujú len vtedy, ak je pravdepodobné, že akékoľvek budúce ekonomické úžitky s nimi súvisiace budú plynúť v prospech alebo na ťarchu banky, všetky riziká a úžitky boli prevedené na banku a možno spoľahlivo určiť cenu alebo hodnotu aktíva, resp. záväzku.

Pre devízové transakcie, finančné nástroje, s výnimkou cenných papierov, a prislúchajúce časové rozlíšenie sa uplatňuje ekonomický princíp. V deň uzatvorenia obchodu sú transakcie zachytené na podsúvahových účtoch. Ku dňu vysporiadania obchodu sa podsúvahové záznamy stornujú a obchod sa účtuje v Súvahe. O ostatných hospodárskych operáciách a obchodoch s cennými papiermi sa účtuje podľa princípu vyrovnania hotovosti, tzn. v deň uzatvorenia obchodu sa nevykonajú žiadne účtovné zápisy a účtuje sa až v deň vysporiadania transakcie v Súvahe.

Časové rozlíšenie úrokov súvisiacich s finančnými nástrojmi sa počíta a účtuje denne. Pre časové rozlíšenie prémie a diskontu sa používa IRR metóda (internal rate of return), v ostatných prípadoch sa uplatňuje lineárna metóda, alebo metóda definovaná pre príslušný finančný nástroj. Pre cenné papiere s vloženou opciou na predčasné splatenie sa časové rozlíšenie prémie a diskontu účtuje do oficiálnej splatnosti cenného papiera. Časové rozlíšenie úrokov sa vykazuje oddelene od finančného nástroja v položke „Ostatné aktíva“ alebo „Ostatné záväzky“. Časové rozlíšenie diskontu a prémie sa vykazuje spolu s finančným nástrojom.

Pri účtovnej závierke postupuje banka v zmysle odporúčaných harmonizovaných postupov pre zostavenie poznámok k účtovným výkazom národnej centrálnej banky v Eurosysteme.

Banka nezostavuje konsolidovanú účtovnú závierku v zmysle § 22 zákona o účtovníctve.

(b) Oceňovanie majetku a záväzkov

Finančné aktíva a záväzky, okrem cenných papierov držaných do splatnosti, cenných papierov držaných na účely menovej politiky a neobchodovateľných majetkových účastí, sa oceňujú na mesačnej báze strednými trhovými kurzami a cenami. Opcie vložené do cenných papierov sa neoddeľujú od hostiteľského nástroja a finančný nástroj sa oceňuje ako celok. Pre cudzie meny vrátane súvahových a podsúvahových transakcií je oceňovanie realizované pre každú menu osobitne, cenné papiere sú oceňované osobitne pre každý ISIN kód, pri úrokových a menovo-úrokových swapoch a futures je oceňovaný každý obchod individuálne. V prípade zlata sa nerozlišuje medzi cenovými a kurzovými oceňovacími rozdielmi.

Cenné papiere držané na účely menovej politiky sú oceňované v amortizovaných cenách a podliehajú testu na znehodnotenie. V prípade znehodnotenia je k poslednému kalendárnemu dňu roka vytvorená rezerva, ktorá sa následne každoročne prehodnocuje. Rezerva na zníženie hodnoty cenných papierov nadobudnutých v rámci programu pre trhy s cennými papiermi (ďalej len „SMP“), tretieho programu nákupu krytých dlhopisov (ďalej len „CBPP3“), programu nákupu cenných papierov podnikového sektora (ďalej len „CSPP“), cenných papierov emitovaných medzinárodnými organizáciami a multilaterálnymi rozvojovými bankami nadobudnutými v rámci programu nákupu aktív verejného sektora na sekundárnom trhu (ďalej len „PSPP“), cenných papierov podnikového sektora, krytých dlhopisov a cenných papierov emitovaných medzinárodnými organizáciami a multilaterálnymi rozvojovými bankami nadobudnutých v rámci núdzového pandemického programu nákupu aktív (ďalej len „PEPP“) sa tvorí vo výške percentuálnych podielov na splatenom kapitáli ECB platných v čase, kedy došlo k prvotnému znehodnoteniu. Banka tvorí rezervu v plnej výške v prípade znehodnotenia cenných papierov emitovaných vládou Slovenskej republiky obstaraných v rámci programov PSPP a PEPP (pozri pozn. 7).

Bežné účty a poskytnuté/prijaté vklady a úvery sa oceňujú v menovitej hodnote.

Majetkové účasti, okrem fondov Exchange Traded Funds v mene USD (ďalej len „ETF“), sú ocenené v obstarávacích cenách a podliehajú testu na znehodnotenie. Na zníženie hodnoty majetkových účastí sa tvorí opravná položka účtovaná do hospodárskeho výsledku. Fondy ETF sa oceňujú na mesačnej báze strednými trhovými cenami za každý cenný papier (ISIN) osobitne.

(c) Účtovanie a vykazovanie výnosov

Realizované zisky a straty vznikajú z denného ocenenia zmeny stavu majetku a záväzkov a predstavujú rozdiel medzi transakčnou a priemernou cenou príslušného finančného nástroja alebo meny. Účtujú sa priamo do Výkazu ziskov a strát.

Nerealizované zisky a straty sú výsledkom mesačného ocenenia majetku a záväzkov a predstavujú rozdiel medzi priemernou cenou v účtovníctve a strednou trhovou cenou k ultimu mesiaca príslušného finančného nástroja alebo meny. Nerealizované zisky sú vykázané vo vlastnom imaní na účtoch rozdielov z ocenenia (pozri pozn. 21). Nerealizované straty, ktoré prevyšujú nerealizované zisky z ocenenia daného finančného nástroja alebo meny, sú vykázané vo Výkaze ziskov a strát. Nerealizované straty z jedného finančného nástroja alebo meny sa nekompenzujú s nerealizovanými ziskami z iného finančného nástroja alebo meny. V prípade nerealizovanej straty na konci roka je priemerná obstarávací cena upravená na výšku koncoročného výmenného kurzu alebo trhovej ceny oceňovanej položky. Nerealizované straty z ocenenia úrokových a menovo-úrokových swapov a obchodovateľných cenných papierov sa v nasledujúcich rokoch amortizujú do výnosov.

Prémie a diskonty nakúpených cenných papierov sa vykazujú vo Výkaze ziskov a strát kompenzované ako úrokový výnos.

(d) Zlato a pohľadávky v zlate

Swapové operácie so zlatom sú vykázané ako repo obchody so zlatom (pozri pozn. 12 a 14). Zlato použité v týchto transakciách zostáva súčasťou bilančnej sumy banky v položke „Zlato a pohľadávky v zlate“.

(e) Dlhové cenné papiere

Pri prvotnom účtovaní sa cenné papiere oceňujú v transakčných cenách. Poplatky, ktoré nie sú súčasťou transakčnej ceny, sa účtujú priamo do Výkazu ziskov a strát a nepovažujú sa za súčasť priemernej obstarávacej ceny cenného papiera.

Cenné papiere sú vykázané spolu s časovým rozlíšením prémie a diskontu. Kupóny sú vykázané v položke „Ostatné aktíva“. Daň z príjmov z dlhopisov a pokladničných poukážok vyberaná zrážkou sa vyказuje vo Výkaze ziskov a strát v položke „Daň z príjmu a ostatné položky znižujúce príjem“ (pozri pozn. 34).

(f) Deriváty

Menové, forwardové a swapové obchody sa účtujú na podsúvahové účty v deň uzatvorenia obchodu v spotovom kurze transakcií a na účely výpočtu priemernej obstarávacej ceny meny a kurzových ziskov a strát sa zahrňajú do čistých pozícií mien. Rozdiel medzi spotovou a forwardovou hodnotou transakcie sa považuje za platený alebo prijatý úrok, ktorý sa časovo rozlišuje. Pri menových swapoch sa forwardová pozícia oceňuje spolu so súvisiacou spotovou pozíciou, preto na menovú pozíciu má vplyv iba časové rozlíšenie úrokov v cudzej mene.

Pri úrokových swapoch sa nominálna hodnota podkladového aktíva účtuje na podsúvahových účtoch odo dňa uzatvorenia do dňa vyrovnania obchodu. Každý obchod sa oceňuje osobitne na základe všeobecne akceptovaných modelov oceňovania s použitím príslušných výnosových kriviek odvodených od kótovaných úrokových sadzieb.

Pre menovo-úrokové swapy sa uplatňujú ustanovenia osobitne pre menovú a úrokovú časť swapu. Forwardové a spotové nákupy a predaje menovo-úrokových swapov sa účtujú na súvahových účtoch v príslušný deň vyrovnania v spotovom kurze transakcií. Na účely výpočtu priemernej obstarávacej ceny meny a kurzových ziskov a strát sa zahŕňajú do čistých pozícií mien. Platby úrokov sú dohodnuté v pravidelných splátkach v dvoch rôznych menách. Platené a prijaté úroky sa denne časovo rozlišujú. Pre oceňovanie úrokovej časti platia pravidlá ako pre úrokové swapy.

Pri náraste, resp. poklese čistej hodnoty úrokového, menového alebo menovo-úrokového swapu je s vybranými protistranami zmluvne dohodnuté dorovnávanie kolaterálmi vo forme vkladov s dennou prolongáciou. Úhrada úrokov sa vykonáva na mesačnej báze (pozri pozn. 9 a 19).

Kontrakty futures banka vykazuje na podsúvahových účtoch od uzatvorenia obchodu až do doby vysporiadania v menovitej hodnote podkladového nástroja. Počiatočné marže môžu byť poskytnuté vo forme hotovosti alebo vo forme cenných papierov. O počiatočnom depozite vloženom vo forme cenných papierov sa neúčtuje. Denné vyrovnanie preceňovacích rozdielov na účte marží sa účtuje do Výkazu ziskov a strát.

Opcie vložené do dlhových cenných papierov sa neoddeľujú od hostiteľského finančného nástroja.

(g) Reverzné obchody

Reverzné obchody sú operácie, pri ktorých banka uskutočňuje dohody o spätnom odkúpení alebo úverové operácie zabezpečené kolaterálom.

Dohody o spätnom odkúpení (repo obchod) sa v Súvahe účtujú na strane pasív ako kolaterizovaný prijatý úver, zatiaľ čo položka poskytnutá ako zábezpeka zostáva v Súvahe na strane aktív. Poskytnuté cenné papiere v rámci repo obchodu zostávajú stále súčasťou portfólia banky.

Reverzné dohody o spätnom odkúpení (obrátený repo obchod) sa v Súvahe účtujú na strane aktív ako kolaterizovaný poskytnutý úver. O prijatých cenných papieroch sa v rámci reverzného repo obchodu neúčtuje.

V prípade odchýlky hodnoty kolaterálu od príslušnej hodnoty úveru, ktorá predstavuje zvýšené kreditné riziko pre protistranu, je požadovaný kolaterál vo forme vkladu. Uvedené vklady sú úročené a denne sa prolongujú (pozri pozn. 6, 12 a 14).

O pôžičkách cenných papierov, ktoré sa realizovali v rámci automatického programu požičiavania cenných papierov (securities lending), banka neúčtuje. Výnosy z týchto transakcií sa účtujú do Výkazu ziskov a strát.

(h) Bankovky v obehu

V zmysle Rozhodnutia ECB/2010/29 v znení neskorších predpisov emitujú eurobankovky spoločne národné centrálné banky Eurosystemu a ECB. Celková hodnota bankoviek v obehu je alokovaná jednotlivým centrálnym bankám Eurosystemu v posledný pracovný deň každého mesiaca podľa kľúča na pridelenie bankoviek. Podiel ECB na celkovej hodnote bankoviek v obehu je vo výške 8 %. NBS sa v zmysle uvedeného rozhodnutia od 1.1.2024 podieľa na celkovej emisii eurobankoviek Eurosystemu vo výške 1,0580 %. Podiel na bankovkách v obehu je vykázaný v položke na strane pasív „Bankovky v obehu“ (pozri pozn. 10).

Rozdiel medzi hodnotou alokovaných bankoviek podľa kľúča na pridelenie bankoviek a hodnotou bankoviek, ktoré sú v skutočnosti v obehu, predstavuje úročenú pohľadávku alebo záväzok v rámci

Eurosystému. Tieto sa vykazujú v položke „Pohľadávky resp. Záväzky v rámci Eurosystému“ (pozri pozn. 8 a 18).

Úrokový výnos alebo náklad súvisiaci s týmito pohľadávkami resp. záväzkami je vykázaný kompenzovane v položke „Čistý výsledok z úrokov“ vo Výkaze ziskov a strát (pozri pozn. 24).

(i) Prerozdelenie zisku ECB

V zmysle čl. 33 Štatútu sa čistý zisk ECB prerozdeľuje medzi centrálné banky Eurosystému v pomere k ich splateným podielom na upísanom základnom imaní ECB. V zmysle rozhodnutia Rady guvernérov ECB (ďalej len „Rada guvernérov“) výnos z 8 % podielu ECB na emisii eurobankoviek ako aj výnosy z cenných papierov nakúpených ECB v rámci programov SMP, CBPP3, PSPP, PEPP a ABSPP (nákupný program dlhopisov krytých aktívami) sú medzi centrálné banky distribuované v januári nasledujúceho kalendárneho roka, v rámci tzv. predbežného prerozdelenia zisku, ak Rada guvernérov nerozhodne inak. Zostávajúca časť zisku ECB je prerozdeľovaná po schválení účtovnej závierky ECB za daný kalendárny rok.

Stratu vytvorenú v účtovnom období môže ECB na základe Rozhodnutia Rady guvernérov uhradiť zo všeobecného rezervného fondu alebo z menového príjmu prerozdeleného jednotlivým centrálnym bankám Eurosystému. V januári 2025 Rada guvernérov odsúhlasila, že strata ECB za rok 2024 bude prenesená do nasledujúcich období a uhradená z budúcich ziskov ECB.

(j) Dlhodobý majetok

Majetok NBS v zmysle Usmernenia ECB zahŕňa dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok, ktorého vstupná cena je vyššia ako 10 000 EUR a prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok. Nehnuteľnosti, umelecké diela, nehnuteľné kultúrne pamiatky a zbierky s výnimkou tých, ktoré sú vedené podľa osobitného predpisu (zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty v znení neskorších predpisov), sa evidujú v Súvahe bez ohľadu na ich vstupnú cenu. Majetok vedený podľa osobitného predpisu sa eviduje v podsúvahe a v odbornej evidencii zbierkových predmetov v obstarávacej cene. Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok do 10 000 EUR, ktorý bol obstaraný a uvedený do používania pred 1. januárom 2010, sa naďalej odpisuje tak, ako bol zaradený, až do jeho úplného odpísania.

Majetok klasifikovaný ako dlhodobý majetok na predaj je vykazovaný buď v obstarávacej cene zníženej o oprávky a opravné položky alebo v reálnej hodnote zníženej o náklady spojené s predajom v závislosti od toho, ktorá z týchto hodnôt je nižšia.

Odpisová skupina	Doba odpisovania v rokoch
1. Budovy, dlhodobé investície, technické zhodnotenie nehnuteľných kultúrnych pamiatok	30
2. Jednotlivé oddeliteľné súčasti zabudované v stavbách určené na samostatné odpisovanie	4 - 20
3. Inžinierske stavby	20
4. Stroje a zariadenia	2 - 12
5. Dopravné prostriedky	4 - 6
6. Operatívny lízing	podľa zmluvy
7. Inventár	4 - 12
8. Dlhodobý nehmotný majetok - nakupovaný softvér	2 - 10
9. Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	4, resp. podľa zmluvy

(k) Dane

NBS v zmysle § 12 zákona č. 595/2003 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov nie je platcom dane z príjmu. Predmetom zdanenia sú iba príjmy, z ktorých sa daň vyberá zrážkou (pozri pozn. 34).

Od 1. júla 2004 je NBS platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa zákona č. 222/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov.

(l) Rezervy

Banka tvorí všeobecnú rezervu na finančné riziká s cieľom zabezpečenia sa voči kurzovým, úrokovým, kreditným, akciovým rizikám a rizikám vyplývajúcim zo zmeny ceny zlata, ktorá je vykazovaná vo vlastnom imaní banky (pozri pozn. 20).

Výška rezervy sa prehodnocuje vždy ku koncu roka. Jej hodnota vychádza z odhadu možnej straty počítanej na základe ukazovateľa Expected Shortfall. V decembri 2024 rozhodla banková rada o zmene ukazovateľa merania rizík Expected Shortfall 99 % na Expected Shortfall 95 % z dôvodu zosúladenia výpočtu výšky rezervy s výpočtom hodnoty rizika pre potreby správy investičných rezerv v súlade s novou investičnou stratégiou.

Pri tvorbe rezervy sa zohľadňuje podiel NBS na kreditných rizikách z menovopolitických operácií a intervenčných nákupných programov uskutočnených v rámci Eurosystemu. Z výstupov generovaných ECB v rámci pravidelnej analýzy finančných rizík a zdrojov na ich krytie v národných centrálnych bankách Eurosystemu je prevzatá hodnota podielu rizík NBS na rizikách ECB a hodnoty kreditných rizík menovopolitických portfólií, z ktorých zisky a straty sú zdieľané centrálnymi bankami Eurosystemu. Odhad výšky rezervy na krytie možnej straty vyplývajúcej z kreditných rizík ostatných menovopolitických portfólií a investičného portfólia banky je kalkulovaný na úrovni NBS.

Finančné pozície vstupujú do hodnotenia rizík v trhových cenách, s výnimkou menovopolitických portfólií, ktoré vstupujú do výpočtu v amortizovanej hodnote z účtovníctva.

V zmysle schválenej koncepcie môže banková rada pri rozhodovaní o výslednej výške rezervy zohľadniť dodatočné faktory, pri ktorých sa predpokladá ich vplyv na hodnotu rizika. V prípade materializácie finančných rizík, na ktoré je rezerva tvorená, môže banková rada rozhodnúť o jej použití. Použitie všeobecnej rezervy znižuje náklady banky a vykazuje sa vo Výkaze ziskov a strát na riadku 12 „Prevod (do) / z rezerv na krytie rizík“.

V rámci rezerv vykázaných v Súvahe NBS sú prezentované aj rezervy na straty z menovopolitických operácií a rezervy tvorené podľa zákona o účtovníctve (pozri časť B, písm. b a pozn. 20).

(m) Prerozdelenie zisku NBS

V súlade s § 39 ods. 4 zákona o NBS môže banka použiť vytvorený zisk na prídely do rezervného fondu a ďalších fondov vytváraných zo zisku, prípadne na úhradu straty z minulých rokov. Stratu vytvorenú v účtovnom období môže NBS uhradiť z rezervného fondu alebo z iných fondov, alebo banková rada môže rozhodnúť, že sa neuhradená strata prevedie do nasledujúceho účtovného obdobia.

(n) Zmena vo vykazovaní

Nové Usmernenie Európskej centrálnej banky ECB (EÚ) 2024/2941 zo 14. novembra 2024 o právnom rámci pre účtovníctvo a finančné výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk (ECB/2024/31) zaviedlo k 31. decembru 2024 zmeny v prezentácii niektorých položiek Súvahy a Výkazu ziskov a strát.

Zmeny v Súvahe sa týkajú položiek „Strata bežného roka“, „Neuhradená strata minulých rokov“ a „Pohl'adávk/závázky súvisiace s TARGET“. V ročnej účtovnej závierke za rok 2023 bola položka „Strata bežného roka“ prezentovaná ako samostatná položka na strane aktív a položka „Neuhradená strata minulých rokov“ bola vykázaná v rámci položky „Ostatné aktíva“ na strane aktív Súvahy podľa príslušného usmernenia ECB (EÚ) 2016/2249 z 3. novembra 2016 o právnom rámci pre účtovníctvo a finančné výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk (ECB/2016/34) v platnom znení. V účtovnej závierke za rok 2024 sú „Strata bežného roka“ a „Neuhradená strata minulých rokov“ prezentované ako samostatné záporné položky na strane pasív Súvahy.

„Pohl'adávk/závázky súvisiace s TARGET“ boli uvádzané netto spolu s vybranými eurosystémovými položkami. V účtovnej závierke 2024 sú v súlade s novým usmernením prezentované samostatne (pozri pozn. 18).

Zmeny v štruktúre a názvosloví niektorých položiek boli vykonané aj vo Výkaze ziskov a strát.

Cieľom úprav vo finančných výkazoch je zvýšiť transparentnosť a informačnú hodnotu účtovnej závierky pre čitateľov.

Porovnateľné údaje za rok 2023 v Súvahe, Výkaze ziskov a strát a poznámkach boli zodpovedajúcim spôsobom upravené.

C. POZNÁMKY K POLOŽKÁM SÚVAHY A VÝKAZU ZISKOV A STRÁT

1. Zlato a pohľadávky v zlate

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Zlato v repo obchode	2 548 817	1 895 860	652 956
Zlato uložené v bankách	5 737	4 267	1 469
Zlato v zásobe	3 943	2 933	1 010
Spolu	2 558 496	1 903 060	655 436

Hodnota zlata vykázaná k 31. decembru 2024 predstavuje 1 019 tisíc ozs zlata (1 019 tisíc ozs zlata k 31. decembru 2023), z toho 1 015 tisíc ozs je použitých pri repo obchodoch, 2 tisíc ozs je uložených ako depozitum v korešpondenčných bankách a 2 tisíc ozs je uložených v banke.

Trhová cena zlata k 31. decembru 2024 bola 2 511,069 EUR/ozs (1 867,828 EUR/ozs k 31. decembru 2023). Zmeny zostatkov účtov súvisia s oceňovacími rozdielmi (pozri pozn. 21).

2. Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Pohľadávky a záväzky voči MMF	1 971 084	1 943 554	27 531
Zostatky v bankách, investície do cenných papierov, zahraničné úvery a ostatné zahraničné aktíva	6 983 193	5 618 823	1 364 369
Spolu	8 954 277	7 562 377	1 391 900

Pohľadávky a záväzky voči MMF

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Pohľadávky voči MMF:	2 925 672	2 825 577	100 094
Členská kvóta, z toho:	1 255 981	1 218 244	37 736
Členský vklad	954 593	882 029	72 564
Rezervná pozícia	301 388	336 215	(34 828)
Nostro účet v MMF	1 669 691	1 607 332	62 359
Záväzky voči MMF:	954 587	882 024	72 564
Loro účty MMF, vrátane valorizácie	954 587	882 024	72 564
Spolu (netto)	1 971 084	1 943 554	27 531

Podstatnú časť záväzku na lora účtoch MMF tvorí zmenka vo výške 850 386 tis. EUR (848 332 tis. EUR k 31. decembru 2023). Hodnota záväzku sa mení v závislosti od reprezentatívneho kurzu MMF. Hlavný podiel na zmene v hodnotách jednotlivých podpoložiek v porovnaní s koncom roka 2023 mali operácie realizované v rámci Finančného transakčného plánu, ktorý je súčasťou rezervnej pozície. Konkrétne, v roku 2024 prijala banka päť splátok v celkovej sume 41 mil. XDR a poskytla úver v hodnote 5 mil. XDR.

Banka vedie voči MMF záväzok z alokácie, ktorý je vykázaný v položke L9 „Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF“ (pozri pozn. 17).

Zostatky v bankách, investície do cenných papierov, zahraničné úvery a ostatné zahraničné aktíva

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Dlhové cenné papiere	6 829 411	5 561 068	1 268 343
Ostatné	153 782	57 755	96 026
Spolu	6 983 193	5 618 823	1 364 369

V položke „Dlhové cenné papiere“ sú vykázané cenné papiere v menách GBP, USD, CNY, AUD, CAD a JPY. K 31. decembru 2024 banka eviduje najmä cenné papiere peňažných finančných inštitúcií a ústrednej štátnej správy. K nárastu objemu položky najviac prispeli nákupy cenných papierov v mene USD, AUD a GBP.

Položka „Ostatné“ predstavuje predovšetkým pohľadávku z termínovaného vkladu vo Federal Reserve Bank a peňažné prostriedky na nostro účtoch v cudzej mene.

3. Pohľadávky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Dlhové cenné papiere	489 395	615 836	(126 441)
Bežné účty	2 701	1 719	982
Spolu	492 095	617 554	(125 459)

V položke „Dlhové cenné papiere“ banka vykazuje cenné papiere v menách GBP, USD a AUD. K 31. decembru 2024 banka eviduje najmä cenné papiere peňažných finančných inštitúcií.

4. Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v eurách

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Dlhové cenné papiere	2 118 613	1 122 371	996 242
Bežné účty	2 292	1 234	1 059
Spolu	2 120 905	1 123 604	997 300

K 31. decembru 2024 banka eviduje najmä cenné papiere peňažných finančných inštitúcií. Medziročný nárast je spôsobený novými nákupmi cenných papierov.

5. Úvery v eurách poskytnuté úverovým inštitúciám eurozóny v operáciách menovej politiky

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Hlavné refinančné operácie (MRO)	11 000	172 000	(161 000)
Dlhodobé refinančné operácie (LTRO)	0	220 000	(220 000)
Cielené dlhodobé refinančné operácie (TLTRO III)	0	3 692 210	(3 692 210)
Spolu	11 000	4 084 210	(4 073 210)

Hlavné refinančné operácie (MRO) sú pravidelné reverzné transakcie poskytujúce likviditu s týždennou frekvenciou a bežnou splatnosťou jeden týždeň. Banka eviduje jednu operáciu so splatnosťou v januári 2025.

Dlhodobé refinančné operácie (LTRO) predstavujú pravidelné reverzné transakcie poskytujúce likviditu na dlhšie obdobie, so splatnosťou od 2 do 48 mesiacov. Banka neeviduje k 31. decembru 2024 žiadnu operáciu.

V roku 2024 evidovala banka 7 cielených dlhodobých operácií (TLTRO III) v objeme 3 692 210 tis. EUR. V priebehu roka boli všetky operácie ukončené.

V súlade s článkom 32.4 Štatútu sú riziká vyplývajúce z menovopolitických operácií predmetom zdieľania centrálnymi bankami v pomere k ich kapitálovým klúčom.

6. Ostatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Redistribučný úver	3 839	5 006	(1 167)
Bežné účty	778	779	(1)
Vklady poskytnuté k repo obchodom	40 031	0	40 031
Spolu	44 648	5 785	38 863

Redistribučný úver poskytnutý na financovanie komplexnej bytovej výstavby bol zdelimitovaný z rozdelenia bilancie Štátnej banky Československa. Úroková sadzba na redistribučný úver platná k 31. decembru 2024 je na úrovni 1,65 % p.a. (3,00 % p.a. k 31. decembru 2023).

K 31. decembru 2024 NBS evidovala v podsúvahe prijatú štátnu záruku za poskytnutý redistribučný úver vo výške 4 089 tis. EUR (5 630 tis. EUR k 31. decembru 2023). Čiastka štátnej záruky je tvorená istinou a úrokmi do doby splatnosti úveru.

7. Cenné papiere rezidentov eurozóny v eurách

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Dlhové cenné papiere držané na účely menovej politiky	38 860 412	41 829 833	(2 969 421)
Ostatné cenné papiere	2 950 844	262 791	2 688 053
Spolu	41 811 256	42 092 623	(281 368)

Cenné papiere držané na účely menovej politiky

V položke „Cenné papiere držané na účely menovej politiky“ banka vykazuje cenné papiere nakúpené v rámci programov SMP, CBPP3, PSPP a PEPP.

Program	Dátum začiatku	Dátum ukončenia	Číslo rozhodnutia ECB	Cenné papiere k 31.12.2024
SMP	máj 2010	september 2012	ECB/2010/5	dlhové cenné papiere vydané verejnou správou eurozóny
CBPP3	október 2014	jún 2023	ECB/2020/8 (prepracované znenie) v znení neskorších predpisov	kryté dlhopisy emitované rezidentmi eurozóny
PSPP	marec 2015	jún 2023	ECB/2020/9 (prepracované znenie)	dlhové cenné papiere vydané verejnou správou eurozóny, medzinárodnými organizáciami a multilaterálnymi rozvojovými bankami so sídlom v eurozóne
PEPP	marec 2020	december 2024	ECB/2020/17 v znení neskorších predpisov	všetky cenné papiere povolené v rámci programu APP

V prípade SMP sa „dátum ukončenia“ vzťahuje na ukončenie programu, pre ostatné programy predstavuje koniec nákupov.

Objem cenných papierov nakúpených v rámci programu nákupu aktív (ďalej len „APP“), ktorý zahŕňa programy CBPP3, PSPP, ABSPP a CSPP postupne klesá z dôvodu ukončenia reinvestícií istiny zo splatených cenných papierov od júla 2023.

Na základe rozhodnutia Rady guvernérov z decembra 2023 reinvestície istiny zo splatených cenných papierov nakúpených v rámci programu PEPP pokračovali v prvom polroku 2024 v plnej výške. V druhej polovici roka objem portfólia PEPP klesal v priemere 7,5 mld. EUR za mesiac v dôsledku ukončenia reinvestícií z istiny zo splatných cenných papierov v plnej výške. Ku koncu roka 2024 boli reinvestície v rámci PEPP úplne ukončené.

Cenné papiere nadobudnuté v rámci všetkých menovopolitických programov sú vykazované v amortizovaných cenách a podliehajú testu na zníženie hodnoty. Trhové hodnoty cenných papierov držaných na účely menovej politiky uvedené v nasledujúcej tabuľke sa nevykazujú v Súvahe ani vo Výkaze ziskov a strát, uvádzajú sa len pre účely porovnania:

	31.12.2024 v tis. EUR		31.12.2023 v tis. EUR		Zmena v tis. EUR	
	Amortizovaná hodnota	Trhová hodnota	Amortizovaná hodnota	Trhová hodnota	Amortizovaná hodnota	Trhová hodnota
CBPP3	2 100 819	2 048 438	2 394 131	2 289 781	(293 312)	(241 343)
SMP	48 011	48 228	48 069	49 345	(58)	(1 117)
PSPP vládne	12 155 541	10 703 308	13 741 476	12 021 760	(1 585 935)	(1 318 452)
PSPP medz.	10 314 323	9 264 315	11 448 810	10 241 571	(1 134 487)	(977 256)
PEPP vládne	5 686 788	4 837 827	5 906 110	4 911 411	(219 322)	(73 584)
PEPP medz.	8 513 043	7 267 427	8 249 323	6 898 462	263 720	368 965
PEPP kryté dlh.	41 887	39 357	41 914	37 966	(27)	1 391
	38 860 412	34 208 901	41 829 833	36 450 296	(2 969 421)	(2 241 396)

Výnosnosť cenných papierov so zdrojom na území Slovenskej republiky je znížená o zrážkovú daň (pozri pozn. 34).

Rada guvernérov pravidelne hodnotí finančné riziká súvisiace s cennými papiermi nadobudnutými v rámci menovopolitických programov. Ročné testy na zníženie hodnoty sú vykonávané na základe odhadu spätne získateľných hodnôt stanovených ku koncu roka a sú schválené Radou guvernérov. Na základe výsledkov testu na znehodnotenie cenných papierov nadobudnutých v rámci menovej politiky vykonaného k 31. decembru 2024 neboli zaznamenané žiadne straty zo zníženia hodnoty (pozri pozn. 20).

Ostatné cenné papiere

K 31. decembru 2024 banka vykazuje v tejto položke cenné papiere na obchodovanie emitované najmä peňažnými finančnými inštitúciami eurozóny. Medziročný nárast je spôsobený nákupmi cenných papierov realizovanými v súlade s platnou investičnou stratégiou.

8. Pohľadávky v rámci Eurosystému

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Majetková účasť v ECB	301 126	295 167	5 959
Pohľadávky z prevodu devízových rezerv	466 446	462 031	4 415
Ostatné pohľadávky v rámci Eurosystému (netto)	517 564	555 793	(38 230)
Spolu	1 285 136	1 312 992	(27 856)

Majetková účasť v ECB

K 1. januáru 2024 došlo k zmene podielov NBS v dôsledku pravidelnej päťročnej aktualizácie kapitálových kľúčov národných centrálnych bánk Európskej únie.

Banka eviduje k 31. decembru 2024 podiel na upísanom základnom imaní ECB v hodnote 101 788 tis. EUR (100 824 tis. EUR k 31. decembru 2023) a pohľadávku z úprav podielu NBS na čistom kapitáli ECB vo výške 45 125 tis. EUR (40 129 tis. EUR k 31. decembru 2023).

V zmysle čl. 48.2 Štatútu a rozhodnutia Rady guvernérov prispela NBS v minulosti do rezervných fondov ECB na krytie kreditného rizika, rizík súvisiacich so zmenami výmenných kurzov, úrokovej miery a ceny zlata a na účty precenenia ECB v objeme 154 214 tis. EUR (154 214 tis. EUR k 31. decembru 2023).

Pohľadávky z prevodu devízových rezerv

V súvislosti s päťročnou aktualizáciou kapitálových kľúčov národných centrálnych bánk sa zmenila výška pohľadávky NBS z prevodu devízových rezerv do ECB. Banka vykazuje k 31. decembru 2024

pohl'advku v objeme 466 446 tis. EUR (462 031 tis. EUR k 31. decembru 2023) v zmysle čl. 30.1 Štatútu. Pohl'advka sa úročí 85 % sadzby pre hlavné refinančné operácie. K 31. decembru 2024 banka eviduje úrokový výnos plynúci z pohl'advky z prevodu devízových rezerv vo výške 16 655 tis. EUR (15 161 tis. EUR k 31. decembru 2023).

Podiely centrálnych bánk Európskej únie na základnom imaní ECB sú od 1. januára 2024 nasledovné:

	Kapitálový kľúč na upisovanie základného imania ECB (%)	Upísaný podiel na základnom imaní (EUR)	Splatené základné imanie (EUR)	Eurosystémový kľúč - podiel na splatenom kapitáli ECB (%)
Banque National de Belgique	3,0005	324 804 337,12	324 804 337,12	3,6695
Eesti Pank	0,2437	26 380 542,23	26 380 542,23	0,2980
Deutsche Bundesbank	21,7749	2 357 134 464,40	2 357 134 464,40	26,6301
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	1,7811	192 804 200,92	192 804 200,92	2,1782
Bank of Greece	1,8474	199 981 180,60	199 981 180,60	2,2593
Banco de España	9,6690	1 046 669 933,56	1 046 669 933,56	11,8249
Banque de France	16,3575	1 770 700 531,41	1 770 700 531,41	20,0047
Hrvatska narodna banka	0,6329	68 511 469,74	68 511 469,74	0,7740
Banca d'Italia	13,0993	1 418 000 151,07	1 418 000 151,07	16,0201
Central Bank of Cyprus	0,1802	19 506 662,74	19 506 662,74	0,2204
Latvijas Banka	0,3169	34 304 447,40	34 304 447,40	0,3876
Lietuvos bankas	0,4826	52 241 484,12	52 241 484,12	0,5902
Banque centrale du Luxembourg	0,2976	32 215 221,04	32 215 221,04	0,3640
Central Bank of Malta	0,1053	11 398 732,44	11 398 732,44	0,1288
De Nederlandsche Bank	4,8306	522 912 791,50	522 912 791,50	5,9077
Oesterreichische Nationalbank	2,4175	261 694 545,91	261 694 545,91	2,9565
Banco de Portugal	1,9014	205 826 684,42	205 826 684,42	2,3254
Banka Slovenije	0,4041	43 743 853,57	43 743 853,57	0,4942
Národná banka Slovenska	0,9403	101 787 541,48	101 787 541,48	1,1500
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,4853	160 783 830,00	160 783 830,00	1,8165
<i>Medzisúčet za centrálné banky krajín eurozóny</i>	<i>81,7681</i>	<i>8 851 402 605,67</i>	<i>8 851 402 605,67</i>	<i>100,0000</i>
Българска народна банка (Bulharská národná banka)	0,9783	105 901 044,16	3 971 289,16	
Česká národní banka	1,9623	212 419 113,73	7 965 716,76	
Danmarks Nationalbank	1,7797	192 652 650,82	7 224 474,41	
Magyar Nemzeti Bank	1,5819	171 240 786,83	6 421 529,51	
Narodowy Bank Polski	6,0968	659 979 031,02	24 749 213,66	
Banca Națională a României	2,8888	312 712 804,23	11 726 730,16	
Sveriges Riksbank	2,9441	318 699 033,14	11 951 213,74	
<i>Medzisúčet za centrálné banky krajín nepatriacich do eurozóny</i>	<i>18,2319</i>	<i>1 973 604 463,93</i>	<i>74 010 167,40</i>	
Spolu	100,00	10 825 007 069,61	8 925 412 773,07	

*Medzisúčty a súčty nemusia korešpondovať vzhľadom k zaokrúhleniu.

Ostatné pohl'advky

Položku tvorí pohl'advka z menového príjmu za rok 2024 vo výške 518 295 tis. EUR a záväzok z revízie menového príjmu za rok 2023 vo výške 732 tis. EUR.

9. Ostatné aktíva

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok	104 387	96 986	7 401
Ostatné finančné aktíva	2 581 729	917 585	1 664 144
Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov	18 482	15 399	3 083
Časové rozlíšenie a náklady budúcich období	633 520	591 317	42 203
Ostatné	225 465	217 337	8 128
Spolu	3 563 583	1 838 624	1 724 959

Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

V tejto položke je vykázaný dlhodobý majetok NBS k 31. decembru 2024:

	Hmotný majetok, preddavky a nedok. invest. v tis. EUR	Nehmotný majetok, preddavky a nedok. invest. v tis. EUR	S P O L U v tis. EUR
Stav v obstarávacej cene k 01.01.2024	251 612	49 958	301 570
Prírastky	10 152	17 769	27 921
Úbytky	1 174	10 477	11 651
Stav v obstarávacej cene k 31.12.2024	260 590	57 250	317 840
Oprávky k 01.01.2024	163 294	41 290	204 584
Prírastky	7 424	2 628	10 052
Úbytky	1 152	30	1 183
Stav oprávok a OP k 31.12.2024	169 566	43 887	213 453
Účtovná hodnota HM a NM k 01.01.2024	88 320	8 666	96 986
Účtovná hodnota HM a NM k 31.12.2024	91 024	13 363	104 387

K 31. decembru 2024 nie je evidovaný dlhodobý majetok na predaj.

Ostatné finančné aktíva

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Podiely v ETF fondoch	2 574 148	910 279	1 663 869
Akcie BIS	7 403	7 175	228
Akcie SWIFT	138	92	47
Inštitút bankového vzdelávania, n.o.	33	33	0
Nadácia NBS	7	7	0
Spolu	2 581 729	917 585	1 664 144

Banka eviduje podiely vo fondoch ETF denominované v USD, ktoré majú formu obchodovateľných cenných papierov a obchodujú sa ako bežné akcie na burze cenných papierov. Dividendy z ETF fondov sú vyplácané v USD (pozri pozn. 28). Medziročný nárast položky súvisí s novými nákupmi.

Podiel banky na základom imaní BIS predstavuje 0,51 % (0,51 % k 31. decembru 2023). Majetková účasť v BIS je vykázaná vo výške splateného podielu (25 %). Nesplatená časť podielu (75 %) je splatná na požiadanie. Dividendy sú vyplácané v EUR z celkového podielu NBS v BIS vedenom v XDR (pozri pozn. 28).

Banka eviduje akcie spoločnosti SWIFT vo výške 138 tis. EUR (92 tis. EUR k 31. decembru 2023), čo predstavuje 0,031 %-ný podiel na základnom imaní (0,025 %-ný podiel k 31. decembru 2023).

NBS vykazuje od roku 2008 vklad do základného imania spoločnosti Inštitút bankového vzdelávania NBS, n.o. Bratislava. Podiel banky na základnom imaní spoločnosti predstavuje 100 %.

V roku 2022 banka založila Nadáciu NBS na podporu projektov v oblasti finančnej gramotnosti a ekonomickej vedy. Nadácia je financovaná z vlastného fondu tvoreného zo zisku NBS. Podiel banky na základnom imaní spoločnosti predstavuje 100 %.

Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov

Preceňovacie rozdiely z podsúvahových nástrojov k 31. decembru 2024 sú vo výške 18 482 tis. EUR (15 399 tis. EUR k 31. decembru 2023). Najvýznamnejší vplyv na celkový zostatok má kurzový zisk z ocenenia cross-currency swapov v JPY (18 168 tis. EUR).

Časové rozlíšenie a náklady budúcich období

Položka predstavuje najmä časové rozlíšenie kupónov z dlhopisov vo výške 382 161 tis. EUR (338 463 tis. EUR k 31. decembru 2023).

Ostatné

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Vklady - kolaterály k derivátom	42 970	28 980	13 990
Reálna hodnota úrokových swapov - zisky	134 097	162 126	(28 029)
Reálna hodnota cross-currency swapov - zisky	486	1 152	(666)
Úrokové futures	23 713	5 245	18 469
Investičné úvery poskytnuté zamestnancom	16 067	11 796	4 271
Ostatné	8 132	8 038	94
Spolu	225 465	217 337	8 128

Účelom poskytnutých vkladov – kolaterálov k derivátom je zabezpečenie kreditného rizika proti-strany v prípade poklesu hodnoty swapových obchodov na strane NBS. Medziročný nárast objemu vkladov súvisí s poklesom reálnej hodnoty swapových obchodov na strane NBS.

10. Bankovky v obehu

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Eurobankovky v obehu emitované NBS	27 220 781	25 294 558	1 926 224
Úprava eurobankoviek v obehu	(10 416 102)	(8 917 035)	(1 499 066)
Celkový objem eurobankoviek podľa kľúča NBS na pridelovanie bankoviek	16 804 680	16 377 522	427 157

K 31. decembru 2024 emitovala banka 27 220 781 tis. EUR (25 294 558 tis. EUR k 31. decembru 2023), čo je o 10 416 102 tis. EUR viac v porovnaní s objemom alokovaným NBS podľa kľúča na pridelovanie bankoviek (pozri časť B, písm. h). Uvedený rozdiel predstavuje záväzok NBS voči Eurosystemu (pozri pozn. 18).

11. Závazky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách z operácií menovej politiky

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Bežné účty pre systém povinných minimálnych rezerv	1 224 037	701 936	522 101
Jednodňové sterilizačné obchody	12 645 294	14 677 596	(2 032 303)
Spolu	13 869 331	15 379 532	(1 510 201)

Bežné účty predstavujú peňažné rezervy úverových inštitúcií, ktoré podľa Štatútu podliehajú systému povinných minimálnych rezerv (ďalej len „PMR“). Systém PMR umožňuje priemerné plnenie peňažných rezerv úverových inštitúcií počas stanovenej udržiavacej periódy, ktorá je zverejňovaná ECB.

Banka k 31. decembru 2024 neviduje žiadne úrokové náklady ani výnosy plynúce z PMR (náklad 15 740 tis. EUR k 31. decembru 2023, pozri pozn. 24). Odo dňa 20. septembra 2023 na základe rozhodnutia Rady guvernérov sa zostatky minimálnych rezerv úročia nulovou úrokovou sadzbou.

Jednodňové sterilizačné obchody predstavujú jednodňové vklady s vopred určenou úrokovou sadzbou vyhlásenou ECB. Účelom týchto vkladov je poskytnúť zmluvným stranám možnosť uložiť krátkodobý prebytok likvidity.

12. Ostatné závazky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Tri-party repo obchody	1 130 000	1 060 000	70 000
Závazky z repo obchodov	3 504 741	290 534	3 214 206
Závazky z repo obchodov so zlatom	129 183	0	129 183
Vklady prijaté k repo obchodom	969	28 825	(27 855)
Bežné účty klientov	1 043	5 654	(4 611)
Medzibankové zúčtovanie na Slovensku (SIPS)	39	82	(43)
Spolu	4 765 974	1 385 095	3 380 879

Najvyšší podiel v rámci položky predstavujú repo obchody a tri-party repo obchody v EUR uzatvorené s peňažnými finančnými inštitúciami.

13. Závazky voči ostatným rezidentom eurozóny v eurách

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Verejná správa	508 916	872 256	(363 340)
Ostatné závazky	98 431	86 192	12 238
Spolu	607 346	958 449	(351 102)

Verejná správa

Banka vykazuje v tejto položke bežné účty verejnej správy. Najväčší objem prostriedkov predstavujú bežné účty Fondu ochrany vkladov a inštitúcií nedodržiavajúcich PMR.

Ostatné záväzky

	31.12.2024	31.12.2023	Zmena
	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR
Bežné účty klientov	26 673	25 000	1 673
Termínované vklady klientov	71 758	61 192	10 565
Spolu	98 431	86 192	12 238

14. Záväzky voči nerezidentom eurozóny v eurách

	31.12.2024	31.12.2023	Zmena
	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR
Bežné účty klientov	162 156	111 070	51 086
Vklady prijaté k repo obchodom	547	1 950	(1 403)
Záväzky z repo obchodov	108 902	0	108 902
Záväzky z repo obchodov so zlatom	2 433 895	1 828 234	605 661
Spolu	2 705 500	1 941 254	764 245

„Bežné účty klientov“ predstavujú finančné prostriedky klientov, najmä na účtoch v systéme TARGET, ktorí nemajú povinnosť tvoriť a dodržiavať PMR. Tieto účty sa úročia percentom nula alebo úrokovou sadzbou pre jednodňové sterilizačné operácie podľa toho, ktorá z týchto sadzieb je nižšia. K 31. decembru 2024 boli účty úročené nulovou úrokovou sadzbou.

15. Záväzky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2024	31.12.2023	Zmena
	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR
Tri-party repo obchody	2 277 698	1 816 419	461 279
Záväzky z repo obchodov	3 882 718	3 112 850	769 868
Bežné účty Štátnej pokladnice v cudzej mene	2	2	0
Spolu	6 160 418	4 929 271	1 231 147

Položku tvoria predovšetkým repo obchody v mene USD, AUD, CAD, JPY a GBP a tri-party repo obchody v mene USD, AUD a GBP uzatvorené s peňažnými finančnými inštitúciami.

16. Záväzky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2024	31.12.2023	Zmena
	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR
Záväzky z prijatých vkladov	0	2 784 751	(2 784 751)
Záväzky z repo obchodov	332 355	324 280	8 075
Spolu	332 355	3 109 031	(2 776 676)

K 31. decembru 2024 banka eviduje záväzky z repo obchodov v mene CAD, AUD a USD.

17. Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF

Banka vedie k 31. decembru 2024 voči MMF záväzkov z alokácie vo výške 1 630 591 tis. EUR (1 580 280 tis. EUR k 31. decembru 2023). Hodnota záväzku z alokácie je vedená v XDR. MMF celkovo alokoval Slovenskej republike v rámci všeobecnej alokácie 1 224 mil. XDR a v rámci špeciálnej alokácie 75 mil. XDR.

18. Závazky v rámci Eurosystemu

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Závazky súvisiace so systémom TARGET	3 672 865	6 647 727	(2 974 862)
Čisté záväzky súvisiace s pridelovaním eurobankoviek	10 416 102	8 917 035	1 499 066
Spolu	14 088 967	15 564 762	(1 475 795)

„Závazky súvisiace so systémom TARGET“ predstavujú záväzok voči ostatným centrálnym bankám a ECB z cezhraničných operácií realizovaných prostredníctvom systému TARGET. Pozícia je úročená sadzbou pre hlavné refinančné operácie. Nákladový úrok z dlhovej pozície v systéme TARGET k 31. decembru 2024 bol vo výške 249 416 tis. EUR (427 117 tis. EUR k 31. decembru 2023).

„Čisté záväzky súvisiace s pridelovaním eurobankoviek“ v rámci Eurosystemu dosiahli k 31. decembru 2024 hodnotu 10 416 102 tis. EUR (8 917 035 tis. EUR k 31. decembru 2023). Zvýšenie položky bolo ovplyvnené nadmerným dopytom po eurobankovkách na Slovensku. Záväzok je úročený hlavnou refinančnou sadzbou. K 31. decembru 2024 banka eviduje nákladový úrok vo výške 386 607 tis. EUR (298 431 tis. EUR k 31. decembru 2023).

19. Ostatné záväzky

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov	7 923	62 707	(54 784)
Časové rozlíšenie a výdavky budúcich období	324 266	266 766	57 499
Ostatné	583 402	647 127	(63 724)
Spolu	915 591	976 600	(61 009)

Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov

K 31. decembru 2024 je položka tvorená najmä kurzovou stratou z ocenenia FX-swapov v mene USD (7 843 tis. EUR).

Časové rozlíšenie a výdavky budúcich období

Najväčší objem položky časového rozlíšenia k 31. decembru 2024 predstavujú úroky z úrokových swapov vo výške 196 582 tis. EUR (87 629 tis. EUR k 31. decembru 2023) a úroky z remunerácie eurobankoviek vo výške 85 701 tis. EUR (96 636 tis. EUR k 31. decembru 2023).

Ostatné

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Euromince v obehu	270 977	251 681	19 296
Bankovky v SKK v obehu	68 262	68 706	(444)
Mince v SKK v obehu	23 181	23 182	(1)
Vklady - kolaterály k derivátom	73 340	184 190	(110 850)
Reálna hodnota úrokových swapov - straty	118 011	74 264	43 747
Reálna hodnota cross-currency swapov - straty	285	1 072	(786)
Ostatné	29 346	44 032	(14 686)
Spolu	583 402	647 127	(63 724)

Účelom prijatých vkladov – kolaterálov k derivátom je zabezpečenie kreditného rizika NBS v prípade poklesu hodnoty swapových obchodov z pozície protistrany. Medziročný pokles objemu vkladov súvisí s nárastom trhovej ceny swapových obchodov u protistrany.

Hodnota úrokových swapov k 31. decembru 2024 predstavuje kumulovanú koncoročnú stratu z precenenia, ktorá je v zmysle Usmernenia ECB postupne amortizovaná do hospodárskeho výsledku ako súčasť čistých realizovaných ziskov z úrokových swapov (pozri pozn. 25).

20. Rezervy

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Všeobecná rezerva na finančné riziká	128 717	532 391	(403 674)
Rezerva na straty z menovopolitických operácií	0	488	(488)
Rezervy na záväzky voči zamestnancom	15 892	14 141	1 751
Rezervy na súdne spory	2 805	2 805	0
Rezerva na nevyfakturované dodávky	1 808	2 201	(393)
Spolu	149 221	552 025	(402 803)

Z dôvodu materializácie rizík z finančnej činnosti bola v súlade s rozhodnutím bankovej rady použitá všeobecná rezerva na finančné riziká vo výške 403 674 tis. EUR. Jej použitím boli čiastočne kompenzované straty z finančných činností, na krytie ktorých bola rezerva vytvorená (pozri pozn. 24, 25 a časť B, písm. l). Dôvodom finančných strát banky boli najmä úroky zo sterilizačných menovopolitických operácií, úrokové náklady z remunerácie dlhovej pozície NBS v platobnom systéme TARGET a remunerácie bankoviek v obehu (pozri pozn. 24).

Na základe výsledkov testu na znehodnotenie cenných papierov nakúpených v rámci programu PEPP Rada guvernérov ECB rozhodla o rozpustení rezervy voči kreditným rizikám na straty z menovopolitických operácií v celkovej výške 42 918 tis. EUR vytvorenej v roku 2023. Podiel NBS na eurosystémovej rezerve predstavoval 488 tis. EUR (pozri časť B, písm. b).

21. Účty precenenia

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Oceňovacie rozdiely z ocenenia zlata	1 925 206	1 269 822	655 384
Oceňovacie rozdiely z ocenenia cenných papierov	91 036	66 252	24 784
Oceňovacie rozdiely z ocenenia derivátov	134 582	163 277	(28 694)
Oceňovacie rozdiely z ocenenia cudzej meny	149 421	23 788	125 632
Oceňovacie rozdiely z ocenenia podielových cenných papierov (ETF)	372 338	124 711	247 628
Spolu	2 672 584	1 647 850	1 024 734

Kurzy hlavných cudzích mien, prepočítané k jednému euru, použité na ocenenie majetku a záväzkov k 31. decembru 2024:

Mena	31.12.2024	31.12.2023	Zmena
EUR/ozs*	2 511,06900	1 867,82800	643,24100
CNY	7,58330	7,85090	(0,26760)
GBP	0,82918	0,86905	(0,03987)
JPY	163,06000	156,33000	6,73000
USD	1,03890	1,10500	(0,06610)
XDR	0,79719	0,82257	(0,02538)

* 1 ozs (trójska unca) = 31,1034807 g

22. Základné imanie a rezervné fondy

V tejto položke sa vykazuje štatutárny fond, ktorý predstavuje splatený kapitál prevzatý z rozdelenia Bilancie aktív a pasív bývalej ŠBČS, ktorý je od vzniku NBS v rovnakej výške 15 490 tis. EUR, a prevzaté základné imanie Úradu pre finančný trh (ďalej len „ÚFT“) vo výške 551 tis. EUR. ÚFT bol s účinnosťou od 1. januára 2006 zo zákona zrušený a pričlenený do NBS.

Rezervné fondy tvoria rezervný fond a kapitálový fond.

Zostatok rezervného fondu NBS k 31. decembru 2024 je vo výške 340 874 tis. EUR (340 874 tis. EUR k 31. decembru 2023). Rezervný fond je tvorený prídelmi z vytvoreného zisku z minulých rokov vo výške 337 411 tis. EUR. Po pričlenení ÚFT do NBS bol k 1. januáru 2006 do rezervného fondu NBS prevedený rezervný fond ÚFT vo výške 3 462 tis. EUR.

Zostatok kapitálového fondu NBS k 31. decembru 2024 je vo výške 882 tis. EUR (882 tis. EUR k 31. decembru 2023).

Nadácia NBS pôsobí od roku 2022 v oblasti podpory zvyšovania kvality finančného vzdelávania, úrovne finančnej gramotnosti a prehľbovania výskumu a vedy v oblasti ekonómie a financií. Fond na financovanie Nadácie NBS bol rozhodnutím bankovej rady vytvorený prevodom prostriedkov zo zisku NBS za rok 2021. K 31. decembru 2024 zostatok fondu predstavuje 307 tis. EUR (628 tis. EUR k 31. decembru 2023).

Prehľad zmien na účtoch vlastného imania a kumulovaných strát

	v tis. EUR								
	Štatutárny fond	Kapitálový fond	Rezervný fond	Fond na financovanie nadácie NBS	Všeobecná rezerva na finančné riziká	Fondy z oceňovacích rozdielov zisk/(strata)	Neuhradená (strata) minulých rokov	Hospodársky výsledok bežného roka zisk/(strata)	Vlastné imanie
1. Stav k 31.12.2023	16 041	882	340 874	628	532 391	1 647 850	(4 219 267)	0	(1 680 601)
2. Prevod straty za rok 2023 do neuhradenej straty min. rokov									
3. Prevod do štatutárneho fondu									
4. Prevod do rezervných fondov									
5. Prevod do fondu na financovanie nadácie NBS									
6. Prevod prostriedkov z fondu na financovanie nadácie NBS				(321)					(321)
7. Zmena všeobecnej rezervy na finančné riziká					(403 674)				(403 674)
8. Zmena oceňovacích rozdielov z cenných papierov						24 784			24 784
9. Zmena oceňovacích rozdielov z derivátov						(28 694)			(28 694)
10. Zmena oceňovacích rozdielov zo zlata						655 384			655 384
11. Zmena oceňovacích rozdielov cudzích mien						125 632			125 632
12. Zmena oceňovacích rozdielov podielov vo fonde (ETF)						247 628			247 628
13. Zisk/strata bežného účtovného obdobia								0	
14. Zmena za účtovné obdobie	0	0	0	(321)	(403 674)	1 024 734	0	0	620 739
15. Stav k 31.12.2024	16 041	882	340 874	307	128 717	2 672 584	(4 219 267)	0	(1 059 861)

23. Podsúvahové nástroje

	31.12.2024 v tis.EUR		31.12.2023 v tis.EUR		Zmena v tis.EUR	
	Pohľadávky	Záväzky	Pohľadávky	Záväzky	Pohľadávky	Záväzky
Úrokové swapy	21 467 395	21 467 395	10 175 616	10 175 616	11 291 780	11 291 780
Menové swapy	758 548	769 337	3 492 805	3 547 795	(2 734 256)	(2 778 458)
Menové forwardy	67 221	66 822	0	0	67 221	66 822
Cross currency swapy	186 911	165 969	427 450	419 246	(240 540)	(253 277)
Úrokové futures	4 422 253	1 071 000	43 197	322 820	4 379 056	748 180
Spolu	26 902 328	23 540 523	14 139 067	14 465 478	12 763 261	9 075 045

24. Čistý výsledok z úrokov

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Investície v EUR, z toho:	(33 122)	(74 409)	41 287
čistý náklad z bežných účtov a termín. vkladov	(24 986)	(72 685)	47 700
čistý náklad z repo obchodov	(182 320)	(103 347)	(78 972)
čistý výnos z cenných papierov	88 910	47 243	41 667
čistý výnos z derivátov	83 104	53 998	29 106
ostatné	2 169	383	1 786
Investície v cudzej mene, z toho:	21 273	72 011	(50 737)
čistý výnos z cenných papierov	314 251	271 442	42 809
čistý náklad z repo obchodov	(287 164)	(209 089)	(78 075)
čistý výnos z derivátov	61 452	64 861	(3 408)
čistý náklad z bežných účtov a termín. vkladov	(81 213)	(69 319)	(11 894)
kompensácia s MF SR	13 947	14 116	(169)
Menovopolitické operácie, z toho:	(185 967)	(75 542)	(110 426)
čistý výnos z cenných papierov	276 940	224 894	52 046
čistý náklad z vkladov a úverov	(462 907)	(284 695)	(178 212)
čistý náklad/výnos z PMR	0	(15 740)	15 740
Remunerácia pohľadávky z prevodu devízových rezerv	16 655	15 161	1 494
Remunerácia eurobankoviek	(386 607)	(298 431)	(88 176)
Remunerácia TARGET pozície	(249 416)	(427 117)	177 701
Ostatné:	0	(134)	134
náhrada za nefunkčnosť TARGET	0	(134)	134
Spolu	(817 185)	(788 462)	(28 723)

Negatívne medziročnú zmenu úrokov ovplyvnil najmä rast nákladových úrokov z jednoduchých sterilizačných obchodov (- 178 212 tis. EUR; pozri pozn. 5 a 11) a úroky z remunerácie eurobankoviek (- 88 176 tis. EUR; pozri pozn. 10).

Pozitívny vplyv na výsledok mal predovšetkým pokles nákladových úrokov z remunerácie TARGET pozície súvisiaci s poklesom záväzku NBS v kombinácii s klesajúcimi úrokovými sadzbami.

Úrokové sadzby vyhlásené ECB:

Účinnosť od	Jednoduché refinančné operácie	Hlavné refinančné operácie	Jednoduché sterilizačné operácie
18.12.2024	3,40% p.a.	3,15% p.a.	3,00% p.a.
23.10.2024	3,65% p.a.	3,40% p.a.	3,25% p.a.
18.09.2024	3,90% p.a.	3,65% p.a.	3,50% p.a.
12.06.2024	4,50% p.a.	4,25% p.a.	3,75% p.a.

25. Čistý výsledok z finančných operácií a zníženia hodnoty

	31.12.2024	31.12.2023	Zmena
	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR
Realizované zisky/straty z finančných operácií	79 878	30 252	49 626
Čisté zisky z derivátov	35 030	41 491	(6 461)
Čisté straty z predaja cenných papierov	10 567	(4 479)	15 046
Čisté zisky z predaja akcií a podielov	23 951	0	23 951
Čisté kurzové zisky/straty z ostatných operácií	10 330	(6 760)	17 090
Zníženie hodnoty finančných aktív a pozícií	(113 508)	(55 798)	(57 710)
Straty z ocenenia cenných papierov	(26 790)	(4 518)	(22 272)
Straty z ocenenia cudzej meny	(2 590)	(7 472)	4 882
Straty z ocenenia derivátov	(76 497)	(43 808)	(32 690)
Straty z ocenenia ETF fondov	(7 631)	0	(7 631)
Spolu	(33 630)	(25 546)	(8 085)

26. Čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu

	31.12.2024	31.12.2023	Zmena
	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR
Čistý združený menový príjem NBS	(415)	(92 852)	92 436
Redistribúovaný podiel NBS na menovom príjme	517 880	463 036	54 844
Čistý výsledok z realokácie menového príjmu	518 295	555 888	(37 593)
Strata/zisk z revízií minulých rokov	(732)	(95)	(637)
Spolu	517 564	555 793	(38 230)

Menový príjem v zmysle čl. 32.1 Štatútu a Rozhodnutia ECB/2016/36 o alokácii menového príjmu národných centrálnych bánk zúčastnených členských štátov v znení neskorších predpisov predstavuje čistý ročný príjem z aktív národnej centrálnej banky, ktoré sú vedené ako protihodnota bankoviek v obehu a depozitných záväzkov úverových inštitúcií. Menový príjem vyplýva z plnenia úloh menovej politiky ESCB. Rozdeľuje sa po ukončení hospodárskeho roka v pomere, ktorý zodpovedá podielu centrálnej banky na splatenom kapitáli ECB (podiel NBS od 1. januára 2024: 1,14996 %).

NBS za rok 2024 združila záporný menový príjem vo výške 415 tis. EUR. Menový príjem zodpovedajúci podielu NBS na splatenom kapitáli ECB bol vo výške 517 880 tis. EUR. Rozdiel vo výške 518 295 tis. EUR (555 888 tis. EUR k 31. decembru 2023) predstavuje čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu. Korekciou menového príjmu Euro systému za rok 2023 sa NBS znížili výnosy o 732 tis. EUR.

27. Čistý výsledok z poplatkov a provízií

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Poplatky a provízie z investičného portfólia, z toho:	(956)	(293)	(663)
Čistý zisk z operácií s klientmi	384	492	(108)
Čistá strata z operácií s bankami	(1 027)	(815)	(212)
Čistý zisk z operácií s cennými papiermi	22	131	(109)
Čistá strata z derivátov	(312)	(67)	(246)
Ostatné	(23)	(35)	12
Poplatky a provízie z menovo-politických operácií, z toho:	8 943	5 632	3 311
Čistý zisk z operácií s cennými papiermi	9 540	6 423	3 118
Čistá strata z operácií s bankami	(597)	(790)	193
Čistý zisk z výmeny euromincí	83	82	1
Spolu	8 070	5 421	2 649

28. Výnos z kapitálových nástrojov a podielových účastí

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Podiel na zisku ECB z predchádzajúceho roka	0	0	0
Dividendy z ETF fondov	44 830	14 641	30 189
Dividendy z akcií BIS	1 296	994	302
Spolu	46 125	15 635	30 491

29. Ostatné výnosy a ostatné náklady

Najvýznamnejší podiel na „Ostatných výnosoch“ banky k 31. decembru 2024 predstavujú výnosy z poplatkov a príspevkov subjektov finančného trhu v objeme 20 729 tis. EUR (19 125 tis. EUR k 31. decembru 2023), prijaté poplatky za platobné systémy vo výške 2 926 tis. EUR (3 097 tis. EUR k 31. decembru 2023) a tržby z predaja pamätných mincí vo výške 4 923 tis. EUR (3 139 tis. EUR k 31. decembru 2023).

„Ostatné náklady“ banky k 31. decembru 2024 predstavujú najmä náklady na razbu obehových a zberateľských mincí vrátane nákladov služieb s tým súvisiacich.

30. Personálne náklady

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Mzdy a odmeny	(55 312)	(49 192)	(6 119)
Sociálne náklady	(20 593)	(17 496)	(3 098)
Ostatné náklady na zamestnancov	(10 274)	(6 006)	(4 268)
Spolu	(86 179)	(72 694)	(13 485)

K 31. decembru 2024 bol priemerný prepočítaný počet zamestnancov 1 100, z toho 124 vedúcich zamestnancov (1072 zamestnancov, z toho 119 vedúcich zamestnancov k 31. decembru 2023).

V spolupráci s doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami vytvorila NBS pre svojich zamestnancov program doplnkového dôchodkového sporenia. Príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie je súčasťou položky „Ostatné náklady na zamestnancov“.

31. Administratívne náklady

Položku v celkovej výške 32 229 tis. EUR (32 065 tis. EUR k 31. decembru 2023) tvoria k 31. decembru 2024 najmä náklady na technickú podporu a údržbu informačných systémov, náklady na opravy, udržiavanie a spotrebu energie a príspevky právnickým osobám (hlavne medzinárodným dohľadovým inštitúciám).

Náklady voči štatutárnemu audítorovi za overenie účtovnej závierky boli k 31. decembru 2024 vo výške 117 tis. EUR (112 tis. EUR k 31. decembru 2023). Banka neeviduje k 31. decembru 2024 žiadne náklady na uisťovacie a audítorske služby a daňové poradenstvo v zmysle § 18 ods. 6 zákona o účtovníctve.

32. Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku

	31.12.2024 v tis. EUR	31.12.2023 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Odpisy dlhodobého hmotného majetku	(7 424)	(7 462)	38
Odpisy dlhodobého nehmotného majetku	(2 628)	(2 172)	(456)
Spolu	(10 052)	(9 634)	(418)

33. Služby súvisiace s výrobou bankoviek

K 31. decembru 2024 náklady na tlač eurobankoviek predstavovali 3 181 tis. EUR (3 162 tis. EUR k 31. decembru 2023).

34. Daň z príjmu a ostatné položky znižujúce príjem

V zmysle § 43 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov je NBS platiteľom dane z výnosov (príjmov), ktoré jej plynú z dlhopisov emitovaných na území Slovenskej republiky. Za rok 2024 NBS odviedla zrážkovú daň vo výške 16 401 tis. EUR (33 409 tis. EUR k 31. decembru 2023). Zníženie oproti predošlému obdobiu vo výške 17 008 tis. EUR bolo z dôvodu nárastu položky znižujúcej základ dane.

35. Hospodársky výsledok

Banka k 31. decembru 2024 vykázala nulový hospodársky výsledok (nulový hospodársky výsledok k 31. decembru 2023).

D. UDALOSTI, KTORÉ NASTALI MEDZI DŇOM, KU KTORÉMU SA ZOSTAVUJE ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA, A DŇOM ZOSTAVENIA ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

Po 31. decembri 2024 nenastali žiadne významné udalosti, ktoré by si vyžadovali úpravy v účtovnej závierke za rok 2024.

Bratislava, 11. marca 2025

Peter Kažimír
guvernér

Albín Kotian
výkonný riaditeľ
úsek finančného riadenia,
informačných technológií
a prevádzkových činností

Jana Langerová
riaditeľka
odbor finančného riadenia

DODATOK SPRÁVY NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

Bankovej rade Národnej banky Slovenska

Národná banka Slovenska
Sídlo: Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava
IČO: 30 844 789

k časti „Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe“

Overili sme účtovnú závierku Národnej banky Slovenska (ďalej len „banka“ alebo „NBS“) k 31. decembru 2024 uvedenú na stranách 91 - 118 výročnej správy NBS, ku ktorej sme dňa 11. marca 2025 vydali správu nezávislého audítora, ktorá sa nachádza na stranách 88 - 90 výročnej správy NBS. Tento dodatok sme vypracovali v zmysle § 27, odsek 6 zákona č. 423/2015 Z.z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“).

Na základe vykonaných prác opísaných v časti „Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe“ vyššie uvedenej správy nezávislého audítora, podľa nášho názoru:

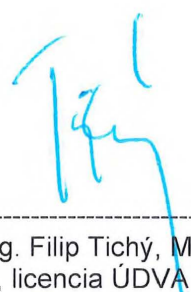
- informácie uvedené vo výročnej správe banky zostavenej za rok 2024 sú v súlade s jej účtovnou závierkou za daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a zákona č. 566/1992 Zb. o NBS v znení neskorších predpisov.

Okrem toho, na základe našich poznatkov o NBS a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, sme povinní uviesť, či sme zistili významné nesprávnosti vo výročnej správe. V tejto súvislosti konštatujeme, že sme nezistili významné nesprávnosti vo výročnej správe.

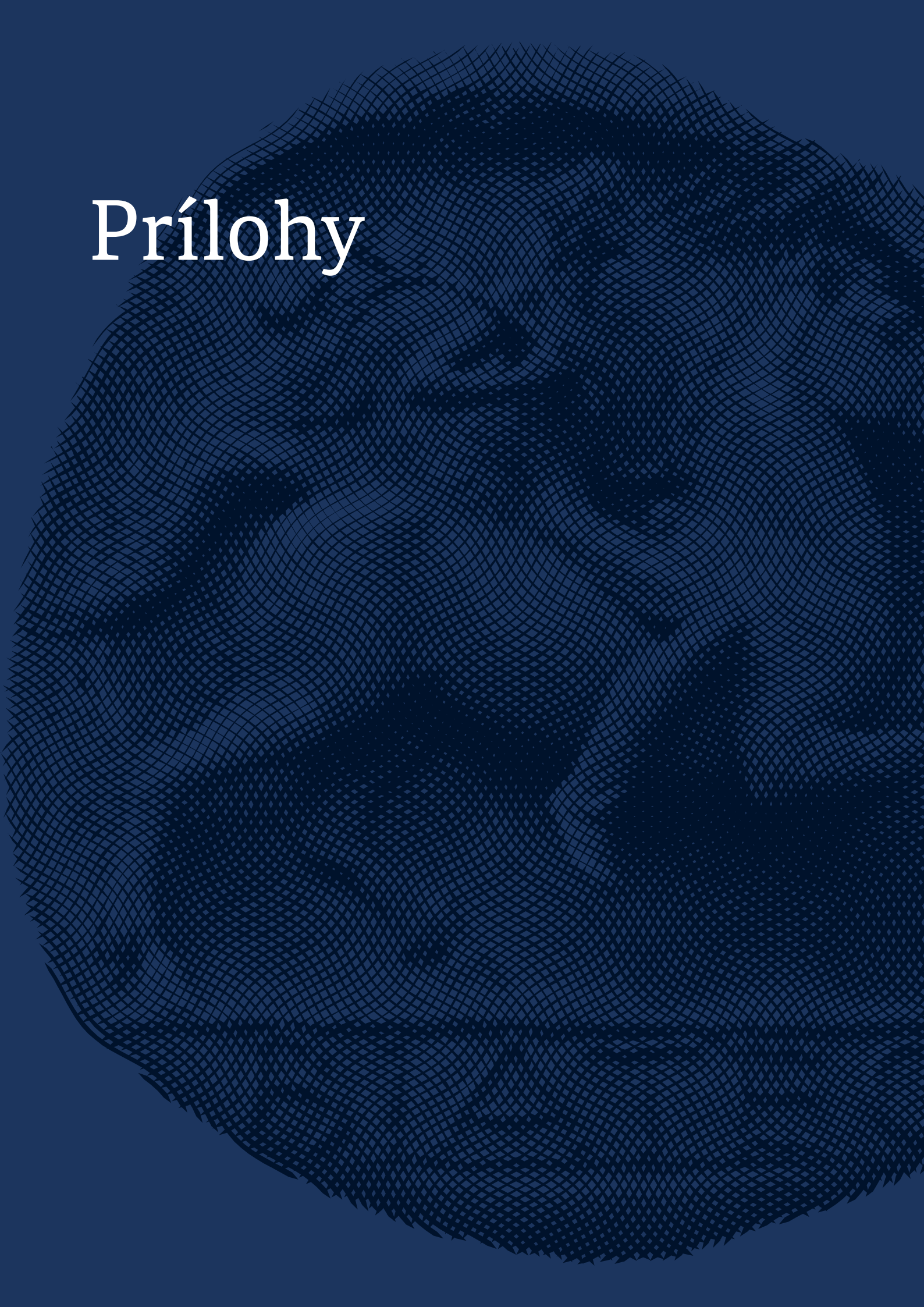
V Bratislave, dňa 24. júna 2025

Grant Thornton Audit, s.r.o.
Audítorská spoločnosť
Licencia ÚDVA č. 28
IČO 31359523
Hodžovo námestie 1/A, 811 06 Bratislava

Ing. Filip Tichý, MSc.
Audítor, licencia ÚDVA č. 1155

Prílohy

Legislativa

Legislatíva v roku 2024

V roku 2024 nadviazala NBS na vykonávanie legislatívnych a aproximačných kompetencií, ktoré vyplývajú z § 30 zákona NR SR č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov. NBS predkladá vláde Slovenskej republiky návrhy zákonov v oblasti peňažného obehu a spolu s Ministerstvom financií SR návrhy zákonov v oblasti devízových vzťahov, platobných systémov a poskytovania platobných služieb a finančného trhu vrátane bankovníctva a postavenia a pôsobnosti NBS. V súlade s čl. 56 ods. 1 Ústavy SR môže NBS v rámci svojej pôsobnosti vydávať všeobecne záväzné právne predpisy, ak je na to splnomocnená zákonom.

Legislatívne zmeny zákonov v oblasti pôsobnosti Národnej banky Slovenska v roku 2024

Zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol novelizovaný zákonom č. 106/2024 Z. z., zákonom č. 108/2024 Z. z., zákonom č. 248/2024 Z. z. a zákonom č. 334/2024 Z. z.

Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol novelizovaný zákonom č. 106/2024 Z. z., zákonom č. 108/2024 Z. z., zákonom č. 248/2024 Z. z. a zákonom č. 334/2024 Z. z.

Zákon č. 371/2014 Z. z. o riešení krízových situácií na finančnom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol novelizovaný zákonom č. 334/2024 Z. z.

Zákon Slovenskej národnej rady č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších predpisov bol novelizovaný zákonom č. 334/2024 Z. z.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov bol novelizovaný zákonom č. 108/2024 Z. z. a zákonom č. 387/2024 Z. z.

Zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol novelizovaný zákonom č. 248/2024 Z. z. a zákonom č. 334/2024 Z. z.

Zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov bol novelizovaný zákonom č. 107/2024 Z. z. a zákonom č. 334/2024 Z. z.

Zákon č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov bol novelizovaný zákonom č. 355/2024 Z. z.

Zákon č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov bol novelizovaný zákonom č. 105/2024 Z. z., zákonom č. 107/2024 Z. z. a zákonom č. 334/2024 Z. z.

Zákon č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších predpisov bol novelizovaný zákonom č. 107/2024 Z. z., zákonom č. 108/2024 Z. z. a zákonom č. 334/2024 Z. z.

Zákon č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol novelizovaný zákonom č. 334/2024 Z. z.

Zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol novelizovaný zákonom č. 177/2024 Z. z.

Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol novelizovaný zákonom č. 87/2024 Z. z., zákonom č. 108/2024 Z. z. a zákonom č. 278/2024 Z. z.

Zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol novelizovaný zákonom č. 108/2024 Z. z. a zákonom č. 334/2024 Z. z.

Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol novelizovaný zákonom č. 106/2024 Z. z., zákonom č. 108/2024 Z. z. a zákonom č. 387/2024 Z. z.

Zákon č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol novelizovaný zákonom č. 106/2024 Z. z.

Zákon č. 106/2024 Z. z. o správcoch úverov a nákupcoch úverov a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol novelizovaný zákonom č. 387/2024 Z. z.

Zákon č. 248/2024 Z. z. o niektorých povinnostiach a oprávneniach v oblasti kryptoaktív a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vykonávacie všeobecne záväzné právne predpisy Národnej banky Slovenska vydané v roku 2024

Opatrenia NBS vyhlásené v Zbierke zákonov SR uverejnením úplného znenia

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 3. júna 2024 č. 134/2024 Z. z. o ročných správach a polročných správach predkladaných dôchodkovou správcovskou spoločnosťou

Opatrenia NBS vyhlásené v Zbierke zákonov SR uverejnením oznámenia o ich vydaní

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 3. apríla 2024 č. 1/2024, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska z 11. mája 2010 č. 6/2010, ktorým sa ustanovujú náležitosti žiadosti o predchádzajúci súhlas Národnej banky Slovenska podľa § 28 ods. 1 zákona o bankách v znení neskorších predpisov

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 3. júna 2024 č. 2/2024 o ročných správach a polročných správach predkladaných doplnkovou dôchodkovou spoločnosťou

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 3. júna 2024 č. 3/2024 o predkladaní výkazov dôchodkovou správcovskou spoločnosťou a doplnkovou dôchodkovou spoločnosťou na účely vykonávania dohľadu

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 3. júna 2024 č. 4/2024, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska z 25. septembra 2018 č. 11/2018 o predkladaní výkazov správcovskými spoločnosťami, zahraničnými správcovskými spoločnosťami, samosprávnymi investičnými fondmi a depozitármi fondov na účely dohľadu nad finančným trhom

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 23. septembra 2024 č. 5/2024 o uverejňovaní informácií z programu krytých dlhopisov

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 5. novembra 2024 č. 6/2024 o predkladaní výkazov a iných informácií Slovenskou kanceláriou poisťovateľov

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 19. novembra 2024 č. 7/2024, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska z 31. marca 2015 č. 4/2015 o ďalších druhoch rizík, o podrobnostiach o systéme riadenia rizík banky a pobočky zahraničnej banky a ktorým sa ustanovuje čo sa rozumie náhlou a neočakávanou zmenou úrokových mier na trhu

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 3. decembra 2024 č. 8/2024, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska z 25. mája 2021 č. 5/2021 o poplatkoch za úkony Národnej banky Slovenska

Skratky a slovník pojmov

Skratky

AIF	alternatívne investičné fondy
AML/CFT	ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a pred financovaním terorizmu (anti-money laundering and combating the financing of terrorism)
APP	program nákupu aktív (asset purchase programme)
BACH	harmonizovaná databáza nefinančných spoločností (Bank for the Accounts of Companies Harmonized)
b. b.	bázický bod
BI	podniková inteligencia (business intelligence)
bm	bežný meter
CID	identifikátor príjemcu inkasa
CSA	spoločné dohľadové aktivity (Common Supervisory Action)
DDS	1. doplnková dôchodková spoločnosť 2. doplnkové dôchodkové sporenie
DFR	úroková sadzba jednodňových sterilizačných operácií (deposit facility rate)
DPH	daň z pridanej hodnoty
DSS	dôchodková správcovská spoločnosť
EBA	Európsky orgán pre bankovníctvo (European Banking Authority)
EBA ITS	vykonávacie technické predpisy Európskeho orgánu pre bankovníctvo o štatistike dohľadu (European Banking Authority's Implementing Technical Standards on supervisory statistics)
ECB	Európska centrálna banka (European Central Bank)
EFA	Európska finančná asociácia (European Finance Association)
EFT POS	elektronický prevod finančných prostriedkov na predajnom mieste (electronic funds transfer at point of sale)
EIOPA	Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (European Insurance and Occupational Pensions Authority)
eOffice ERM	automatizovaný systém správy registratúry (Electronic Records Management system)
ESCB	Európsky systém centrálnych bánk

ESMA	Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (European Securities and Markets Authority)
ETF	fond obchodovaný na burze (exchange-traded fund)
EÚ	Európska únia
FSAP	Program hodnotenia finančného sektora (Financial Sector Assessment Program)
GMW	Svetový týždeň peňazí (Global Money Week)
HDP	hrubý domáci produkt
HICP	harmonizovaný index spotrebiteľských cien (Harmonised Index of Consumer Prices)
IASB	Rada pre medzinárodné účtovné štandardy (International Accounting Standards Board)
IBT	strategická tranža (index-based tranche)
IFRS	Medzinárodné štandardy finančného výkazníctva (International Financial Reporting Standards)
IS ŠZP SK	Informačný systém Štatistický zberový portál
ISFC	Medzinárodné centrum pre udržateľné financie (International Sustainable Finance Centre)
IT	informačné technológie
MAPAS	Agentúra pre dohľad nad fondovým dôchodkovým poistením Severného Macedónska (Agency for Supervision of Fully Funded Pension Insurance of North Macedonia)
MDM	správa kľúčových údajov (Master Data Management)
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MMF	Medzinárodný menový fond
MREL	minimálna požiadavka na vlastné zdroje a oprávnené záväzky (Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities)
MRO	hlavná refinančná operácia (main refinancing operation)
MtM	ocenenie na základe trhovej/reálnej hodnoty (mark-to-market)
NBS	Národná banka Slovenska
NHR	Národné hodnotenie rizík
NISD	neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam

OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development)
OP	príležitostné štúdie (occasional papers)
p. b.	percentuálny bod
PEPP	1. núdzový pandemický program nákupu aktív (pandemic emergency purchase programme) 2. celoeurópsky osobný dôchodkový produkt (pan-European personal pension product)
PMR	povinné minimálne rezervy
POS terminál	platobný terminál pre bezhotovostné platby platobnou kartou, mobilom alebo hodinkami na predajnom mieste (point-of-sale terminal)
PZP	povinné zmluvné poistenie
Rada	Rada pre riešenie krízových situácií
RBT	tranža s premenlivým objemom (rule-based tranche)
RDM	správa referenčných údajov (Reference Data Management)
RePEc	index výskumných prác v oblasti ekonomiky (Research Papers in Economics)
RPMN	ročná percentuálna miera nákladov
SAA	strategická alokácia aktív (strategic asset allocation)
SAV	Slovenská akadémia vied
SDS	starobné dôchodkové sporenie
SEPA	jednotná európska platobná oblasť (Single European Payments Area)
SFA	samostatný finančný agent
SIPS	Slovenský medzibankový platobný systém (Slovak Interbank Payment System)
SNM	Slovenské národné múzeum
SR	Slovenská republika
SRB	Jednotná rada pre riešenie krízových situácií (Single Resolution Board)
SSM	jednotný mechanizmus dohľadu (Single Supervisory Mechanism)
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TARGET/T2	Transeurópsky automatizovaný systém hrubého vyrovnania v reálnom čase (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system)

- T2S** systém vyrovnania cenných papierov (TARGET2-Securities)
- TIPS** okamžité vyrovnanie platieb v systéme TARGET (TARGET instant payment settlement)
- TLTRO** cielená dlhodobejšia refinančná operácia (targeted longer-term refinancing operation)
- USA** Spojené štáty americké
- ÚPVS** Ústredný portál verejnej správy
- WP** výskumné štúdie (working papers)

Slovník pojmov

- I. pilier** dôchodkové poistenie
- II. pilier** starobné dôchodkové sporenie
- III. pilier** doplnkové dôchodkové sporenie

Crowdfunding Služby hromadného financovania – alternatívna forma financovania podnikateľských subjektov, najmä startupov a malých a stredných podnikov prostredníctvom spájania dopytu a ponuky finančných prostriedkov. Poskytovateľ crowdfundingových služieb (bez toho, aby preberal riziko) prevádzkuje digitálnu platformu otvorenú verejnosti s cieľom spárovať alebo uľahčiť spárovanie potenciálnych investorov alebo veriteľov s firmami, ktoré sa snažia získať finančné prostriedky.

ESG Environmentálne a sociálne princípy a princípy riadenia sa aplikujú vo firmách s cieľom riešiť i) environmentálne problémy (E – environment), ako sú globálne otepľovanie, využitie energií a vody, klimatické zmeny, znečisťovanie životného prostredia a pod., ii) sociálne problémy (S – social), napr. diverzita pracovnej sily, pracovné zákony, bezpečnosť pri práci a pod., a iii) spôsob riadenia spoločnosti (G – governance) zahŕňajúci podnikovú etiku, štruktúru predstavenstva a jeho nezávislosť, účtovníctvo a pod. Tieto princípy je možné vnímať aj tak, že firmy sú v súčasnosti vystavené environmentálnym (E) a sociálnym (S) rizikám, pričom záleží na spôsobe ich riadenia (G), ako sú schopné tieto riziká zmierňovať.

IFRS Medzinárodné štandardy finančného výkazníctva sú účtovné štandardy, ktoré vydáva Rada pre medzinárodné účtovné štandardy (IASB). Určujú pravidlá zostavovania a vykazovania finančných výkazov s cieľom zabezpečiť ich transparentnosť, zrozumiteľnosť a porovnateľnosť na globálnej úrovni.

Master Data Management (MDM) Proces správy a konsolidácie kľúčových údajov (napr. o zákazníkoch, produktoch, dodávateľoch) do jednotného a konzistentného zdroja, čím sa zabezpečuje kvalita, presnosť a dostupnosť týchto údajov v rámci celej organizácie.

Reference Data Management (RDM) Správa referenčných údajov, ktoré definujú povolené hodnoty pre rôzne dátové atribúty (napr. kódy krajín, meny, typy produktov). Zabezpečuje konzistenciu, kvalitu a jednotnosť týchto údajov naprieč systémami a procesmi v organizácii.

Strategická alokácia aktív (SAA) Základné rozhodnutie investora o výbere tried aktív a ich váhach, akceptovaných rizikových faktoroch a o veľkosti spracovaného portfólia.

Zoznam grafov, tabuliek, schém a boxov

Zoznam grafov

- Graf 1** Vývoj HDP vo vybraných krajinách
- Graf 2** Vývoj reálneho HDP
- Graf 3** Vývoj príjmu a spotreby domácností
- Graf 4** Vývoj zamestnanosti
- Graf 5** Vývoj miezd
- Graf 6** Štruktúra inflácie HICP
- Graf 7** Vývoj menovopolitických úrokových sadzieb ECB a ich zmeny v roku 2024
- Graf 8** Vývoj vybraných bilančných položiek NBS súvisiacich s výkonom menovej politiky
- Graf 9** Prehľad plnenia PMR
- Graf 10** Štruktúra aktív používaných ako zábezpeka slovenskými bankami v roku 2024
- Graf 11** Štruktúra investičných rezerv NBS k 31. 12. 2024
- Graf 12** Štruktúra podaní finančných spotrebiteľov podľa sektorov finančného trhu v roku 2024
- Graf 13** Denný vývoj emisie
- Graf 14** Falzifikáty eurobankoviek zadržaných v obehu k miliónu eurobankoviek v obehu na Slovensku
- Graf 15** Vývoj počtu a hodnoty SEPA okamžitých platieb bankami na Slovensku
- Graf 16** Porovnanie počtu platieb spracovaných v TARGET-SK (služba T2) v rokoch 2023 a 2024
- Graf 17** Porovnanie počtu mesačných transakcií v SIPS v rokoch 2023 a 2024
- Graf 18** Hodnota transakcií platobnými kartami – porovnanie výberu hotovosti a bezhotovostných platieb
- Graf 19** Podiel počtu mobilných platieb na celkových platbách kartou
- Graf 20** Rozdelenie bohatstva slovenských domácností
- Graf 21** Štruktúra emitentov dlhových cenných papierov v držbe slovenských subjektov k 31. 12. 2024
- Graf 22** Štruktúra držiteľov slovenských dlhových cenných papierov k 31. 12. 2024
- Graf 23** Vývoj emisie a držby zelených dlhopisov na Slovensku
- Graf 24** Očakávania firiem: priemerný očakávaný vývoj vybraných ukazovateľov na najbližších 12 mesiacov
- Graf 25** Subjekty reportujúce v IS ŠZP SK v roku 2024
- Graf 26** Výstupy a skóre NBS na webovom sídle RePEc
- Graf 27** Čítanosť aktuálnych výskumných a príležitostných štúdií NBS

Zoznam tabuliek

- Tabuľka 1** Emisia eurobankoviek a euromincí na Slovensku
- Tabuľka 2** Vývoj počtu zadržaných falzifikátov na Slovensku v rokoch 2020 až 2024
- Tabuľka 3** Banková rada NBS
- Tabuľka 4** Čisté príjmy členov Bankovej rady NBS za rok 2024
- Tabuľka 5** Výkonná rada NBS
- Tabuľka 6** Centrálna knižnica v roku 2024

Zoznam schém

- Schéma 1** Makroprudenciálna politika v skratke
- Schéma 2** Nové opatrenie o Registri bankových úverov a záruk
- Schéma 3** Počet a hodnota transakcií v TARGET-SK (služba T2) v roku 2024
- Schéma 4** Platobné karty z hľadiska ich vydavateľa v roku 2024
- Schéma 5** Platobné karty z hľadiska ich akceptácie na termináloch v roku 2024
- Schéma 6** Definované dlhodobé ciele v Stratégii riadenia údajov 2027
- Schéma 7** Publikácie výskumu podľa témy – počet publikácií zverejnených v roku 2024
- Schéma 8** Zverejňovanie článkov NBS v zahraničných časopisoch v roku 2024
- Schéma 9** Medzinárodná spolupráca NBS vo výskumných sieťach a pracovných skupinách ECB/ESCB v roku 2024
- Schéma 10** Organizačná štruktúra NBS k 31. 12. 2024

Zoznam boxov

- Box 1** Revízia operačného rámca implementácie menovej politiky
- Box 2** Spolupráca s orgánom Severného Macedónska
- Box 3** NBS sa zamerala na oceňovanie v realitných fondoch
- Box 4** Rôzne prístupy k regulácii kryptoaktív vo svete
- Box 5** Kľúčové podujatia a strategická spolupráca v oblasti vplyvu klimatických zmien a politík na ich zmiernenie
- Box 6** Hlavné motivácie a prínosy zriadenia nového odboru prierezových iniciatív a Klimatického výboru NBS
- Box 7** Súťaž na zabezpečenie ekonomickej konferencie EFA 2024